

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТІРЛІГІ

ШЫМКЕНТ УНИВЕРСИТЕТІ

«Қазақстан тарихы, қоғамдық пәндер және география» кафедрасы

ЭЛЕКТИВТІК ПӘНДЕР КАТАЛОГЫ

Мамандық атауы:	Әлеуметтану
Мамандық шифры:	5В050100
Дайындау бағыты:	Әлеуметтік ғылымдар
Берілетін дәрежесі:	Әлеуметтану мамандығы бойынша әлеуметтік білім бакалавры

Шымкент, 2016ж.

Элективті пәндер каталогы 5B050100- «Әлеуметтану» мамандығы үшін дайындалды.

Құрастырушылар: т.ғ.к., аға оқытушы Юлдашева Ф.
магистр, оқытушы Ахметова Ж.

«Қазақстан тарихы, қоғамдық пәндер және география» кафедрасының әдістемелік комиссиясында (2016 жылдың _____ № _____ хаттама) және мәжілісінде (2016 жылдың _____ № _____ хаттама) талқыланды.

Кафедра меңгерушісі

т.ғ.к., доцент Тапалов Д.Ж.

ӘК төрағасы

Нақыпбекова А.

Гуманитарлы-құқық факультетінің әдістемелік кеңесінде (2016 жылдың _____ № _____ хаттама) мақұлданды.

ӘК төрайымы

Ералиева Ғ.

Шымкент университетінің оқу-әдістемелік кеңесімен (2016 жылдың _____ № _____ хаттама) бекітілді.

ОӘК төрайымы

Қозбағарова Б.С.

Кіріспе

5B050100 – «Әлеуметтану» мамандығы бойынша білім беру 2 траекторияда ұсынылады

1. **5B050100** – «Әлеуметтану» мамандығының 5B050101-Әлеуметтік зерттеулер мамандандыруының білім беру траекториясы;

2. **5B050100** – «Әлеуметтану» мамандығының 5B050102-Әлеуметтік педагогика мамандандыруының білім беру траекториясы.

Бітірушіге «Әлеуметтану» мамандығы бойынша әлеуметтік білім бакалавры дәрежесі беріледі.

3. **5B050100** – «Әлеуметтану» мамандығы 5B050101-Әлеуметтік зерттеулер мамандандыруының білім беру траекториясы бойынша бітіруші төмендегі қызметтер атқара алады.

- мемлекеттік қызметте (ҚР Президентінің Әкімшілігінде, Министрліктерде, Әкімшіліктерде);

- әкімшілік қызметтерде;

- әлеуметтік технолог немесе менеджер ретінде;

- ғылым мен бизнес салаларында жаңа технологияларды пайдалана отырып, маркетинг немесе зерттеуші қызметтерде;

- PR – компанияларда, халықаралық жобаларда және кадрлық қызметтерде.

5B050100 – «Әлеуметтану» мамандығының 5B050102-Әлеуметтік педагогика мамандандыруының білім беру траекториясы бойынша бітіруші төмендегі қызметтерді атқара алады.

- *әлеуметтік-педагогикалық* - жергілікті халықтың әлеуметтік қорғансыз бөлігіне: мүмкіндігі шектеулі адамдарға, оралман отбасыларына, әлеуметтік жағдайы төмен отбасыларына гуманитарлық-әлеуметтік қолдау көрсету; олардың толыққанды өмір сүруіне арналған тиімді жағдайлар құруға көмектесу,

оқу-тәрбиелік - балалардың, жеткіншектер мен жастардың әлеуметтенуі және тұлғалық дамуы; тәрбиелеу және оқыту процестерін ұйымдастыру, педагогикалық процесті басқару; педагогикалық іс-әрекет нәтижелерінің диагностикасы, түзетулері, болжамы; әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану саласындағы озық жаңа тәжірибелерді зерттеу, жинақтау, тарату;

мәдени-ағартушылық - кино, театр, көркемдік-бейнелеу өнері, музыка саласындағы балалардың, жеткіншектер мен жастардың мәдени уақытын өткізу жұмыстарын ұйымдастыру; мәдениет саласындағы ағарту жұмыстарының бағдарламасын, әдістемесі мен технологияларын жасау; мәдени-бос уақытын өткізу орталықтарын ұйымдастыру; топтардың, индивидтердің әлеуметтік-мәдени іс-әрекеттерін қоғамдық практикада қалыптасқан әлеуметтік нормаларымен, дәстүрлерімен, құндылықтармен реттеу;

ғылыми-зерттеу - өскелең ұрпақтың өзін-өзі тануына, өзін-өзі көрсете білуіне көмектесу, әлеуметтік педагог және өзін-өзі тану мұғалімінің көмегіне зәру балаларды, жеткіншектер мен жастарды оқыту, тәрбиелеу, дамыту және олардың дамуын түзеу процесінің ерекшеліктерін зерттеу;

Элективтік пәндер каталогы жоғарыда аталған екі білім беру траекториясы бойынша жасалынды **5B050100** – «Әлеуметтану» мамандығы бойынша негізгі оқылатын таңдау пәндері бірыңғай. Кәсіптендіру пәндері циклдерінде мамандандырудың өзіндік ерекшеліктерін ескере отырып, кейбір төмендегідей пән айырмашылықтары көрсетіледі.

Кәсіптендіру пәндері циклы

1-білім беру траекториясы

- 1.1. Әлеуметтік ақпаратты талдау және қайта өңдеу әдістері (SPSS базасында) /3кредит/
- 1.2 Шетелдік теориялық әлеуметтану тарихы /3 кредит/
- 1.3. Саяси технологияның әдістемесі /3 кредит/
- 2.1. Әлеуметтік зерттеулерді жүргізудің әдіснамалық негіздері /3 кредит/
- 2.2. Зерттеудің сапалық әдістері /3 кредит/
- 2.3 Әлеуметтік зерттеудің бағдарламасын жасау әдісі /3 кредит/
- 3.1 Әлеуметтанулық зерттеудің әдістемесі мен әдістері /3кредит/
- 3.2 Әлеуметтік зерттеу методы /3 кредит/
- 3.3 Әлеуметтік экология /3 кредит/
- 4.1 Қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы /3кредит/
- 4.2 Қоғамдық пікір әлеуметтануы теориялық-әдістемелік мәселелері /3 кредит/
- 4.3 Қоғамдық пікірді зерттеудің мәселелерін әлеуметтанушылық талдау /3 кредит/

2- білім беру траекториясы

- 1.1. Делинквентті мінез-құлық әлеуметтануы /3кредит/
- 1.2. Қолданбалы әлеуметтану /3 кредит/
- 1.3. Әлеуметтік жұмыстың іс-тәжірибесі /3 кредит/
- 2.1 Жасөспірімдер әлеуметтануы/3кредит/
- 2.2. Психодиагностика негіздері /3 кредит/
- 2.3. Жастармен әлеуметтік жұмыс /3 кредит/
- 3.1. Әлеуметтік жұмыстың педагогикалық негіздері /3кредит/
- 3.2 Жалпы және әлеуметтік педагогика /3 кредит/
- 3.3. Әлеуметтік педагогика /3 кредит/
- 4.1. Әлеуметтану жүйесіндегі әлеуметтік педагогика және психология/3кредит/
- 4.2. Әлеуметтік коммуникация /3 кредит/
- 4.3. Отбасы және балалармен әлеуметтік жұмыс /3 кредит/

Жоғары оқу орнында 5B050100 – «Әлеуметтану» мамандығы бойынша 5B050101- Әлеуметтік зерттеулер және 5B050102- Әлеуметтік педагогика мамандандыруының білім беру траекторияларына арналып жасалынып, студенттерге таңдауға ұсынылды.

Цикл атауы: Жалпы білім беру пәндер циклы – 7 кредит (315 сағат)

1.1 Пән атауы: Саясаттану (3 кредит, 135 сағат)

Пәннің мақсаты: Заманауи мемлекеттің тұрақтылығы мен әл-ауқатын қамтамасыз етудің негізгі шарты болып табылатын азаматтық саяси мәдениетті қоғамда өркениетті ынтымақтастықта тұруды өнері ретінде саналы түрде қалыптастыру.

Пәннің қысқаша мазмұны: Саяси ғылымның қалыптасуы мен дамуындағы негізгі кезеңдер. Қазақстандағы саяси ойдың тарихы. Қоғамдық өмір жүйесіндегі саясат. Билік саяси құбылыс ретінде. Қоғамның саяси жүйесі. Мемлекет және азаматтық қоғам. Саяси партиялар мен қоғамдық қозғалыстар мен саяси режимдер. Қоғамның демократияландыруы мен саяси жаңғыру. Саяси үрдіс және саяси қызмет. Саяси сана мен саяси мәдениет және саяси жанжалдар. Әлемдік саясат пен халықаралық қатынастар. Қазіргі заманғы жахандық мәселелер. Саяси болжамдар. Егемен Қазақстанның саяси мәселелері.

Күтілетін нәтижелері: Саясаттың мәнін, мүмкіндіктерін, шекараларын, келешегін және негізгі түрлерін меңгеру. Саяси биліктің мәнін, саяси үдеріс, саяси партиялар мен қоғамдық қозғалыстардың ролін білу.

Пререквизит: Жоқ

Постреквизит: Тұрғындар географиясы, Тарихи өлкетану,

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

1.2 Пән атауы: Дінтану (3 кредит, 135 сағат)

Пәннің мақсаты: Дінтану пәні туризм мамандығы бойынша оқитын студенттердің діннің ежелгі формалары мен құрлымы, ерекшеліктері, мәндік сипаттары, тарихы мен қалыптасулары туралы түсініктер мен зерттеушілік ізденістерді танып-білуге мүмкіндік береді. Дүниежүзілік діндер тарихын оқыту мен игеру студенттердің діни наным-сенімдердің формалары мен діндердің шығуы туралы түсінік-танымын қалыптасуына негіз болады.

Студенттерге ежелгі діндер туралы ғылыми-зерттеушілік еңбектер және ежелгі дін формаларын жан-жақты зерделеуге барынша көмектесу, сонымен бірге дінтану пәндерін оқытуды ғылыми-әдістемелік тұрғыдан қамтамасыз ету.

Ежелгі діндердің пайда болуы мен даму кезеңдерін және ежелгі діндердің ерекшеліктерін : студент танып-парқылауы тиіс:

-ежелгі діндер туралы теориялардың мән-мағынасы туралы өзіндік ой-пікірлерін айқын жеткізе білуі:

-Анемизм, тотемдік, фетишизм, магиялық сынды діндердің әлемдік діндердің қалыптасуындағы атқарған ролін саралап, бағамдай білуі керек.

-ежелгі діннің формалары және адамзаттың көне мәдениетіндегі діни наным-сенімдер екендігін білуі тиіс.

Пәннің қысқаша мазмұны: Дінтану оның пәні және функциясы. әлемдік діндердің жалпы сипаттамасы. Адамзат тарихындағы діннің ролі. Діннің мәселелері мен сипаттамалары. Діннің қарапайым түрлері. Көне таяу шығыс қоғамдарында қалыптасқан діни жүйелер. Көне Иран жеріндегі діндер. Иудаизм діні. Индуизм діні. Христиан діні. Ислам діні пайда болуы мен тамыр жоюы Қазақстан Республикасындағы діни жағдай . Дін және саясат. Қазіргі Қазақстандағы діни конфессиялардың орны.

Күтілетін нәтижелері: Әлемдік діндер тарихын меңгерту. Діндердің шығу тарихы, қазіргі кездегі маңызы

Пререквизит: Жоқ

Постреквизит: Тұрғындар географиясы, Тарихи өлкетану,

Оқытушы: Исмаилов Е.

1.3 Пән атауы: Мәдениеттану (3 кредит, 135 сағат)

Пәннің мақсаты: Мәдениеттің философиялық тұғырламаларын зерттеу негізінде студенттерде этномәдениеттердің қалыптасу және даму заңдылықтарын талдау қабілеттері мен әрекеттерін қалыптастырып нығайту.

Пәннің қысқаша мазмұны: Мәдениеттану мәдениет туралы ғылым, сонымен қатар философиялық ілім. Мәдениеттану қоғамда болып жатқан түрлі процестерді (материалдық, әлеуметтік, саяси, адамгершілік, көркемдік) барынша қамтып, мәдениет дамуының жалпы заңдылықтарын оның өмір сүруінің принциптерін және бір – біріне этно - әлеуметтік саяси – моральдық, ғылыми, көркемдік және тарихи сипаттамаларымен, жағдайларымен ерекшеленетін мәдениет түрлерінің өзара байланыстарының, тәуелдіктерімен зерттейді.

Мәдениеттану пәні сонымен қатар жергілікті және аймақтық мәдениеттердің сапалы ерекшеліктерін, олардың өзара байланыстары мен мәдениеттің басқа түрлерінің мирасқорлығын, қарым – қатынасын зерттей отырып, адамзат баласының бір тұтас мәдени даму процесінің жалпы заңдылықтарын анықтайды. Демек, мәдениеттану пәні түрлі қоғамдар барысындағы мәдени өмірді жан – жақты қамти отырып, ондағы басты мәдени процестерге ғылыми тұрғыдан талдау жасайды.

Бағдарламада білім беру сапасын жақсарту мақсатында мемлекеттік халықаралық үлгілердің басты талаптары жан – жақты ескерген.

Ұсынылып отырған бағдарламада мәдениет дамуының өзекті мәселелерін қамтитын сұрақтар, студенттердің өз беттерімен ғылыми жұмысымен айналысуларына арналған мәселелердің тізімі, рефераттар тақырыптарымен қолданылатын әдебиеттер тізімі берілген.

Күтілетін нәтижелері: Адамзат баласының тарихи – мәдени дамуының жалпы заңдылықтарына ғылыми тұрғыдан талдау жасай отырып, оның басты бағыттарын айқындап көрсету;

Мәдениеттану ілімінің қоғамдағы өмірі мен рөліне баға бере отырып, мәдениеттің теңдесі жоқ тарихы және этноаймақтық феномендерін ғылыми тұрғыдан жан – жақты зерттеу;

Мәдениеттану ғылыми саласында қалыптасқан түрлі мектептердің ілімдерін игеру, олардың өзіндік бет – бейнесін айқындау;

Бүгінгі таңдағы мәдениет дамуының өзекті мәселелеріне мәдениеттанулық тұрғыдан ғылыми сипаттамалар беру және олардың мәнді, мәнсіз жақтарын айқындау

Пререквизит: Жоқ

Постреквизит: Тұрғындар географиясы, Тарихи өлкетану,

Оқытушы: Құлтаев Б.

2.1 Пән атауы: Экономикалық теория негіздері 2 кредит / 90 сағат /

Оқытудың мақсаты: нарыққа өту жағдайында экономикалық теорияның практикалық функциясы елеулі күшейді. Бүгінде экономикалық теория мен шаруашылық жүргізудің практикасындағы қол үзуді болдырмау міндеті қойылым отыр. Шаруашылық жүргізу механизмінің радикалды реформасы экономикалық теория алдында жаңа міндеттер ұсынды. Ол қазіргі экономикалық дамудың ерекшеліктеріне сүйене отырып, өмірдің өзі қойған сұрақтарына жауап беру қажет.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары): Микро (тұтынушылар, фирмалар, жеке нарықтар) макро (жалпы экономика) және әлемдік шаруашылық пен халықаралық экономикалық қатынастар деңгейінде нарықтық экономиканың әрекет етуінің заңдары мен принциптері туралы білім алуы тиіс; Экономикалық ситуацияларды талдауда, болжауда және мемлекеттің экономикалық саясатының салдарын алды алуды экономикалық үлгілерді пайдалана білуі тиіс.

Күтілетін нәтижелер: Өз бетімен ізденіс жұмыстарның қырсырын игеріп, өзінің тұжырымдарын дәлелді және экономикалық сауатты жеткізе білуі керек.

Пререквизиттер: жоқ

Постреквизиттер: жоқ

Оқытушы: магистр Алиева Ф.У.

2.2 Пән атауы: Мемлекет және бизнес 2 кредит / 90 сағат /

Оқытудың мақсаты: Болашақ басқару мамандығы бүгінгі күнгі менеджмент тұжырымдалады сапалы ұғынып, оларды кәсіпорын тәжірибесінде ұтымды қолдана білу.Бұл

пәннің оқытылуындағы басты мақсат, жас экономист-басқарушы кадрларды Қазақстан Республикасының экономикасының, жекелеген салаларының, кәсіпорындардың тиімділігін жоғарылату үшін, қолдағы бар ресурстарды оңтайлы пайдалануды қамтамасыз ететін, менеджменттің жүйелік ыңғайы мен функцияларын, әдістерін, техника мен технологияларын, ұйымдастырушылық формалары мен құрылымдары білімді игеруге көмек беру.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары): «Мемлекет және бизнес» пәнінің міндеті студенттерге инновациялық жобаларды басқару механизімін түсіндіру, заңдылықтарын анықтай отырып, нақты ұйымдастырушылық тапсырмаларды шешу тәсілдері мен әдістерін дайындау жөнінде ұсыныстар беру, яғни менеджментті басқару саласында маманданған, қажетті кәсіпті иеленетін адамға түсінікті болатын ғылыми жүйеге айналдыру.

Күтілетін нәтижелер: Студенттердің инвестициялар саласынан ғылыми және машықтарды алу; Капиталды салымдардың экономикалық негіздеуін білу; инвестициялық тәуекелдерді табу және бағалау әдістемесін үйрену; оларды қысқарту жолдарын үйрену.

Пререквизиттер: жоқ

Постреквизиттер: жоқ

Оқытушы: магистр Мырзахметова Ж.Ж.

2.3 Пән атауы: Экономикалық ілімдер тарихы. 2 кредит / 90 сағат /

Оқытудың мақсаты: Жалпы экономиканы зерттеудің алғы шарты экономикалық ілімдер тарихын зерттеу. Экономикалық ілімдер тарихы пәні мен әдістері. Классикалық саяси экономиканың пайда болуы мен дамуы. Маржинализм және неоклассикалық экономикалық теорияның қалыптасуы. Неолиберализм. Кейнсиандық. Институционалдық. Социалистік ойлардың пайда болуы. XX ғасырдың экономикалық теориясына кеңес ғалымдарының үлесі. Қазақстандағы экономикалық ойлардың пайда болуы мен дамуы.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары): Экономикалық ілімдер тарихының пәні және әдісі. Ежелгі дүние мен ортағасырдың экономикалық ілімдері. Экономикалық ілімдер тарихының пәні. Экономикалық ілімдер тарихының әдістері. Экономикалық ілім тарихының дамуының жалпы сипаттамасы. Экономикалық ойлардың және олардың таптық табиғатының пайда болуына әсер ететін әлеуметтік-экономикалық тарихи жаздайлар. Шығыс және көне дәуірдегі экономикалық ой-пікірлер. Орта ғасырдағы экономикалық ілімдер. Мануфактура кезеңінен кейінгі дәуірдегі смитшіл классиктердің еңбектеріндегі өзін-өзі реттейтін экономика. С.Сисмонди мен П. Прудон - мануфактурадан кейінгі кезеңнің алғашқы сыншылары. К.Маркстің экономикалық теориясы.

Күтілетін нәтижелер: Экономикалық ілімдер тарихының әдістері. Экономикалық ілім тарихының дамуының жалпы сипаттамасы. Экономикалық ойлардың және олардың таптық табиғатының пайда болуына әсер ететін әлеуметтік-экономикалық тарихи жағдайлар танып білу.

Пререквизиттер: жоқ

Постреквизиттер: жоқ

Оқытушы: э.ғ.к., аға оқытушы Мауленкулова Г.Е.

3.1 Пән атауы: Құқық негіздері. 2 кредит / 90 сағат /

Оқытудың мақсаты: Қазақстан Республикасындағы құқықтық мемлекеттілікті жетілдірудің қажетті шарты ретіндегі қазақстандық патриотизмді тәрбиелеу, оқушылардың әлемдік танымын қалыптастыру, қоғамдық және құқықтық мәдениет және жеке құқық танымын жоғарылату.

Оқу пәнін оқыту мақсаты қазіргі қоғамның қажеттілігі мен мүддесінен туындап отыр. Оқуының негізгі мақсаты заң мамандығын алмайтын студенттерге мемлекет және құқық теориясының негіздерін меңгеру, ұлттық құқықтың жетекші салаларының шеңберінде қажетті білім беру. Бұдан басқа міндет ретінде: қоғам өміріндегі мемлекет пен құқықтың орны мен ролін анықтау, Қазақстан Республикасының құқықтық жүйесінің дамуының алғышартымен және мәселелерімен таныстыру, қазақстандық мемлекеттік-құқықтық механизмнің жетілдірілуінің саяси- құқықтық жолдарын анықтау, субъективтік

құқықтар мен субъективтік юридикалық міндеттерді жүзеге асыруға қажетті тәжірибені жинақтауға үйрету.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары): Құқық негіздері болашақта өздерінің азаматтық құқықтары мен міндеттерін іске асыру үшін, еңбекке құқығын жүзеге асыру, қоғамның және еліміздің қоғамдық- саяси өміріне белсенді қатысуға, оқушыларға заң білімдерін кешенді нысанда меңгеруге мүмкіндік береді.

Күтілетін нәтижелері: Бұдан басқа міндет ретінде: қоғам өміріндегі мемлекет пен құқықтың орны мен ролін анықтау, Қазақстан Республикасының құқықтық жүйесінің дамуының алғышартымен және мәселелерімен таныстыру, қазақстандық мемлекеттік-құқықтық механизмнің жетілдірілуінің саяси - құқықтық жолдарын анықтау, субъективтік құқықтар мен субъективтік юридикалық міндеттерді жүзеге асыруға қажетті тәжірибені жинақтауға үйрету.

Пререквизиттері: Қазақстанның қазіргі заман тарихы

Постреквизиттері: жоқ

Оқытушы: Палванова М.

3.2 Пән атауы: Еңбек құқығы. 2 кредит / 90 сағат /

Оқытудың мақсаты: Азаматтар еңбек ету бостандығын, конституциялық құқығын әр түрлі нысанда қолдана алатыны. Еңбек құқығы дербес құқық саласы болып табылады, оның пәні, әдісі қағидалары бар және басқа құқық салаларынан айрықша ерекшеленеді. Практикалық қызметке жоғары кәсіби дайындау, болашақ заңгерлерді парасатты тұлғалар қатарына қосу. Еңбек құқығы дүниежүзілік заңнама мен құқықтанудың дамуына әсер етті. Әрбір сауатты заңгер еңбек құқығымен танысуға тиіс. Бұл пәннің мақсаты осы кезде халықаралық құқықта түрлі мемлекеттердің сауда және басқа азаматтық еңбек қатынастарында қолданылатын еңбек құқықтан бастау алған заң термин сөздерін меңгеру болып табылады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары): Қазақстан Республикасының еңбек құқығы еңбек заңдылығының жүйесі, оның қағидалары, мақсаттары және құрлымы туралы мағлұмат алуы керек, оларды жетілдіру тарихын машықтау қажет, қызметкерлердің кейбір санаттарымен жеке еңбек шартын бекітудің ерекшеліктерін білуі қажет, жұмыс уақыты мен демалыс уақытын белгілеу тәртібін білуі керек, жалақының нысандары мен жүйесін қамтуы керек, лауазымды тұлғалар мен қызметкерлердің еңбек заңдылығын бұзғаны үшін заңды жауапкершіліктің әр түрлі түрлерін пайдалануды үйренуі керек, еңбек құқығының теориясын және еңбек заңдылығын нормаларын қолдана білуі керек. Еңбектік және зейнетақылық салада сапалы кеңес беру, сонымен қатар еңбек құқығын еңбектік және әлеуметтік қамсыздандырушылық құқықтық қатынастарды жүзеге асыру үрдісінде пайдалана білуі керек.

Күтілетін нәтижелері: «ҚР еңбек құқығы» курсы оқып бітірген соң студент ҚР еңбек заңдылығының жүйесін, оның қағидаларын, мақсаттары және құрылымы туралы мағлұмат алады; Қызметкерлердің кейбір санаттарының жеке еңбек шартын бекітудің ерекшеліктерін білуі қажет, жұмыс уақыты мен демалыс уақытын белгілеу тәртібін, жалақының нысандары мен жүйесін қамту керек; Лауазымды тұлғалар мен қызметкердің еңбек заңдылығын бұзғаны үшін заңды жауапкершіліктің әр түрлі түрлерін пайдалануды үйренуі керек, еңбек құқығының теориясын және заңдылығының нормаларын қолдана білу керек.

Пререквизиттері: Қазақстанның қазіргі заман тарихы

Постреквизиттері: жоқ

Оқытушы: Жаналиева А.

3.3 Пән атауы: Әкімшілік құқық. 2 кредит / 90 сағат /

Оқытудың мақсаты: Әкімшілік құқық негізгі заң білімін беретін міндетті пәндердің бірі болып табылады. Әкімшілік құқық атқарушы биліктің ресімделуін түсіну үшін, биліктің субъектісін дараландырып, атқарушы билік органдарының ұйымдастырылуымен байланысты

қатынастарды, сондай-ақ азаматтар мен мемлекеттік емес ұйымдар мен мемлекеттік басқару органдары арақатынасы кезінде пайда болатын қатынастарды реттейді.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары): Қазақстан Республикасының тәуелсіздігі жарияланғаннан кейінгі уақытта Қазақстан Республикасының экономикалық, саяси және құқықтық жүйелері елеулі түрде өзгереді. Осындай жағдайларда әкімшілік құқық құқық жүйенің негіздеуші саласы ретінде жаңа түрін алады. Егеменді Қазақстанның жаңа мақсаттарына сәйкес экономикалық, саяси құқықтық және әлеуметтік мәдени салаларының әкімшілік құқықтық институттарын қайтадан қарастыру мүмкіндігі туындап отыр; құқықтық мемлекет идеялары билікті бөлу, адамның құқықтары және бостандықтарының басымдылығын қарастыру кезінде әкімшілік құқығының проблемаларын ескеру қажет. Мемлекет ролінің, мемлекеттік басқарудың мәні, нысаны және әдістерінің өзгеруі әкімшілік құқықтың жалпы және ерекше бөлімдерінің құралымы мен мазмұнын сын көзбен қарауын қажет етеді. Заңнаманың жаңаруы және оның тұрақты түрде өзгеріп отыруы әкімшілік құқықтық нормалар мен институттардың мазмұнына әсер ететін маңызды деректердің бірі болып табылады.

Күтілетін нәтижелері: басқармалық қатынастардың ерекшеліктері мен мағынасын, басқармалық қатынастарды реттеудегі әкімшілік құқықтық нормалардың қызметін білу, әкімшілік құқық субъектілерінің құқықтық орнын, әдістері мен түрлерін түсіну. әкімшілік құқықтың субъектілерінің жұмысында заңдылық тәртібін қамтамасыздандыратын тәсілдерін белгілеу.

Пререквизиттері: Қазақстанның қазіргі заман тарихы

Постреквизиттері: жоқ

Оқытушы: Бекбутаев Қ

Цикл атауы: Базалық пәндер циклы - 49 кредит (2205сағат)

4.1 Теориялық әлеуметтану (2 кредит,90 сағат)

Оқытудың мақсаты. Шетелдік теориялық әлеуметтануды оқып үйренудегі мақсаты - студенттер өзімізге бейтаныс адамдар мен олар ұйымдасқан бірлестіктер арасындағы күнде кездесетін әдетгі қатынастарды жаңа тұрғыдан дұрыс түсінуі, әлеуметтік міселелерді зерттеуге деген ынта - жігерді арттыру. Байыбына бармай, адасуды алданыш етуге апарып соғатын себептердің бірі - күрделі қоғамдық қатынастарға жеңіл қарау, олардың мән - жайын терең түсінуден іргені аулақ салу, еңжарлық, немқұрайлылық қарамау. Осылардан арылу тұрғысынан студенттердің ынтасын әлеуметтік мәселелерді ғылым тұрғысынан қарауға бағыт сілтеу керек.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтік философия тарихындағы әлеуметтанулық ойдың қалыптасуы. XIX ғасыр ортасы және XX ғасырдың басындағы Франциядағы Германиядағы Англиядағы әлеуметтану. Марксистік әлеуметтанудың пайда болуы және оның Еуропалық ойдағы эволюциясы, неомарксизм. Марксистік әлеуметтанудың Ресейдегі даму ерекшелігі. Ғасырлар тоғысындағы американдық әлеуметтанудың қалыптасуы. Эмпирикалық әлеуметтану. XX ғасырдың ортасы мен екінші жартысындағы әлеуметтанулық мектептер: структурализм, неофункционализм, этнометодология, коммуникативтік әрекет теориясы.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойышша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады

Пререквизиттер: жоқ

Постреквизиттер: шетелдік әлеуметтану тарихы

Оқытушы: т.к.т., аға оқытушы Юлдашева Ф.

4.2 Теориялық әлеуметтану тарихы (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Заманауи техникалық және инновациялық, ақпараттық технологиялардың жетістіктері мен нәтижесі негізінде, қоғамды басқару тетіктерін жетілдіруді және оңайлатып, қарапайым халық пен билік арасындағы бюрократиялық өткелдерді азайту.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Электронды үкіметті қалыптастыру ортасындағы мемлекеттік саясаттың стратегиясымен негізгі принциптері электронды үкіметті құру бағытындағы халықаралық өзара әрекеттесу электронды үкіметті қалыптастырудың мүмкін жолдары, электронды үкіметке өтуге дайындықты бағалау.

Күтілетін нәтижелері. Электронды үкіметті құру бағытындағы халықаралық өзара әрекеттесу электронды үкіметті қалыптастырудың мүмкін жолдары, электронды үкіметке өтуге дайындықты бағалау.

Пререквизиттер: Қоғамның әлеуметтік құрылымы, Қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы.

Постреквизиттер: Саяси әлеуметтану, Отбасы әлеуметтануы, Мәдениет әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.

4.3 Шет елде теориялық әлеуметтанудың даму тарихы (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты. Теориялық әлеуметтануды оқып үйренудегі мақсаты – студенттер өзімізге бейтаныс адамдар мен олар ұйымдасқан бірлестіктер арасындағы күнде кездесетін әдетті қатынастарды жаңа тұрғыдан дұрыс түсінуі, әлеуметтік міселелерді зерттеуге деген ынта – жігерді арттыру. Байыбына бармай, адасуды алданыш етуге апарып соғатын себептердің бірі – күрделі қоғамдық қатынастарға жеңіл қарау, олардың мән – жайын терең түсінуден іргені аулақ салу, енжарлық, немқұрайлылық қарамау. Осылардан арылу тұрғысынан студенттердің ынтасын әлеуметтік мәселелерді ғылым тұрғысынан қарауға бағыт сілтеу керек.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтік философия тарихындағы әлеуметтанулық ойдың қалыптасуы. XIX ғасыр ортасы және XX ғасырдың басындағы Франциядағы Германиядағы Англиядағы әлеуметтану. Марксистік әлеуметтанудың пайда болуы және оның Еуропалық ойдағы эволюциясы, неомарксизм. Марксистік әлеуметтанудың Ресейдегі даму ерекшелігі. Ғасырлар тоғысындағы американдық әлеуметтанудың қалыптасуы. Эмпирикалық әлеуметтану. XX ғасырдың ортасы мен екінші жартысындағы әлеуметтанулық мектептер: структурализм, неофункционализм, этнометодология, коммуникативтік әрекет теориясы.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады

Пререквизиттер: жоқ

Постреквизиттер: Қоғамның әлеуметтік жүйелері, Шетелдік әлеуметтану тарихы

Оқытушы: Ахметова Ж.

5.1 Пән атауы: Әлеуметтану (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Студенттерге негізгі теоретикалық бағыттар мен ғылымда қолданылатын эмпирикалық әдістер жөнінде кешенді білімдерді беру. Берілген пән әлеуметтік құрылым туралы, әлеуметтік процестер және әлеуметтік институттар -қоғам дамуының өте маңызды элементтері ретінде, әр түрлі әлеуметтанулық бағыттар мен мектептер, жинау әдістемесі және әлеуметтік ақпараттарды өңдеу жөнінде жүйеге келтірілген білімдерді алуға бағытталған.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Адам мен қоғам жөніндегі ғылымдардың ішінен, әлеуметтік дүние, тұлғаның әлеуметтік өзара қатынастары жөніндегі ғылым-әлеуметтану маңызды орынды иеленеді. Қазіргі кездегі әлеуметтік мәселелердің өзектілігін

тұлғаның қоғамдағы орнын және адам жөніндегі білімнің рөлін арттырады. Әлеуметтану адамдар өз өмірін қамтамасыз етіп, қоғамдық қатынастарды реттеу үшін, ұрпақ қалдырып, қоғамның біртұтастығын сақтап қалу мақсатында құрған күрделі әлеуметтік жүйені, институттарды түсінуге көмектеседі. Әлеуметтану кез келген құбылысты адамдық тұрғыдан қарастыруға, оның әлеуметтік механизмдері мен салдарын көруге мүмкіндік береді. Әлеуметтік бағытталған нарықтық экономика мен әлеуметтік мемлекеттің түпкі конституциялық қағидаларын тек әлеуметтану пәні арқылы нақты түсініктермен толығыады. Әлеуметтану қоғам туралы ғылым болғандықтан, бұл пәнді оқын студенттердің меңгеруі оларға өз ортасын тануына, қоғамдағы әртүрлі оқиғалар мен жағдайларды түсінуіне септігін тигізеді.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттері: мәдениеттану

Постреквизиттері: отандық әлеуметтану тарихы, әлеуметтік ғылымның өзекті мәселелері.

Оқытушы: Ахметова Ж.

5.2 Әлеуметтану ғылымының өзекті мәселелері (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Лебіздер, нақты жобалар немесе тіпті ғылыми зерттеулерге жалпы

көзқарастар жөнінде қолдануға болатын «эмпирикалық» термині сезімдік тәжірибемен, байқаумен немесе эксперименттерпен тығыз өзара байланыст аңғартады. Бұл ғылым жағшан абстрактты немесе теориялық, кейде догматтық, енді бірде ғылыми деген ұғымдарға қарама - қарсы болып табылады. Мақұлдау термині ретінде мысалы эмпиризм тұрғысынан бұл термин практикалық қатынасты яки практика жүзінде тексеру мүмкіндігін білдіріп теориялық схоластика терминіне немесе негізделмеген априори пайымдауға қарсы мағынада қолданаылады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). XX ғасыр басында Батыс Еуропа мен АҚШ-та социологияның дамуы эмпирикалық социологияның күрт өсуімен ерекшеленеді. Бұл дегеніміз -арнаулы әдістерді қолданумен өмірдің нақты факторларын жинау мен анализіне бағытталған әлеуметтік зерттеулер жиынтығы. Бұл үрдіс, ең алдымен, қоғамның тез және қарама-қайшы әлеуметтік-экономикалық дамуының шарттарымен белгіленеді, әсіресе, американық. Эмпирикалық социологияның тарихи көздері XIX ғасырдың ерте эмпирикалық зерттеулеінде жатыр, әлеуметтік статиска мен әлеуметтік гигиенаның мағлұматтары мен әдістерінде белгіленеді. Статистиканың А. Кетле, Ч. Бут, А. Левенштайн сияқты ғалымдаы бұл зерртеулерді эмпирикалық әлеуметтанулық әлеуметтанудың арсеналына кейін кірген әдістерді пайдалану аркыл өткізді. Бұл әдістерге: құжаттар анализі, анкеталық сұрау, енгізілген бақылау.

Қазіргі заманда эмпирикалық әлеуметтану ғылыми білім саласында сандық өзгерістермен байланысты болды. XX ғасырдың 20-30 жылдарында алғаш рет АҚШ-та құрылып, бірте-бірте басқа елдерге кеңтарады.

Әлеуметтанушылар эмпириктер кәсіпті әрекеттің жаңа түрін қалыптастырды. Бұл эмпирикалық әлеуметтану саласынан социологиялық қағидаларды ығыстырудың басталуына әкелді. Осы уақытта социологиялық қағидалық ойдың қарқында даму кезеңі өтті. Дәл осы кезеңде элементтануда теориялық және эмпирикалық зерттеудің деңгейлері - макро және микроәлеуметтану арасында қарама-қайшылық туындады.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқыны қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: әлеуметтану

Постреквизиттер: әлеуметтанудың ғылыми мәртебесі мен құрылымы
Оқытушы: Ахметова Ж.

5.3 Нарық әлеуметтануы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Нарық әлеуметтанулық сараптаудың объектісі ретінде. Нарықтық ұйымдастыру жүйесі. М.Вебер нарықтық жағдай туралы. Нарықтық реттеудің ерекшеліктері. Нарықтық және бюджеттік басқарылатын экономика. Нарықтық жағдайда таптық жағдайдың детерминациясы. Нарықты экономикалық - Әлеуметтанулық түсіну. Нарық институционалдық шектеулердің жиынтығы ретінде. Шаруашылық агенттер арасындағы әлеуметтік құраушы қатынастар.

Шаруашылық агенттер арасындағы келісім — шарттық қатынастар. Мемлекеттік өкілдерімен типтік қатынас. Келісімдердің орындалуын іскерлік бақылаудың қажеттілігі. Нарықтың пайда болу жағдайындағы формальды міндеттемелерді бұзудың ерекшеліктері.

Қазақстандағы нарықтық қатынастардың дамуы. Қазақстандағы нарықтың кәділділігі. Нарықтық дамудың мемлекеттік реттеу.

Жеке меншік пен жекешелендірудің әлеуметтік мәселелері. Реформалар жүріп жатқан қоғамда жекешелендіру процесінің қажеттілігі. Меншікке белсенді және белсенсіз түрдегі қатынас.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Халықаралық туристік нарық экономикалық категория ретінде өзінің тауар-ақша қатынас сферасы есебінде ұсынады, оның өзіне тән ерекшеліктерін келесі қағидалармен анықтауға болады:

- нарықтың кешенді сипаты болады, яғни онда көрсетілетін қызмет пен тауарларға сұранс пен ұсыныс орын алады;

- көрсетілетін қызмет пен тауарларды пайдалану өндіретін елде болады. Бұл жағдайды сыртқы сауда операциясының пайдалы түрі ретінде қарауға болады, өйткені ішкі нарықта сауда жеке бағамен жүргізіледі және ол көтерме бағадан едәуір жоғары;

сұраныс субъективті түрде болады. Тұтынудың түрі ретінде сұраныс тура тұтынушылардың жеке табысына тәуелді

Нарық шаруашылық өмірдің басты саласы ретінде қоғамдық өмірдің барлық салаларына маңызды ықпал етуде. Екінші жағынан, нарықтық қатынастар әлеуметтік-экономикалық қатынастардың маңызды құрамдас бөлімі. Индивидтер мен әлеуметтік топтар нарықта күнделікті қарым-қатынасқа түседі. Олар өндірушінің, тұтынушының, делдалдың, жұмысшының және басқада ролдерді орындайды. Сондықтан да нарық көп жағдайда социологиялық зертеудің объектісіне айналуға. «Нарық әлеуметтануы» пәнін оқытудың мақсаты: студенттерге нарықтың әлеуметтік негіздері мен жақтары туралы және нарық институттарын зерртеудің социологиялық ерекшеліктері туралы түсінік қалыптастыру. Нарық әлеуметтік қатынастар саласы ретінде соңғы кезде социологтардың назарын өзіне аударуда. Экономикалық социология шеңберінде соңғы он жылдықта нарық әлеуметтану қалыптасуда. Нарық бұл жерде экономикалық институттардың бірі ретінде қарастырылады. 90-жылдардан бастап Қазақстанда нарықтық қатынастардың қалыптаса бастауы қоғамның әлеуметтік — экономикалық құрылымының едәуір өзгеруіне, жаңа экономикалық және әлеуметтік институттардың қалыптасуына, стратификациялық қоғамның қалыптасуына, адамдардың экономикалық мінез-құлқының, шаруашылық мотивациясының терең өзгеруіне алып келді. Нарықтық реформалар шаруашылық субъектілерінің экономикалық тиімділігін арттыруға, олардың икемділігін және бәсекеге төзімділігін арттыруға алып келді. Дегенмен қоғамдағы барлық топтар мен жеке адамдар бәрі бірдей нарыққа икемді бейімделді, жоғары жетістіктерге не тұрақтылыққа жетті деп айтады.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттері : отандық әлеуметтану тарихы, әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі мен әдістері

Постреквизиттері: менеджмент әлеуметтануы, білім беру әлеуметтануы.

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

6.1 Пән атауы: Әлеуметтанудың ғылыми мәртебесі мен құрылымы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты. Социологияны оқып үйренудегі мақсаты — студенттер өзімізге бейтаныс адамдар мен олар ұйымдасқан бірлестіктер арасындағы күнде кездесетін әдетті қатынастарды жаңа тұрғыдан дұрыс түсінуі, әлеуметтік міселелерді зерттеуге деген ынта — жігерді арттыру. Байыбына бармай, адасуды алданыш етуге апарып соғатын себептердің бірі - күрделі қоғамдық қатынастарға жеңіл қарау, олардың мән - жайын терең түсінуден іргені аулақ салу, еңжарлық, немқұрайлылық қарамау. Осылардан арылу тұрғысынан студенттердің ынтасын әлеуметтік мәселелерді ғылым тұрғысынан қарауға бағыт сілтеу керек.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтанудың пәні, құрылымы, қызметі. Әлеуметтанулық білімнің құрылымы. Әлеуметтік әрекет және өзара әрекет. Социеталды және әлеуметтік байланыстар. Қоғам, тұлға, мәдениет. Әлеуметтік институттар, әлеуметтік ұйымдар, қауымдастықтар және топтар. Әлеуметтік құрылым және әлеуметтік мобильділік. Әлеуметтанулық зерттеудің әдісі мен әдістемесі. Әлеуметтанулық ақпаратты талдау және қорыту. Теоретикалық және қолданбалы әлеуметтану. Әлемдік және Қазақстандық әлеуметтанудың даму болашағы. Қазіргі әлеуметтанулық білімнің құрылымы. Әлеуметтанудың ғылыми мәртебесі, оның адам және қоғам туралы пәндер жүйесінде алатын орны және атқаратын ролі. Заңдары мен категориялары, зерттеу әдістерінің ерекшелігі. Әлеуметтанулық білімнің өзгеруінің негізгі тенденциялары, бірігу және бөлінушілік мәселелері. Әлеуметтанулық білімнің әлеуметтік және жекелік-тұлғалық дамуға әсерінің сипаты. Социум мен әлеуметтік білімнің өзара әсері. Әлеуметтанушының қазіргі қоғамда алатын орны және жауапкершілігі. 21 ғасырдағы тұлғаның әлеуметтік мәдениеті: әлеуметтік өмірдің мәдениетін дамытудағы әлеуметтанушының атқаратын ролі.

Күтілетін нәтижелері. Білім алушы осы пәнді игеру нәтижесінде Әлеуметтанудың ғылыми мәртебесі мен құрылымының ерекшеліктерін оқын үйреніп, осы білім нәтижесінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттырады.

Пререквизиттер: әлеуметтану.

Постреквизиттер: әлеуметтік ғылымының өзекті мәселелері.

Оқытушы: Ахметова Ж.

6.2 Шетелдік теориялық әлеуметтану тарихы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты. Шетелдік теориялық әлеуметтануды оқып үйренудегі мақсаты - студенттер өзімізге бейтаныс адамдар мен олар ұйымдасқан бірлестіктер арасындағы күнде кездесетін әдетті қатынастарды жаңа тұрғыдан дұрыс түсінуі, әлеуметтік міселелерді зерттеуге деген ынта - жігерді арттыру. Байыбына бармай, адасуды алданыш етуге апарып соғатын себептердің бірі - күрделі қоғамдық қатынастарға жеңіл қарау, олардың мән - жайын терең түсінуден іргені аулақ салу, еңжарлық, немқұрайлылық қарамау. Осылардан арылу тұрғысынан студенттердің ынтасын әлеуметтік мәселелерді ғылым тұрғысынан қарауға бағыт сілтеу керек.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтік философия тарихындағы әлеуметтанулық ойдың қалыптасуы. XIX ғасыр ортасы және XX ғасырдың басындағы Франциядағы Германиядағы Англиядағы әлеуметтану. Марксистік әлеуметтанудың пайда болуы және оның Еуропалық ойдағы эволюциясы, неомарксизм. Марксистік әлеуметтанудың Ресейдегі даму ерекшелігі. Ғасырлар тоғысындағы американдық әлеуметтанудың қалыптасуы. Эмпирикалық әлеуметтану. XX ғасырдың ортасы мен екінші жартысындағы әлеуметтанулық мектептер: структурализм, неофункционализм, этнометодология, коммуникативтік әрекет теориясы.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойыша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады

Пререквизиттер: әлеуметтану

Постреквизиттер: шетелдік әлеуметтану тарихы

Оқытушы: Ахметова Ж.

6.3. Саяси технологияның әдістемесі (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Саясаттанудың бұл мәселелер мен айналысатынында дау жоқ. Дегенмен, оның өрісін тек солармен шектеуге эсте болмайды, Себебі, ол солармен қатар жалпы, саяси теориялар мен нақтылы саяси іс-әрекеттерді, саяси процестер мен жүйелерді, халықаралық қатынастарды да зерттейді, еларалық салыстырмалар да жүргізеді. Сондықтан мұнда көзқарас саясаттануға тар мағынасында қараған болып шығады. Ғалымдардың екінші тобы саясаттануды ғылымға қатаң негізделген, әсіресе тәжірибелік (эмпирикалық) әдіс-тәсілге сүйенген, нәтижесін тексеріп білуге болатын ілім ретінде түсінеді. Оны жақтаушыларды. бихевиористер дейді (олар туралы кейінірек сөз балады). Олар бұл ғылымды математика, кибернетика және т.с.с нақтылы ғылымдарға теңиді.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Ауқымы мен мазмұны, қарастыратын мәселелер шеңбері, жеке ғылыми пән ретінде ерекшелендіретін белгісі, өлшемі не болуы кере деген сауалдар төңірегінде бірталай көзқарастар бар. Кейбір ғалымдар оған қоғамда билікті жүргізетін немесе оған әсер ететін мемлекет, партиялар және басқа саяси институттар туралы ғылым ретінде қарайды. Әлбетте, саясаттанудың бұл мәселелер мен айналысатынында дау жоқ. Дегенмен, оның өрісін тек солармен шектеуге эсте болмайды, Себебі, ол солармен қатар жалпы, саяси теориялар мен нақтыны саяси іс-әрекеттерді, саяси процестер мен жүйелерді, халықаралық қатынастарды да зерттейді, еларалық салыстырмалар да жүргізеді. Сондықтан мұнда көзқарас саясаттануға тар мағынасында қараған болып шығады. Ғалымдардың екінші тобы саясаттануды ғылымға қатаң негізделген, әсіресе тәжірибелік (эмпирикалық) әдіс-тәсілге сүйенген, нәтижесін тексеріп білуге болатын ілім ретінде түсінеді. Оны жақтаушыларды. бихевиористер дейді (олар туралы кейінірек сөз балады). Олар бұл ғылымды математика, кибернетика және т.с.с нақтылы ғылымдарға теңиді.

Күтілетін нәтижелері. Білім алушы осы пәнді игеру нәтижесінде алған білімінің сапасы ЖОО студенттеріне қойылатын МСЕ талаптарына сай қалыптасады. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: әлеуметтанудың ғылыми мәртебесі мен құрылымы ,қоғамның әлеуметтік жүйелері

Постреквизиттер: отандық әлеуметтану тарихы, әлеуметтанулық зерттеудің әдістемесі мен әдістері.

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

7.1 Пән атауы: Әлем мәдениетінің тарихы (2 кредит 90 сағат)

Оқытудың мақсаты:. Студенттердің адамзат баласының мәдени жетістіктерін игеруге, мәдениеттің қалыптасуы мен дамуының әмбебаптық заңдылықтары мен негізгі түрлерін меңгеруге және әлемдік мәдениеттің інжу – маржанын өз беттерімен түсініп – білуге кәсіби деңгейлерін одан әрі артыруға бағдарлау болып табылады

Қысқаша мазмұны:. Архаикалық греция. Көне заманғы діни наным-сенім. Палеолит, мезолит,неолит дәуірлеріндегі адамдардың тұрмыс-тіршілігі.Көне Шығыс өркениеттері.

Ежелгі Египет мәдениетінің басты ерекшеліктері. Ежелгі Мысырлықтардың менталитеті, иерогли-фтік жазба өнері және наным-сенімдері. Египет пирамидалары.

Ежелгі Қытай мәдениетінің қайнар бастау-лары мен ділдік ерекшеліктері. Қытай мәдениетінің архетипі: инь мен янь, аспан ырғақтары және Конфуцийлік, даолық генотип. Ортағасырлық мәдениеттің діни және көркемдік канондары, христианшылық. Інжілдің мәдени-тарихи мағынасы. Христиандық философияның қалыптасуы және дамуы. Романдық және готикалық стильдер.

Күтілетін нәтижелер: Түрлі мәдениеттанулық мектептердің идеяларын, олардың бағыттарын талдау. Қоғам мәдениетінің қазіргі даму жағдайы мен бағыттарын мәдениеттанулық тұрғыдан сипаттама беру, оларға тиісті баға бере отырып болашағын болжамдау. Отандық мәдениет тарихын, оның қазіргі мәселелерін және даму болашағын зерделеу

Пререквизит: Қазақстанның қазіргі заман тарихы

Постреквизит: мәдениет әлеуметтануы

Оқытушы: т.к.т., аға оқытушы Абдиханова А.Ж.

7.2 Пән атауы: Қазақ халқы мәдениетінің тарихы (2 кредит 90 сағат)

Оқытудың мақсаты. Бүгінгі таңда әлеуметтік және экономикалық саясаттың нысанасы-адам және оның тұрмысы, еңбегі, отбасы, рухани дамуы, өмір салты болып табылады. Қазіргі таңда төл мәдениетімізді дамыту қоғамда кеңінен көтеріліп жүрген әлеуметтік проблемалардың бірі. Сондықтан жастарға осы пән – мәдениет туралы білім берудің және тәлім - тәрбие берудің негізгі бір жолы. Ол студенттерді эстетикалық, жан-жақты дамуына әсерін тигізеді

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Қазақ мәдениетінің тарихы» курсы Қазақстан Республикасындағы қазақ мәдениеті дамуының тарихын ашады. Оның негізіне алғашқы қауымдық құрылыстан бастап қазіргі заманғы кезеңге дейінгі қазақ халқының мәдениетінің қалыптасу кезеңдері жөнінде нақты деректер береді.

Бұл курс Қазақстан тарихымен тығыз байланыста. Берілген оқу курсы алғашқы қауымдық құрылыстан бастап қазіргі кезеңге дейінгі мәдениет тарихын қамтиды

Күтілетін нәтижелері. Халықтың озық әдет-дәстүрлерін кеңінен насихаттау, одан ғибрат алуға үндеу, тозық дәстүрлерден аулақ болуға шақыру.

Студенттерді өз туған жерін, елін, ата-баба мұрасын құрметтеуге, өз отбасын сыйлауға, сүюге тәрбиелеу

Пререквизит: Қазақстанның қазіргі заман тарихы

Постреквизит: мәдениет әлеуметтануы

Оқытушы: аға оқытушы Ералиева Ғ.

7.3 Пән атауы: Қазақ халқының салт-дәстүрлері (2 кредит 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: тарихи қосалқы пәндердің негізгі салаларын оқыту арқылы тәуелсіз еліміздің тарих ғылымының дамуына оның тарихи оқиғаларының шынтуайттық негізде, жан-жақты толық жазылуына үлес қосар зерттеушілік дайындау. Қазақ халқының салт-дәстүрлері Қазақстан тарихының құрамдас бөлімі болып табылады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары) Қазақ халқының салт-дәстүрін, әдет-ғұрпын келешек ұрпақтарға үйрету мәселесі терең тоғануды керек ететін мәселе. Дәстүрсіздік өсіп келе жатқан ұрпақ үшін үлкен қасірет. Дәстүрсіздік имансыздықтан айырады. Біздің қазақ халқының салт-дәстүрін санап жеткізу қиын. Халқымыздың бір күнде емес, бір айда емес мындаған жылдар боцы сан ғасырдың таразысының талқысына салып, сан ғасырдың елек елеушісінен өткізген, басқа халықта сирек кездесетін дәстүрлер баршылық.

Тарих мамандығына сәйкес қазақ халқының салт-дәстүрлері пәнін оқытуда негізгі міндеттер студенттерді Қазақ халқының салт-дәстүрлерімен олардың алғы шарттары, сияқты негізгі түсініктерді үйрету. Қазақ халқының салт-дәстүрін, әдет-

ғұрпын білудің студент-жастар үшін ғана емес, көпшілік оқырмандар үшін де маңызы зор.

Күтілетін нәтижелері Жоралғылар арқылы халқымыздың қадыр қасиетін, рухани болмыс-бейнесін, таным табиғатын, өмірлік тәлімін, өнеге өрісін, тұрмыс-тіршілігін, сонымен қоса адамгершілік этикалық қағидаларын таныту мәселесі зерттелінеді.

Пререквизит: Қазақстанның қазіргі заман тарихы

Постреквизит: мәдениет әлеуметтануы

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Тапалов Д.

8.1 Қоғамның әлеуметтік құрылымы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Қоғамның әлеуметтік – экономикалық саласындағы өзгерістер қоғамның әлеуметтік құрылымының түбегейлі өзгерістеріне алып келуде. Қоғамдағы жаңа әлеуметтік қабаттардың пайда болуы және оның қазіргі әлеуметтік процестерге әсер етуін ЖОО-ның студенттеріне өз уақытында түсіндіруді талап етеді. «Қоғамның әлеуметтік құрылымы» пәнін оқытудың мақсаты, студенттерге даму деңгейлері әр түрлі елдердің әлеуметтік құрылымын зерттеудегі негізгі теориялық бағыттары және қолданылатын әлеуметтанулық әдістер бойынша жан-жақты білім беру болып табылады.

Сондықтан типтік бағдарлама авторларының алдында «Қоғамның әлеуметтік құрылымы әлеуметтануын» қоғамның әлеуметтік стратификациялық процестерін және соған қатысты мәселелерді зерттейтін ғылым ретінде оқу пәнінің міндеттерін жан-жақты ашып көрсету.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). «Қоғамның әлеуметтік құрылымы» пәнінің зерттеу объектісі қоғамның әлеуметтік құрылымы және оның құрамындағы, топтар, таптар, странттар болып табылады. Зерттеу пәні ретінде әлеуметтанудың кең көлемін қамтитын әлеуметтік құрылым мен әлеуметтік процестердің дамуынан келіп туындайтын мәселелер алынады. Қарастырылған категориялар, жалпы алғанда, жекеше дербес болып табылады және олардың әрқайсысы жеке курстың зерттейтін пәні бола алады.

Әлеуметтік құрылым қоғамды жекелеген, бір немесе бірнеше белгілер негізінде біріккен қабаттарға, топтарға объективті бөлуді білдіреді. Бұл – элементтердің әлеуметтік жүйедегі тұрақты байланысы. Әлеуметтік құрылымның негізгі элементтері болып әлеуметтік қауымдастықтар (таптар, ұлттар, кәсіпкерлік, демографиялық, территориялық, саяси топтар) табылады.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттері : Отандық әлеуметтану тарихы, әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі мен әдістері

Постреквизиттері: Тұлға әлеуметтануы, Білім беру әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

8.2 Пән атауы: Отандық әлеуметтану тарихы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты. Бұл бағдарламада авторлар Отандық социология тарихының әлеуметтік - гуманитарлық ғылымдар жүйесіндегі алатын өзіндік орны мен ролін айқындап, жан-жақты түсінік берген.

Оны оқып - үйрену барысында студенттік қауым әлеуметтік қатынастардың құрылымы, қалыптасуы мен даму заңдылықтары жөнінде білімін толықтырып тереңдетеді. Қазіргі заманғы әлеуметтану ғылымының ролі мен мәні барған сайын арта түсуде.

Қазіргі заманғы әлеуметтану ғылымының ролі мен мәні барған сайын арта түсуде. Бұл біріншіден, біздің қоғамдық өміріміздің барлық жақтарының реформалануына, екіншіден,

қоғамдық өмірде әлеуметтік факторлар мен әлеуметтік ортаның ролі мен маңызының арта түсуіне, үшіншіден, құқықтық мемлекеттің қалыптасып, азаматтар қоғамның орнауына байланысты. Қоғамдық дамуға әлеуметтану ғылымының ықпалы барған сайын арта түсетін болады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Қазіргі Қазақстан Республикасындағы қарқынды қоғамдық даму жағдайында, өмір жедел өзгерістерге ұшырап, шұғыл бетбұрыстар жасалып жатқан кезде, әлеуметтік құбылыстарға, процестерге, оқиғаларға мұқият әрі объективті түрде талдау жасау қажет болған шақта әлеуметтану ғылымының институтционалдық қалыптасуы ерекше методологиялық маңызға ие болып отырғандығы бәрімізге мәлім.

Әлеуметтану ғылымы қоғамды, оның қойнауындағы сан алуан әлеуметтік, экономикалық, құқықтық саяси діни рухани т.б құбылыстар мен процестерді ғылыми тұрғыдан түсіндіріп, ұғындырудың жалпы теориялық методикалық негізгі темір қазығы болып табылады.

Қазіргі заманғы әлеуметтану ғылымының ролі мен мәні барған сайын арта түсуде. Бұл біріншіден, біздің қоғамдық өміріміздің барлық жақтарының реформалануына, екіншіден, қоғамдық өмірде әлеуметтік факторлар мен әлеуметтік ортаның ролі мен маңызының арта түсуіне, үшіншіден, құқықтық мемлекеттің қалыптасып, азаматтар қоғамның орнауына байланысты. Қоғамдық дамуға әлеуметтану ғылымының ықпалы барған сайын арта түсетін болады.

Сондықтан курстың міндеті әлеуметтік білімдердің негізін үйретіп қана қоймай, сонымен бірге қазіргі қоғамда жүріп жатқан әлеуметтік процестердің заңдылықтары мен тенденцияларын анықтауға, қоғамның болашағын болжауға көмектесетін теориялық және эмпирикалық ғылыми зерттеулер негізінде отандық әдебиеттегі тәжірибені байыптап, әлеуметтану теориясын жаңа көзқарастар негізінде қайта пайымдап ұсынуға тырысты.

Студент төмендегі іскерлік дағдыларын көрсету қажеттілігі:

Отандық әлеуметтік білімнің негізгі концепциясының өткені мен бүгінгісі туралы мағлұматтарын білу;

- Қоғамдық әлеуметтік ойдың даму аясындағы Отандық әлеуметтанудың қалыптасуы мен даму кезеңін меңгеру.

Күтілетін нәтижелері Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: әлеуметтану.

Постреквизиттер: шетелдік әлеуметтану тарихы

Оқытушы: т.к.т., доцент Жанысбеков А.

8.3 Әлеуметтік ақпараттарды талдау және қорыту (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Бүгінгі таңда ҚР инвестицияларының жалпы көлемі 6,5 триллион теңгелік 162 жобаны іске асыру туралы мәселе қозғалып отыр, ал бұл ел ІЖӨ-нің 40%-дан астамы, олар бізге таяудағы үш жылда ғана 200 мыңнан астам жаңа жұмыс орындарын тікелей ашуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, республиканың барлық аймақтарында әлеуметтік-экономикалық жобаларды, оның ішінде өнеркәсіп өндірісін дамыту, индустриялық-инновациялық жобаларды жүзеге асыру жолымен қазақстандықтардың өмір сүру жағдайларын жергілікті жерде жақсарту, біздің пікірімізше, елдегі барлық халықтың тұрмыс деңгейі мен сапасын арттырудың ең тиімді тәсілдерінің бірі болып табылады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтік ақпаратты қайда өңдеу және сараптама жасау әдістері – қоғамдық сондай-ақ, адам, қоғам және табиғат арасындағы қатынастардың өзара әлеуметтік әсерін реттеп отыру үшін қолданылатын, қалыптасқан, үнемі жаңарып отыратын білімдердің, мәліметтердің жиынтығы. Әлеуметтік іс-

әрекеттердің даму сипаты, жеке адамдар мен әлеуметтік топтарыдың қоғамдағы орны, олардың өмір сүру жағдайлары, мүдделерінің өзара әсері және т.б туралы мәліметтер де әлеуметтік ақпаратқа енеді.

Әлеуметтік ақпарат – қоғамдық өмірді түгел қамтитын түрлі деңгейдегі білімді пайдаланады, таратады.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттері : Отандық әлеуметтану тарихы, әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі мен әдістері

Постреквизиттері: Менеджмент әлеуметтануы, Тұлға әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.

9.1 Пән атауы: Әлеуметтік экология (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Социологияны оқып үйренудегі мақсаты — студенттер өзімізге бейтаныс адамдар мен олар ұйымдасқан бірлестіктер арасындағы күнде кездесетін әдетті қатынастарды жаңа тұрғыдан дұрыс түсінуі, әлеуметтік мәселелерді зерттеуге деген ынта-жігерді арттыру. Байбына бармай, адасуды алданыш етуге апарып соғатын себептердің бірі - күрделі қоғамдық қатынастарға жеңіл қарау, олардың мән-жайын терең түсінуден іргені аулақ салу, еңжарлық, немқұрайдылық қарамау. Осылардан арылу тұрғысынан студенттердің ынтасын әлеуметтік мәселелерді ғылым тұрғысынан қарауға бағыт сілтеу керек. Студенттерге қазіргі қоғамның келбетін, әлеуметтік бейнесін, құрылымын түсіндіру. Қоғамды талдаудағы, әлеуметтік қауымдастық пен әлеуметтік топтардың пайда болуы табиғатындағы, әлеуметтік процестердің түрлері мен бағыттарын талдаудағы әлеуметтанулық түсініктерден хабардар ету: - әлеуметтік қозғалыстардың пайда болуы мен дамуының негізгі шарттары мен жіктелуін, әлеуметтік дамудың факторларын, әлеуметтік өзара әрекет формаларын біліп, оларды талдай алуға үйрету. Тұлға жөнінде, әлеуметтік формаларын, бағыттары мен ерекшеліктерін, әлеуметтік жүріс-тұрысты реттеудің негізгі заңдылықтары мен формаларын талдаудағы әлеуметтанулық түсініктерден ғылыми хабар беру:

- әлеуметтанулық зерттеу жүргізудің әдістемесі мен әдістерін үйрету.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Адам мен қоғам жөніндегі ғылымдардың ішінен, әлеуметтік дүние, тұлғаның әлеуметтік өзара қатынастары жөніндегі ғылым-әлеуметтану маңызды орынды иеленеді. Қазіргі кездегі әлеуметтік мәселелердің өзектілігін тұлғаның қоғамдағы орнын және адам жөніндегі білімнің рөлін арттырады. Әлеуметтану адамдар өз өмірін қамтамасыз етіп, қоғамдық қатынастарды реттеу үшін, ұрпақ қалдырын, қоғамның біртұтастығын сақтап қалу мақсатында құрған күрделі әлеуметтік жүйені, институттарды түсінуге көмектеседі. Әлеуметтану кез келген құбылысты адамдық тұрғыдан қарастыруға, оның әлеуметтік механизмдері мен салдарын көруге мүмкіндік береді. Әлеуметтік бағытталған нарықтық экономика мен әлеуметтік мемлекеттің түпкі конституциялық қағидаларын тек әлеуметтану пәні арқыны нақты түсініктермен толығыады. Әлеуметтану қоғам туралы ғылым болғандықтан, бұл пәнді оқып студенттердің меңгеруі оларға өз ортасын тануына, қоғамдағы әртүрлі оқиғалар мен жағдайларды түсінуіне септігін тигізеді.

Күтілетін нәтижелері Пәнді оқын үйрену барысында білімгерлер экологиялық қажеттіліктің мінездемесін, адамның әлеуметтік ортаға бейімделуін, адамның әлеуметтік ортадағы мінез-құлқын реттейді. Осы пәнді игеру барысында алған білімдер болашақта студенттерге мамандық пәндерін оқын үйренуге негіз бола алады, әлеуметтік тұрмыстық және қалалық орта және тұрғын үй ортасымен жұмыс істеу ортасын бөліп көрсетеді.

Пререквизиттер: әлеуметтік ғылымның өзекті мәселелері

Постреквизиттер: әлеуметтік психология

Оқытушы: Ахметова Ж.

9.2. Пән атауы: Әлеуметтік зерттеу методы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты Пәнді оқудың мақсаты – Әлеуметтік зерттеу методы қазіргі информациялық технология кезеңіндегі болып жатқан өзгерістерге сәйкес, мамандардың кәсіби біліктілігімен қатар қоғамдық ортадағы әлеуметтік-экономикалық процестердің дағдыларын игеру мәселесі туындап отырғандықтан, олардың жаһандану саясатының алдында жетекшінің әлеуметтендірудегі мәселелерін шеше білуге үйрету, әлеуметтік ортадағы коммуникативті қатынастарын қалыптастыру.

Пәннің атқаратын міндеттері - ғылыми зерттеу әдістерін және адамның даму мен қалыптасу мәселесін, әлеуметтік-педагогикалық тәрбиенің мақсаты мен міндеттерін теориялық жағынан төмендегідей дайындайды: - басқару жұмысы гуманитарлық білімнің саласы ретінде талдау; -әлеуметтендірудің факторларын зерттеу; -әлеуметтік институттардың функцияларын жүйелеу; - қоғамдық- моральдық қатынастарға жіктеу.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтанулық зерттеу әлеуметтанулық мәліметтерді сандық және сапалық жинақтауға, өлшеуге, жалпылауға және талдауға мүмкіндік беретін әдістерді пайдалана отырып нақты жағдайдағы әлеуметтік құбылыстарды зерттеудің құралы болып табылады. Әлеуметтанулық зерттеу бір-бірін әлеуметтанулық мәліметті жинау; жиналған мәліметтерді өңдеуге эзірлеу және өңдеу; алышқан мәліметтерді сараптау, зерттеу нәтижесін шығару-қорытындылар мен ұсыныстар жасау. Жоғарыда көрсетілген кезеңдер әрбір зерттеуде орын алатынына қарамастан, күрделілігі әр түрлі мәселелерді зерттеу үшін әлеуметтанулық сараптаудың бәріне ортақ формасы жасалмаған.

Зерттеушінің алдыша қойған мақсаты, нақты әлеуметтанулық объектінің қызмет етуімен дамуының эмпирикалық заңдылықтарының толық жиынын тану болған жағдайда әлеуметтанулық зерттеудің объектісі мен пәні бір жерден шығады. Әлеуметтану классиктері (М. Вебер, Э. Дюркгейм, В. Парсонс және т.б) оның пәнінің ортақ түсінігін берген жоқ, бірақ ғылымды, кейіннен оның методологиясы болуыша үміткер болған эмпирикалық әдістермен «қаруландырылды».

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқыны қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: әлеуметтанудағы әлеуметтік статистика

Постреквизиттер: әлеуметтік институттар және процестер

Оқытушы: Ахметова Ж.

9.3. Пән атауы: Қазақстандағы әлеуметтік -демографиялық процестер (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты Қазақстан аумағындағы әлеуметтік -демографиялық процестері ашып көрсету. Халық құрамындағы өзгеріс: әлеуметтік, ұлттық, территориялық. Табиғи қозғалыс: туу, өлу, миграция халықтың орналасуы.. және әлеуметтік -демографиялық саясаттың мәнін ашып көрсету

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары) Демографияның пәнін, негізгі категорияларын, сандық және сапалық сипатамалары анықтау. Әлемдегі демографиялық факторлар рөліннің артуы. Мемлекеттің демографиялық саясаты. "Демографиялық дүмпу" түсінігі. Халықтың санының артуының негізгі режимдері. Көші-қон процестері, түрлері және адамдардың шектен тыс молаюының объективті және субъективті себептері. Халық санының көбеюінің режимі. Демографиялық коэффициенттер. Халық санағының шығу көзі. ҚР-ғы демографиялық жағдай. Халықтың әлеуметтік-демографиялық жікке бөлінуінің табиғи негіздері: жынысы, жасы. Қоғамның жанұялық-демографиялық құрылымы. Қазіргі қоғамның жыныстық, жас ерекшелік құрылымының аймақтық және ұлттық-этникалық айырмашылықтары. Қоғамның жыныстық, жас ерекшелік құрылымының өзгеруінің қазіргі

тенденциялары. Халықтың жас ерекшелік тұрғы-сынан бірігуі (балалар, жастар, пенсионерлер және т.б).

Күтілетін нәтижелері Берілген тарихи кезен аралығында белгілі әлеуметтік қауымдастық ішіндегі әлеуметтік -демографиялық процестері сараптай білу. Мемлекеттегі қандай да бір әлеуметтік топтарды қолдау үшін рационалды демографиялық саясаттың қалыптасуына ықпалы бар екендігін студенттерге ой қалыптастыру **Пререквизиттер:** Әлеуметтанудың ғылыми мәртебесі, Қоғамның әлеуметтік жүйелері

Постреквизиттер: Отандық әлеуметтану тарихы, Әлеуметтанулық зерттеудің әдістемесі мен әдістері

Оқытушы: Т.Ғ.К., доцент Жанысбеков Ә.

10.1 Пән атауы: Әлеуметтік психология (3 кредит,135 сағат)

Оқытудың мақсаты: : бүгінгі таңдағы әлеуметтік психологияның негізгі мәселелері – бұл өзінің теоретикалық іргетасын орнықтыру; жаңаша зерттеу әдістерін жасау; үлкен және шағын топтардың дамуы мен қызмет етуінің ерекшеліктерін зерттеу; адамдардың өзара әрекеттестігі мен қарым-қатынасының заңдылықтарын айқындау; жеке адамды әлеуметтік-психологиялық зерттеу, әлеуметтік психологияның қолданбалы зерттеу аймағын кеңейту мен жасақтау. Жалпы психология және әлеуметтану ғылымдарындағы әлеуметтік психологияның пәні туралы біртекті түсініктердің болмауы. Әлеуметтік психологияның гуманитарлық білімдер жүйесіндегі орны мен өзге де психологиялық пәндермен өзара байланысы. Адам және қоғамның қазіргі мәселелерін шешудегі әлеуметтік психологияның мәні мен ролі. Қазіргі әлеуметтік психологиядағы необихевиоризм. Әлеуметтік психологиялық зерттеулер контексіндегі үйрену теориясының негізгі ұғымдары. Әлеуметтік-психологиялық феномендердің психоналитикалық талдауы. Әлеуметтік психологиядағы феномендердің психоналитикалық талдауы.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). әлеуметтік психология – пәні, оның адам және қоғам туралы ғылымдар жүйесіндегі алатын орны болып табылады. Әлеуметтік психология зерттеу аймағы ретінде XIX-ғасырдың аяғында пайда болғанымен өзіндік ұғымдық аппараты мен әдістері бар күрделі ғылыми пән ретінде тек XX-ғасырдың ортасында ғана мәлім болды. Жалпы психология мен әлеуметтану ғылымының қиылысындағы ғылым саласы ретінде әлеуметтік психология бірқатар психологиялық құрылымдарды, әлеуметтік қажеттіліктер мен қызығулар, сана және өзіндік сана, әлеуметтік психологиялық ахуал, қоғамдық пікір және идентификация, бейімделу, иландыру, еліктеу, эмоционалдық өзара жұғу сияқты топтық феномендерді зерттейді.

Күтілетін нәтижелері. Әлеуметтік психология отбасының, ұжымның, таптың, ұлттың, тағы да басқа адамдардың тұрған жеріне, кәсібіне, қоғамдағы алатын орнына қарай жіктелетін топтарының психологиясын зерттейді. Әлеуметтік психология қоғамда болып жатқан саяси-әлеуметтік құбылыстардың сырын түсінуге, олардан қорытынды шығарып, қоғамның даму бағытын айқындауға, ірі топтарды және тұтас қоғамды басқаруға, бағыттарды, шараларды айқындай отырып, оны стратегиялы дұрыс жолға салып отыруға көмектеседі. Сондықтан ғалымдар бұл ғылымның болашағы зор, XXI ғасырда жетекші орындарға шығады деп есептейді.

Пререквизиттер: Девианттық мінез-құлық әлеуметтануы, Тұлға әлеуметтануы.

Постреквизиттер: іс-тәжірибе

Оқытушы: Ахметова Ж.

10.2 Пән атауы: Кәсіпкерлік әлеуметтануы (3 кредит,135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Кәсіпкерлік әлеуметтануы пәні индивид әрекеті мен оның экономикалық мотивациясын зерттеуді қамтиды. Экономикалық мотивация зерттеулерімен қатар кәсіпкерлік әлеуметтануы пәнінің зерттеу сферасына енетіндер: кәсіпкерліктің тарихи типтері, кәсіпкерлік мәдениеттің элементтері, әр түрлі кәсіпкерлік топтардың өзін - өзі теңдестіру тәсілдері, кәсіпкерлік топтардың әлеуметтік құрамы,

шаруашылық іс - әрекеттің құндылықтары – нормативтік негіздері, мемлекеттің кәсіпкерлікті қолдау саясаты.

Курс мақсаты болып жатқан кәсіпкерлік туралы кең түрдегі сипаттамаларымен таныстыру, кәсіпкерлік жайлы жүйелі жолмен өңделген экономикалық, әлеуметтанулық ойлар арқылы жаңа зерттеулік бағыттарды қарастыру.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Бұл пәннің объектісі - әлеуметтік феномен ретіндегі кәсіпкерлік, сонымен қатар мемлекеттің экономикалық дамуының негізгі ретінде кәсіпкерлік топ болып табылады. Көптеген экономика - әлеуметтанулық бағыттарды біліп, әр түрлі методологиялық құралдарды меңгеріп алу қажет. Оның методологиялық негізгі болып батыс пен отандық кәсіпкерліктің теоретикалық және эмпирикалық зерттеулерінің қорытындысы қызмет етеді.

Бұл пәннің орны мен ролі және бұл пәннің басқа ғылымдардың арасындағы орны, оның өзектілігімен анықталады. Кәсіпкерлік – қазіргі қоғамның нақты құбылысы ретінде әлеуметтанулық талдаудың зерделі пәні болмады.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: Экономикалық әлеуметтану, Девианттық мінез-құлық әлеуметтануы.

Постреквизиттер: іс-тәжірибе

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

10.3 Пән атауы: Еңбек әлеуметтануы (3 кредит,135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Еңбек әлеуметтануында әдетте бола беретіндей, оның дәстүрлі ұстанымдар мен соқыр сенімдерге сыны техникалық және технологиялық детерминизммен шектелді. Олардың солшыл бағыттағы ағылшын зерттеулері мен ой ағымына ықпалын қазір біліктілік және білікті жұмысшылар санының қысқаруы, еңбек процесі, постфордизм және икемді жұмыспен қамту туралы кейініректегі айтыстармен тұмшаланады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). ХХ ғасырдағы 50-60 жылдарындағы кейбір француз әлеуметтанушыларының еңбектерімен байланыстырылатын ұғым, олар индустрия әлеуметтануындағы зауытқа байланысты негізгі бағытты жаңа бір сын тезіне алды. Бұл әдебиетке К. Маркс бір жағынан жұмысты ұйымдастырудағы, технологияларда және өндірістегі өзгерістер мен екінші жағынан жеке басты шеттету, таптық және әлеуметтік – саяси қатынастар арасындағы байланысты табуға тырысқан байланыстар қалпына келтірілді.

Еңбек әлеуметтануы - ХХ ғасырдың 50 - 60 жылдарындағы кейбір француз әлеуметтанушыларының еңбектерімен байланыстырылатын ұғым, олар индустрия әлеуметтануындағы зауытқа байланысты негізгі бағытты (негізінен ағылшын-сасондық) жаңа бір сын тезіне алды. Бұл әдебиетке К.Маркс бір жағынан жұмысты ұйымдастырудағы, технологиялардағы және өндірістегі өзгерістер мен екінші жағынан жеке басты шеттету таптық және әлеуметтік-саяси қатынастар арасындағы байланысты табуға тырысқан байланыстар қалпына келтірілді. Ағымның негізгі өкілдері Жорж Фрэдман, Мишель Крозье, Пьер Навиль, Алан Турэн және Серж Малле, олардың еңбектерінің көпшілігі ағылшын тіліне аударылған. Малленің еңбектері жаңа жұмысшы табының дүниеге келгені туралы маңызды пікірталасқа түрткі болды. Бірақ еңбек әлеуметтануында әдетте бола беретіндей, оның дәстүрлі ұстанымдар мен соқыр сенімдерге сыны техникалық және технологиялық детерминизммен шектелді. Олардың солшыл бағыттағы ағылшын зерттеулері мен ой ағымына ықпалын қазір біліктілік және білікті жұмысшылар санының қысқаруы, еңбек процесі, постфордизм және икемді жұмыспен қамту туралы кейініректегі айтыстармен тұмшаланды. Майкл Роуздың "Servants of Post-Industrial Power?" (1979) атты еңбегі осы

ғылыми бағыттың тарихы мен теорияларын, жұмыстарын талдаудың ағылшын тілінде жазылған тамаша үлгісі болып табылады. **Күтілетін нәтижелері.** Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады. Еңбек әлеуметтануында әдетте бола беретіндей, оның дәстүрлі ұстанымдар мен соқыр сенімдерге сыны техникалық және технологиялық детерминизммен шектелді. Олардың солшыл бағыттағы ағылшын зерттеулері мен ой ағымына ықпалын қазір біліктілік және білікті жұмысшылар санының қысқаруы, еңбек процесі, постфордизм және икемді жұмыспен камту туралы кейініректегі айтыстармен тұмшаланады

Пререквизиттер: Экономикалық әлеуметтану, Девианттық мінез-құлық әлеуметтануы.

Постреквизиттер: іс-тәжірибе

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә

11.1 Пән атауы: Әлеуметтанулық зерттеулердегі математикалық талдау (Зкредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: «Әлеуметтанулық зерттеулерге математикалық талдау жасау» пәнінің зерттеу объектісі болып үлкен жиынтықтарды жинақтау, талдау ұсыну және түсіндіру үшін құрылған арнайы әдістер мен техникаларды қолданудың практикалық саласы болып саналады. Бұл пәннің қарастыру тақырыбы қоғамдық құбылыстар мен процестер жайлы ақпараттарды жинақтау өңдеумен сараптарды ұйымдастыру, сонымен қатар, осы жұмыстардың әдістерін жасап шығу болады. Осымен қоса зерттеудің арнайы әдістері мен және материалдарды өңдеу бойынша тиісті аппаратын жаппай статистикалық бақылау, топтастыру, орташа үлестер, индекстер әдісін, баланстық әдісін графикалық бейнелеу әдісін құру қажет.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). «Әлеуметтанулық зерттеулерге математикалық талдау жасау» пәнінің зерттеу объектісі болып үлкен жиынтықтарды жинақтау, талдау ұсыну және түсіндіру үшін құрылған арнайы әдістер мен техникаларды қолданудың практикалық саласы саналады. Бұл пәннің қарастыру тақырыбы қоғамдық құбылыстар мен процестер жайлы ақпараттарды жинақтау өңдеумен сараптауды ұйымдастыру, сонымен қатар осы жұмыстардың әдістерін жасап шығу болады.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады. Әлеуметтанулық зерттеудің нәтижелерін математикалық тұрғыда түсіндірудің мәселелері.

Пререквизиттер: Шетелдік әлеуметтану тарихы, Әлеуметтанудағы әлеуметтік статистика.

Постреквизиттер: Қоғамның әлеуметтік құрылымы, Қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш.

11.2 Пән атауы: Қоғамдық пікір әлеуметтануы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Қоғамдық пікір қоғамның әлеуметтік институты қазіргі өркениетке алдыңы орын алады.

Қоғамдық пікір – күрделі, көп қырлы қоғамдық құрылысы. Қоғамдық өмірдің әр салаларында қоғамдық пікір әлеуметтік қызығушылықтарды, әлеуметтік процестерді басқарудың ең басты әдісі болып табылады. Әрбір кезеңде немесе уақытта қоғамдық пікір халықтың сана деңгейін, өзін белсенді қоздырушы ретінде көрсетіп, адамдардың іс-әрекетіне белгілі бір бағыт береді.

Қоғамдық пікір туралы түсінікті кеңінен бейнелеу, жаңа зерттеулерді жолдарын әртүрлі тұрғыдан жүйелеу болып табылады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Қоғамдық пікір әлеуметтануы - қоғамдық пікірді қалыптастырудың механизмі мен заңдылығын зерттеу пәні болатын әлеуметтанудың бір бөлігі. «Қоғамдық пікір» термині Англияда пайда болып, XVIII ғасырдың аяғында жалпылама қабылданды.

Қоғамдық пікір – халықтың ойы. Неге қоғамдық өмірдегі әрқелкі өзгерістерге қарамастан пікірге деген қызығушылық мол болады. Қоғамдық пікір – адамның рухани энергиясы, қоры оның ойы сезімі, еркімен жинақталған адам іскерлігінің өзіндік феномені. Қоғамдық пікір субъективтік адамзаттық фактордың басты элементі, әлеуметтік, экономикалық даму оның белсенділігімен байланысты.

Күтілетін нәтижелері. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады. Арнайы теория, оның зерттеу пәні - әлеуметтік топтардың, таптардың, халықтардың қоғамдық қызығушылық тудыратын өмірдегі өзекті проблемаларға деген баға берушілік қатынастың қалыптасу және қызмет атқару заңдылықтар мен механизмдері болып табылады; қоғамдық пікірдің теоретикалық және қолданбалы зерттеулер; әлеуметтік және мемлекеттік басқарудағы қоғамдық пікір; баспасөз және қоғамдық пікір.

Пререквизиттер: Шетелдік әлеуметтану тарихы, Әлеуметтанудағы әлеуметтік статистика,

Постреквизиттер: Қоғамның әлеуметтік құрылымы, Қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы.

Оқытушы: Исмайлов Е.

11.3 Пән атауы: Әлеуметтік институттар мен ұйымдар (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Қоғамның әлеуметтік – экономикалық саласындағы қайта құрулар қоғамдағы әлеуметтік институттар мен ұйымдардың түбірлі өзгеруіне алып келуде. Қоғамдағы жаңа әлеуметтік институттар мен ұйымдардың пайда болуы олардың қазіргі әлеуметтік процестерге әсер етуін ЖОО-ның студенттеріне өз уақытында түсіндіруді талап етеді. Білімнің көп сатылы түріне кәсіп бакалаврлар білуге тиісті жаңа оқу курстарын мемлекеттік білім беру стандартына енгізуді негіздеді. Бұл жерде әлеуметтік институттар мен ұйымдардың аңқтамасын, мәнін, олардың функциялары мен орнын және қызметтерінің бұзылуын ашып көрсетеді.

«Әлеуметтік институттар мен ұйымдар» пәнін оқытудың мақсаты бакалаврге даму деңгейлері әртүрлі елдердің әлеуметтік институттары мен ұйымдарын зерттеудегі негізгі теориялық бағыттары және қолданылатын әлеуметтанулық әдістер бойынша жан-жақты білім беру болып табылады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). «Әлеуметтік институттар мен ұйымдар» пәнінің зерттеу объектісі қоғамның әлеуметтік институттары мен ұйымдары болып табылады.

Зерттеу пәні ретінде Әлеуметтанудың кең көлемін қамтитын әлеуметтік институттар мен әлеуметтік ұйымдардың дамуынан келіп туындайтын мәселелер алынады. Қарастырылған категориялар, жалпы алғанда, жекеше, дербес болып табылады. Олардың әрқайсысы жеке курстың зерттейтін пәні бола алады. Бағдарламада Қазақстан қоғамындағы әлеуметтік институттар мен ұйымдардың өзгерістері мен ауысуларына аса көп көңіл бөлінеді.

Аталған пәнде бакалаврлар әлеуметтік институттардың жаңа элементтерін зерттеудің жаңа бағыты туралы, аталған категориялардың байланыстары жайында жаңа білімдер мен мәліметтер туралы біріктірілген жалпылама сипаттағы білім алады.

Күтілетін нәтижелері. Қоғам бір текті емес: оның алуан реттегі, әрқилы сипаттағы әлеуметтік құбылыстар мен процестердің бірсыпырасын қамтитын өзіндік түзілімі мен құрамы бар. Әлеуметтік жүйенің құрамдас элементтері адамдар, әлеуметтік байланыстар мен іс-әрекеттер, әлеуметтік қарым-қатынастар мен өзара әрекеттесулер, әлеуметтік институттар мен ұйымдар, әлеуметтік топтар, қауымдар, әлеуметтік нормалар мен құндылықтар т.б. болып табылады. Олардың әрқайсысы өзара тікелей байланыс құрып, қоғам өмірінде ерекше орын

алады әрі өзіне лайықты рөл атқарады. Осы орайда, ең алдымен, қоғамның құрылымын анықтап, оның маңызды элементтерін ғылыми тұрғыдан саралау, сондай-ақ әлеуметтік жүйе ретінде қарастырылатын қоғам өміріндегі олардың орны мен рөлін, өзара байланыстары мен әрекеттесулерін түсіндіру социология ғылымының басты міндеті.

Пререквизиттер: Шетелдік әлеуметтану тарихы, Әлеуметтанудағы әлеуметтік статистика,

Постреквизиттер: Қоғамның әлеуметтік құрылымы, Қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы.

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

12.1 Пән атауы: Әлеуметтік жұмыс (4 кредит, 180 сағат)

Оқытудың мақсаты: Студенттерге көшпелі қоғам кезеңіндегі әлеуметтік қорғау эффектілігінің ерекшеліктерін көрсету.

Әлеуметтік жұмыс тұрғындарды әлеуметтік қорғаудың принциптері мен ерекшеліктерін таныту, негізгі бағыттары туралы білім беру;

Көшпелі қоғамның қазіргі жағдайындағы Халықты әлеуметтік қорғау жүйесінің ролі;

ҚР тұрғындарды әлеуметтік қорғау жүйесінің маңыздылығын тереңдету және болашақта дамыту. курстың өзекті тақырыптары туралы түсінік беру;

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтік жұмыс әр бір мемлекеттің құрылымындағы қызметтің қажетті элементі болып табылады. Тұрғындарды әлеуметтік қорғау концепциясы 19-20 ғасырларда пайда болған. Осы термин кедейлікпен күресуге байланысты АҚШ-та 20 ғасырлардың 30 жылдарында пайдаланыла бастаған.

АҚШ-тағы экономиканың жоғары өсуі кедейлікті жойған жоқ, керісінше ол өте маңызды проблемаға айналдырды. Ақш-тағы 1955 жылы шыққан «Әлеуметтік қамсыздандыру» туралы заңы қарттарға, соқырларға, жетімдерге немесе кірістері төмен жанұяларға көмек болды.

Бүгінгі күні осы әлеуметтік іс-әрекет әр мемлекетте өзіндігін білдіріп, заң шығару базасына, үлкен қаржылық ресурстарға тіреледі.

Қазіргі социологиялық ғылым халықты әлеуметтік қорғауды екі мағынада қарастырады.

1. - бұл кең мағынадағы істер, нарық кезеңіндегі өмір сүру және жұмыс жасауға бағытталған бағдарлама.

2. – нарықтық экономикаға көшу кезеңіндегі өмір сүруге бөгет жасап тұрған мәселелермен күресу және халықтың тұрмысына тиімді жақтарын тигізу.

Осы оқу пәні университеттегі білім беруде маңызды роль атқарып әлеуметтану бөліміндегі студенттерге оқытылады.

Күтілетін нәтижелері. Студенттерге көшпелі қоғам кезеңіндегі әлеуметтік қорғау эффектілігінің ерекшеліктерін көрсету.

Әлеуметтік жұмыс тұрғындарды әлеуметтік қорғаудың принциптері мен ерекшеліктерін таныту, негізгі бағыттары туралы білім беру;

Пререквизиттері : Отандық әлеуметтану тарихы, әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі мен әдістері.

Постреквизиттері: Менеджмент әлеуметтануы, Тұлға әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.

12.2 Пән атауы: Конфликтология әлеуметтануы (4 кредит, 180 сағат)

Оқытудың мақсаты: Елі мен халқының тағдырына өзін жауаптымын деп сөзінетін мемлекет қана осындай өмірлік маңызы бар мәселеден шет тұра алмаса керек. Дүниежүзілік тәжірибе көрсетіп отырғанындай, отаршылдықтан тәуелсіздікке, тоталитаризмнен демократияға өту үстіндегі қоғамда жаңа үйлесім мен мінез-құлықты қалыптастырудың негізгі салмағын қашанда мемлекет өз мойнына алған. Өйткені, кез келген жас егемендік пен жаңа өркен жайған демократияның сәтті қадам басып кетуі үшін мақсатты да жүйелі іс-қимыл қажет. Ал мұның өзі қоғам өмірінде тоталитаризм мен отаршылдықтың кеселдерін

жоюға бағытталуы, демократиялық басқару формаларының заңды негізін баянды етуі және нығайтуы тиіс. Мысалы, тоталитарлық режимнен кейінгі Германия мен Франконьң ұзақ билігінен кейінгі Испания нақ осындай жолдан өткен болатын. Мәселен, ГФР-де 1952 жылдан бастап саяси білім берудің мемлекеттік қызметі жұмыс істеп келеді. Ал 1963 жылы ол федералық комитет болып қайта құрылды. Оның негізгі міндеті – оңшыл радикалдық идеялардың жолына тосқауыл болу, сонымен бірге жаңа әлеуметтік-экономикалық қатынастарға адамның мейлінше жеңіл бейімделуіне психологиялық тұрғыдан да көмектесу. Мұны бүкіл қоғамның конституциялық жолмен тандап алған саяси жүйесі туралы халыққа тегін әрі дәйекті білім беру арқылы ғана жүзеге асыруға болады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Бүгінгі таңда біздің мемлекетіміз өзінің қалыптасу сатысында, ал қоғамымыз ұзаққа созылған дағдарыс жағдайында тұр. Өйткені осы тәуелсіздіктің өзіне терең дағдарыстың нәтижесінде қол жеткені аян. Ол әлеуметтік дағдарыс күні кешеге дейін бәріміз бірге өмір сүріп келген әлеуметтік-саяси ортаны толық шарпыған еді. Осылайша, біз қазір бір аяғымызбен тәуелсіздік пен дербестіктің жаңа жағалауына қадам бассaq, екінші аяғымызбен әлеуметтік күйзелудің бұрын болып көрмеген дәрежеде тереңдеп отырған рухани кеңістігін тастап кете алмай отырмыз. Осы әлеуметтік дағдарыс жас мемлекеттің нығаюы жолында елеулі тосқауыл болып қана қоймай, оның азаматтарын аса зор материалдық мұқтаждыққа, елеулі моральдық күйзеліске ұшыратып, тіпті жанына жара салып бағуда. Қоғам мен жеке адамның шындалып-ширығуы, қалыптасып отырған келеңсіз жағдайдың күрделі шырғаландарынан шыға алар бағыт таба білуі нақ осындай кезеңде аса қажет-ақ. Ал бұлардың ешқайсысы да өз-өзінен жүзеге аса салмайтыны белгілі.

Күтілетін нәтижелері. Бүгінгі таңда біздің мемлекетіміз өзінің қалыптасу сатысында, ал қоғамымыз ұзаққа созылған дағдарыс жағдайында тұр. Өйткені осы тәуелсіздіктің өзіне терең дағдарыстың нәтижесінде қол жеткені аян. Ол әлеуметтік дағдарыс күні кешеге дейін бәріміз бірге өмір сүріп келген әлеуметтік-саяси ортаны толық шарпыған еді. Осылайша, біз қазір бір аяғымызбен тәуелсіздік пен дербестіктің жаңа жағалауына қадам бассaq, екінші аяғымызбен әлеуметтік күйзелудің бұрын болып көрмеген дәрежеде тереңдеп отырған рухани кеңістігін тастап кете алмай отырмыз. Осы әлеуметтік дағдарыс жас мемлекеттің нығаюы жолында елеулі тосқауыл болып қана қоймай, оның азаматтарын аса зор материалдық мұқтаждыққа, елеулі моральдық күйзеліске ұшыратып, тіпті жанына жара салып бағуда.

Пререквизиттері : Отандық әлеуметтану тарихы, әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі мен әдістері.

Постреквизиттері: Менеджмент әлеуметтануы, Тұлға әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.

12.3 Пән атауы: Қала мен ауыл социологиясы (4 кредит, 180 сағат)

Оқытудың мақсаты: Қаланың шығу тегін, қалыптасуын, дамуы мен қоғамдық мәнін және жалпы заңдылықтарын зерттейтін әлеуметтану ғылымының саласы. Қала әлеуметтануы жүргізетін зерттеулердің негізгі бағыттары мыналар: қаланың қоғамдағы және қоныстану ролі, оның дамуына ықпал ететін негізгі факторлары, тұрғыдарының әлеуметтік құрылымы, қалалық өмір мен қала мәдениетінің ерекшеліктері, қоршаған ортамен байланыстары, қалалардың дамуын жобалау, болжау және жоспарлау, оны басқару жолдары мен әдістері, халықтың көші-қонның негізгі әлеуметтік факторлары мен нәтижелері, т.б.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Қала әлеуметтануының қаланың әлеуметтік ролін зерттеуде оның қалыптасуы мен дамуына табиғи және материалдық ортаның тікелей ықпалы есепке алынады. Қала әлеуметтануының қаланы нақтылы тарихи қоғамның құрамдас бөлігі ретінде қарастырады, өйткені қала осы қоғамға ортақ құндылықтарды бойына сіңіретін, сол қоғамға тән әлеуметтік құрылымның, қарым-қатынастардың шағын үлгісі болып табылады. Әлеуметтану ғылымында қала тарихына, оның әлеуметтік – экономикалық және саяси рөліне ғылыми талдау жүргізген көрнекті ойшылдар қатарында неміс әлеуметтанушысы М. Вебер болды.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптаст. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Мақсаты: халықаралық экономиканы қарастыру арқылы, оның ішкі ұлттық экономикаға әсерін, оның негізгі түрлерін көрсете білу. Әсіресе сыртқы сауданың негізгі макроэкономикалық көрсеткіштерге қалай әсер ететіндігін талдау.

Пререквизиттер: Шетелдік әлеуметтану тарихы, Әлеуметтанудағы әлеуметтік статистика.

Постреквизиттер: Қоғамның әлеуметтік құрылымы, Қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы.

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Юлдашева Ф.

13.1 Пән атауы: Тарихи демография (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Демография – гректің демос – халық және графия – бейнелеу деген сөзінен шыққан. Пәннің анықтамасы. Курстың негізгі категориялары. Демография және халықты қоныстандыру ұғымы. Демографияның сандық және сапалық мінездемесі. Курсты оқытудың әдістемелік негіздері

Демографияның заңдылықтары, дамуының негізгі кезеңдері. Демографияның негізгі түрлері, курстың мазмұны. Демографияның басқа да гуманитарлық ғылымдармен байланысы.

Халықты қоныстандырудың маңызды мәселелері. Әлемдегі демографиялық факторлардың өсуі

Батыс елдеріндегі халықты қоныстадырудың негізгі тенденциялары. Халықтың қартаюуы және депопуляция мәселелері. Шығыс, Азия, Африка елдеріндегі демократиялық факторлардың даму тенденциялары. Қайта қоныстану мәселелері. Экологияның күрделі мәселері. Экологияның күрделі мәселелері, миграция, урбанизация және олардың демографиялық процестерге әсері.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Демография ерте заманнан бері пайда болған. Ежелгі уақытта адамзатқа білім беруге, халықтың санын көбейтуге, алым-салық төлеу және әскерге алуға қажеттілік болды. Алайда демография заңдылықтарының дамуын ғылыми тұрғыдан зерттеудің басталуы Дж. Граунттың «Өлім бюллетері туралы табиғи және саяси ескертулер» деген еңбегінен басталады. Бұл еңбегінде Дж. Граунт жастарды зерттеп, халықты өндірудің теориясын құрды. Демографиялық дамудың ары қарай жалғастырылуы мына ғалымдрдың есімдерімен байланысты: Э. Галлей, В. Фарр, А. Кетле, И.П. Зюсмилх.

Демографияның дамуына өздерінің үлестерін қосқан орыстың ғалымдары: М.В. Ломоносов, П.П. Семенов-Тянь-Шанский, Б. И. Урланис. Демографиялық пәннің дамуы 60-80 ж. басталады. Ал Қазақстанда кейінірек қалыптасты. Халықтың жас ерекшелік құрылымы қандай болса жұмы бастылықтың деңгейі, қоғамдық өндірістің күйі, қоғамның жағдайы, материалдық игіліктерді тұтынуы осыған байланысты.

Демографияны зерттеудің қажеттілігі мынада:

- Демографиялық процестер саласында студенттердің мәдениетін көтеру;
- Жалпы демократияның дамуының қоғамның әлеуметтік – экономикалық дамуына әсері.

Күтілетін нәтижелері. Демографияның пәнін, негізгі категорияларын, сан-дық және сапалық сипатамалары анықтау. Әлемдегі демографиялық факторлар рөліннің артуы. Мемлекеттің демографиялық саясаты. "Демографиялық дүмпу" түсінігі. Халықтың санының артуының негізгі режимдері. Көші-қон процестері, түрлері және адамдардың шектен тыс молаюының объективті және субъективті себептері. Халық санының көбеюінің режимі.

Демографиялық коэффициенттер. Халық санағының шығу көзі. ҚР-ғы демографиялық жағдай.

Пререквизиттер: Әлеуметтанудың ғылыми мәртебесі, Қоғамның әлеуметтік жүйелері

Постреквизиттер: Отандық әлеуметтану тарихы, Әлеуметтанулық зерттеудің әдістемесі мен әдістері.

Оқытушы: Ахметова Ж.

13.2 Пән атауы: Ұйымдар социологиясы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Ұйымдар социологиясының тыныс-тіршілігінің ең басты, әрі өзекті мәселелерінің бірі - басқару. Басқаруға әлеуметтану тұрғысынан қарасақ, онда мән-мағынасы жөнінен оның үш компоненттерінің бір-бірінен ажырата бөліп көрсетуге болады. Олардың біріншісі - мақсатқа бағытталған басқару ықпалы, бұл басқарудың негізін, яғни өзегін құрайды. Мұндай ықпал жасау сырттан (басқару органдарының объектілерден тыс жерде болуы) әсер ету, сондай-ақ өзін-өзі басқару (объектінің құрамына енген бөлімнің немесе субъектінің ықпалымен іске асады) арқылы жүзеге асырылады. Басқарудың екінші компоненті - әлеуметтік өзін-өзі ұйымдастыру, яғни ұжым ішіндегі реттеудің спонтанды процестері (лидерлік, «мәртебе шкаласы» әлеуметтік нормалар, формальды емес топтар құру) аталған екі компонент үшінші компоненті - ұйымдық тәртіпті құрайды.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Бұл «өткен» басқару еңбегінің жемісін (шешім, әкімшілік тәртіп) және ұжымда стихиялы қалыптасқан жүйені өз құзырына алады. Индивид, топ, ұйым, басқа да әлеуметтік түзілімдер мен процестер басқарудың объектісі болып табылады. Басқарудың өзіндік әдістері бар. Басқару әдістері - бұл қызметкерлерге, топтарға және ұжымдарға мақсатты ықпал жасаудың әлеуметтік кешені. Көрсетілген деңгейдің әрқайсысында басқару бір-бірен ұқсамайтын, өзіндік ерекшеліктері бар проблемаларға кезігеді, демек, соған сәйкес әдістер жасалады; олардың кейбіреулері аталған үш жағдайдың әрқайсысында да қолданылады, басқаларының қолданылуы бір ғана оқиға барысымен шектеледі. Жеке қызметкерге қатысты сөз етер болсақ, сол адамның жүріс-тұрысына ықпал етудің әр түрлі әдіс-тәсілдерін қолданады.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі. Басқаруға әлеуметтану тұрғысынан қарасақ, онда мән-мағынасы жөнінен оның үш компоненттерінің бір-бірінен ажырата бөліп көрсетуге болады.

Пререквизиттер: Әлеуметтанудың ғылыми мәртебесі, Қоғамның әлеуметтік жүйелері.

Постреквизиттер: Отандық әлеуметтану тарихы, Әлеуметтанулық зерттеудің әдістемесі мен әдістері.

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш.

13.3 Пән атауы: Жалпы әлеуметтану (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Социологияны оқып үйренудегі - студенттер өзімізге бейтаныс адамдар мен олар ұйымдасқан бірлестіктер арасында, күнде кездесетін әдетті қатынастарды жаңа тұрғыдан дұрыс түсінуі, әлеуметтік мәселелерді зерттеуге деген ынта-жігерді арттыру. Байыбына бармай, адасуды алданыш етуге апарып соғатын себептердің бірі - күрделі қоғамдық қатынастарға жеңіл қарау, олардың мән-жайын терең түсінуден іргені аулақ салу, енжарлық, немқұрайдылық қарамау.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Адам мен қоғам жөніндегі ғылымдардың ішінен әлеуметтік дүние, тұлғаның әлеуметтік өзара қатынастары жөніндегі ғылым - әлеуметтану маңызды орынды иеленеді. Қазіргі кездегі әлеуметтік мәселелердің өзектілігін тұлғаның қоғамдағы орнын және адам жөніндегі білімнің рөлін арттырады. Әлеуметтану адамдар өз өмірін қамтамасыз етеді.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі. Бұл пәнде жалпы әлеуметтану – социология ең күрделі объект ретінде қоғамды әлеуметтік жүйе ретінде қарастырып, оның құрылымын, үлкен және кіші топтардағы, әлеуметтік

қауымдастықтардағы адамдардың мінез-құлықтарын, сонымен бірге социум өміріндегі түрлі әлеуметтік ауытқулардың себептерін зерттейтін жас ғылымы сипатталады. Пәннің мақсаты жеке адам мен топтың, әлеуметтік қауымдастықтардың, қоғамның арасындағы қарым-қатынастардың әлеуметтік заңдылық деңгейінде көрінуінің күрделі мәселелерін зерттеу болып табылады.

Пререквизиттер: Әлеуметтанудың ғылыми мәртебесі, Қоғамның әлеуметтік жүйелері.

Постреквизиттер: Отандық әлеуметтану тарихы, Әлеуметтанулық зерттеудің әдістемесі мен әдістері.

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

14.1 Пән атауы: Әлеуметтік институттар және процестер (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Студенттерге қоғамдық институттар мен процестердің негізгі ерекшеліктерін, бағыттары мен қызметтерін әлеуметтік түрде ашып көрсету. Әрбір кезеңдегі қоғамдық процестерге жаңаша көзқараспен талдау жасау; Әлеуметтік институт және әлеуметтік процесс ұғымдарын анықтай және талдай білуге үйрету, алынған білімдері бойынша білім мен дағдыларын бекітуге студенттерді пікірталас ретінде мәнін ашуға үйрету.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтік институттар - бұл басқарудың белгілі бір құралдарына ие, оларды әлеуметтік функцияларды жүзеге асыру үшін пайдаланатын (мысалы, білім беру институты) мекемелердегі тұлғалар жиынтығы. Әлеуметтік институтты біздің түсінуімізге батыс социологтарының анықтамалары қайшы келмейді. Әлеуметтік институттың социологиялық сипаттамасы американдық А. және Дж. Теодорсондардың «Қазіргі социологиялық сөздігінде» берілген. Онда ол маңызды әлеуметтік қажеттіліктер мен функцияларды қамтамасыз ету үшін қалыптастырылған және қызмет ететін әлеуметтік рөлдер мен нормалардың өзара байланысты жүйесі ретінде қарастырынады.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: қоғамның әлеуметтік құрылымы

Постреквизиттер: саяси әлеуметтану

Оқытушы: Ахметова Ж.

14.2. Пән атауы: Қазіргі қоғамдағы әлеуметтік мәдени процесстер (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: «Қазіргі қоғамдағы социомәдени процесстер» пәнінің мақсаты қазіргі қоғамдағы әлеуметтік және мәдени процесстер туралы біртұтас білім қалыптастыру. Сонымен қатар мәдени құбылыстардың әлеуметтік негізін ал әлеуметтік құбылыстардың мәдени негіздерін айыра білу болып табылады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Қазіргі адамзат қоғамының даму кезеңінің сипаты ол мәдениет мәселелеріне бет бұрғанында. Бұндай жағдай кейбір елдерде мәдениеттің күйзеліске ұшырағандығынан болса, керісінше кейбір елдерде оның әлеуметтік мәселелерге мәдениет тұрысынан қарастырудан туындап отыр. Қоғамның осындай жағдайда ұшырауы осы социомәдениет мәселелерін арнайы зерттеуге мәжбүрлеуде.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады. Қазіргі қоғамдағы әлеуметтік мәдени процесстер - пәні сонымен қатар жергілікті және аймақтық мәдениеттердің сапалы ерекшеліктерін, олардың өзара байланыстары мен мәдениеттің басқа түрлерімен

мирасқорлығын, қарым-қатынасыю зерттей отырып, адамзат баласының бір тұтас мәдени даму процесінің жалпы заңдылықтарын анықтайды..

Пререквизиттер: қоғамның әлеуметтік құрылымы, қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы.

Постреквизиттер: саяси әлеуметтану, мәдениет әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.

14.3. Пән атауы: Әлеуметтік мектептер мен бағыттар (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Әлеуметтік мектептер мен бағыттар "Тіл туралы жана ілім" өз қадамын революциядан бұрынғы үндіеуропалық тіл білімін Кеңестік дәуір талабы тұрғысынан қайта карап, үндіеуропа тіл біліміндегі сол кездегі кайшылықтардың, тоқыраушылықтардың біразын дұрыс көре білді. Бірі бағыттын буржуазиялық елдерде бірсыпыра мәселеде реакциялық, нәсілдік сипатта больш, отар елдер мен аз ұлттарды, олардың тілдерін кемсітіп, карайтындықтарын ашық айтты. Бірақ осы сын келе-келе салыстырмалы-тарихи тіл білімінін пайдалы жағынан бас тартып, тіл біліміне марксизмге тән емес дәрекілік, асқақтаушышық, менмендік эуен енгізді. Кеңес Одағы Коммунистік партиясышыш орталық органы "Правда" газеті бетінде 1950 ж. ұйымдасгарылған айтыстан кейін "Тіл туралы жаңа ілімнің" кателіктері, онынтигізген зиянды зардаптары жан-жақты ашып көрсетілді

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Кеңестік тіл білімінде жалпы және жеке тіл білімі салалары бойынша жүйелі түрде ұжымдық зерттеулер іске асырылды. Олар негізінен мышадай салаларға катысты: Көп көніл бөлінген күрделі теориялық мәселелердің бірі ұлттық және әдеби тілдердің қалыптасып дамуыш зерттеуге байланысты. Кеңесғалымдары (И. К.Белодед, Л.А.Булаховский, В.В.Виноградов, В.М.Жирмунский, Н.И.Конрад, Ф.П.Филин, В.Н.Ярцева және ұлттық республикалардағы ғалымдар) тарихи жағдайлармен байланысты КСРО-дағы ұлт тілдерінің және ұлттық әдеби тілдерінің тарихи даму заңдылығын ашты. мұның өзінде халық тілі мен ұлт тілінің аракаатынасын, жалпыхалықтық тіл мен ондағы жергілікті диалектілердің аракаатынасын, әдеби тілдер қалыптасуының алғашқы кезінде диалектілік базаның мәнін айкындау мәселесіне көніл аударылды. КСРО-дағы тіл құрылысының күрделі мәселелерін шешуде ұлттық әдеби тіл теориясын қалыптастырудың маңызы өте жоғары болды - Тілдің типологиялық проблемаларын зерттеу жұмысы И.И.Мещаниновтың, сонымен бірге М.М.Гухман, С.Д.Кацнельсон, В.З.Панфилов, В.И.Солнцевт.б. еңбектерінде кенейтілді. Типологияның негізгі ұғымдары және басқа пәндерге катысы анықталды. Бұрын дәстүрлі типологиялықтоптастыру тек морфологияға негізделсе, енді синтаксистік және семантикадық топтастырулар жасау жұмысы қолға алышды.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдышарын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырыш іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: қоғамның әлеуметтік құрылымы, қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы.

Постреквизиттер: отбасы әлеуметтануы, мәдениет әлеуметтануы.

Оқытушы: т.ғ.к., аға оқытушы Юлдашева Ф.

15.1. Пән атауы: Тұрғындарды әлеуметтік қорғау(3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты. Студенттерге көшпелі қоғам кезеңіндегі әлеуметтік қорғау эффектілігінің ерекшеліктерін көрсету.Тұрғындарды әлеуметтік қорғаудың принциптері мен ерекшеліктерін таныту, негізгі бағыттары туралы білім беру; Көшпелі қоғамның қазіргі жағдайындағы Халықты әлеуметтік қорғау жүйесінің ролі; ҚР тұрғындарды әлеуметтік қорғау жүйесінің маңыздылығын тереңдету және болашақта дамыту.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтік қорғау әр бір мемлекеттің құрылымындағы қызметтің қажетті элементі болып табылады. Тұрғындарды әлеуметтік қорғау концепциясы 19-20 ғасырларда пайда болған. Осы термин кедейлікпен күресуге байланысты АҚШ-та 20 ғасырлардың 30 жылдарында пайдаланыла бастаған.

АҚШ-тағы экономиканың жоғары өсуі кедейлікті жойған жоқ, керісінше ол өте маңызды проблемаға айналды. АҚШ-тағы 1955 жылы шыққан «Әлеуметтік қамсыздандыру туралы заңы» қарттарға, соқырларға, жетімдеге немесе кірістері төмен жанұяларға көмек болды.

Бүгінгі күні осы әлеуметтік іс-әрекеттер әр мемлекетте өздігінен білдіріп, заң шығару базасына, үлкен қаржылық ресурстарға тіреледі.

Күтілетін нәтижелері. Мемлекеттік әлеуметтік саясаттың басты мақсаты халықты жұмыспен қамту, жұмыссыздықты азайту, эконо-микалық дамуға жағдайлар жасау, жаңа жұмыс орындарын ашу жолымен жұмыспен қамту арқылы халықтың әлеуметтік «әлжуаз» топтарының мәселелерін жеке талдау, кедейлердің денсаулық сақтау және білім беру қызметтеріне қол жеткізуін қамтамасыз ету, атаулы әлеуметтік көмекпен қамту және нарық жағдайында халықты әлеуметтік қорғауды жақсарту болып табылады. **Пререквизиттер:** қоғамның әлеуметтік құрылымы, қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы.

Постреквизиттер: саяси әлеуметтану, отбасы әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.

15.2. Пән атауы: Еңбектің классикалық теориясы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Еңбек социологиясы - бұл адамның және ұжымның еңбекке, оның сипатына, мәніне, жағдайына деген көзқарас жиынтығы. Мұнда адамның және ұжымның еңбекке байланысының материалдық мүддесі, еңбектің мәні, еңбектің бүтіндей мағынасының себептері талданады. Үшіншіден, еңбек социологиясы - кәсіпорын, ұжымның әлеуметтік ұйымы, яғни позициялар, рөлдер, құндылық және ұжымдағы жұмысшылар арасындағы байланыс жиынтығын тудырушы ерекше қатынастар жүйесі. Мұнда еңбек социологиясының зерттеу саласына әртүрлі еңбек құрылымына байланысты, оның функцияларына байланысты (ұжымның әлеуметтік-психологиялық мәселелеріне, ондағы қақтығыстар, ұжымдағы басқару тәсілдері, басқарушылар мен лидерлер арасындағы қатынас және т. б.) мәселелер кіреді.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Еңбектің классикалық теориясы - еңбектің әлеуметтік процесс, әлеуметтік еңбектің қарқындылығын арттыру факторлары, техника және технологиялық, қызметтің, жағдайлардың, адамның еңбекке деген көзқарасына эсері түріндегі еңбектің мәселелерді зерттейтін әлеуметтанудың бір саласы. Еңбек социологиясының классикасы үш басты аспектісін бөліп көрсетуге болады. Еңбек социологиясы - бұл адамдардың еңбек құралдарымен және заттарымен өзара әрекеттестік заңдылықтары және сол заңдылықтардың еңбек ұлсымдарында және жеке адам қызметіндегі әрекеті және көріну белгілері. Мұнда адамның ұжымның жаңа технологиялық үрдістерінің даму жағдайындағы және экстремалды еңбек жағдайындағы (шахтерлар, атомдық электростанциялар және тағы да басқа жұмысшылар) қызметімен байланысты мәселелер жиынтығы талданған.

Еңбек социологиясының классикалық теориялары Еңбек социологиясының басты категориялары мыналар: еңбектің мәні, еңбектің сипаты, еңбек жағдайлары, еңбекті ұйымдастыру, еңбек түрлері, еңбектің қызметтік-себептік құрылымы, қызметке қатынас т. б. Еңбектің мазмұлы - бұл өндіруші қызметі саласымен жасалған еңбек операциясының түрлері, мүмкіншілік және өндірістік процесс үстіндегі шешім қабылдаудағы жаңалық деңгейіне байланысты бөлуді ескеретін еңбектің сипаты. Еңбек категориясы жұмысшылардың әртүрлі еңбектік қызметтерге (физикалық немесе ой еңбегі, аграрлы немесе индустриалды, ұйымдастырушы не атқарушы, жай немесе күрделі) бекітілуін көрсетеді. Еңбек жағдайлары әлеуметтік-экономикалық, гигиеналық, ұйымдастырушылық жағдайларды қамтиды. Еңбекке қатынас (көзқарас) - бұл индивидтің еңбек заттары, құралдары, өнімдерімен және өндіруші ортамен байланысының сипаты. Еңбекке қатынас индивидтің

қоғаммен негізгі байланысыш көрсетеді және еңбектің қоғаммен бағалануы (бедел, элуеметтік статус) арқыны көрінеді.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан білімділік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптасты.

Пререквизиттер: қоғамның элуеметтік құрылымы, қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу элуеметтануы.

Постреквизиттер: саяси элуеметтану, мәдениет элуеметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.

15.3. Пән атауы. Эмпирикалық элуеметтану (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Парламент социологиясында мемлекеттік мәртебесі туралы конституциялық қағидамыз бар. Тіл туралы заңымыз да бар. Оларды іс жүзіне асырудың он жылға арналған мемлекеттік бағдарламасын да жасадық. Міндетті түрде орындалуға тиісті осы заңнамалық актілеріміздің іске асырылу шамасы қалай екен?. Бүгін барымызды да, жоғымызды да ашып айтып, болашаққа бағдар болатын, алдағы он жылға арналған бағдарламаға енгізілуге тиіс іс-шаралар жөнінде ұхыныс-пікірлерімізді ортаға салуымыз керек. Сондықтан, бүгінгі конференция тіл төңірегіндегі бұрынғы жиындарымыздан өзгешелеу болады деп сенемін. Мемлекеттік тіл тарихының тап қазіргі кезеңінде бізге жалпы эңгімені қойып, нақты іске көшетін кез жетті. Тілдің қоғамда кеңінен қолданылуына қол жеткізу үшін бірінші міндет — оны үйрету. Тіл үйретудің тетігі, ең алдымен, балабақша, мектеп, сосын жоғары оқу орны, тіл үйрету орталықтары болып жалғаса беретіні белгілі. Ендеше, мемлекеттік тілді республика азаматтарының меңгеруі ісіндегі жетістіктерімізді немесе олқылықтарымызды нақ осы буындардан іздеуіміз керек болар

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Мәжіліске заң жобаларының дені Үкіметтен түсетін болғандықтан сөзімді содан бастауға тура келеді. Үкімет заң жобаларын мемлекеттік тілде дайындау ісінде элі күнге ескі әдеттен арыла алмай келеді. Заң жобалары алдымен орыс тілінде эзірленіп, содан кейін ғана мемлекеттік тілге аударылып жүр. Заң шығарушы орган болғандықтан, біз үшін ең үлкен шешілмеген мәселе — осы. Оның үстіне, бул проблеманың төңірегінде істен гөрі сөз көп. Іс демекші, мемлекеттік тілде заңнамалық актілер эзірлеу қолдан келмейді екен, ендеше, тым болмаса оларды аудару сапасын жақсарту жөніндегі эңгіменің айтылып келе жатқалы қашан?! Алайда, Үкімет Кеңесі өз ішінен Мәжіліске енгізілетін заңнамалық актілердің мемлекеттік тілдегі нұсқасына сараптама жүргізіп, аударма сапасын тексеретін бір құрылым жасақтай алмай-ақ қойды. Осы мәселелерде алдағы уақытта Үкімет тарапынан нақты іс-шаралар күтілуде.

Күтілетін нәтижелері. Парламент социологиясында мемлекеттік мәртебесі туралы конституциялық қағидамыз бар. Тіл туралы заңымыз да бар. Оларды іс жүзіне асырудың он жылға арналған мемлекеттік бағдарламасын да жасадық. Міндетті түрде орындалуға тиісті осы заңнамалық актілеріміздің іске асырылу шамасы қалай екен?. Бүгін барымызды да, жоғымызды да ашып айтып, болашаққа бағдар болатын, алдағы он жылға арналған бағдарламаға енгізілуге тиіс іс-шаралар жөнінде ұхыныс-пікірлерімізді ортаға салуымыз керек. Тілдің қоғамда кеңінен қолданылуына қол жеткізу үшін бірінші міндет — оны үйрету. Тіл үйретудің тетігі, ең алдымен, балабақша, мектеп, сосын жоғары оқу орны, тіл үйрету орталықтары болып жалғаса беретіні белгілі. Ендеше, мемлекеттік тілді республика азаматтарының меңгеруі ісіндегі жетістіктерімізді немесе олқылықтарымызды нақ осы буындардан іздеуіміз керек болар. **Пререквизиттер:** қоғамның элуеметтік құрылымы, қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу элуеметтануы.

Постреквизиттер: саяси элуеметтану, отбасы элуеметтануы.

Оқытушы: аға оқытушы Исмаилов С.

16.1 Пән атауы: Саяси әлеуметтану (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Саяси әлеуметтану оқып үйренудегі мақсаты - студенттер өзімізге бейтаныс адамдар мен олар ұйымдасқан бірлестіктер арасындағы күнде кездесетін әдетті қатынастарды жаңа тұрғыдан дұрыс түсінуі, әлеуметтік мәселелерді зерттеуге деген ынта - жігерді арттыру. Байбына бармай, адасуды алданыш етуге апарып соғатын себептердің бірі - күрделі қоғамдық қатынастарға жеңіл қарау, олардың мән - жайын терең түсінуден іргені аулақ салу, еңжарлық, немқұрайдылық қарамау. Осылардан арылу тұрғысынан студенттердің ынтасын әлеуметтік мәселелерді ғылым тұрғысынан қарауға бағыт сілтеу керек.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Адам мен қоғам жөніндегі ғылымдардың ішінен, әлеуметтік дүние, тұлғаның әлеуметтік өзара қатынастары жөніндегі ғылым- Саяси әлеуметтану маңызды орынды иеленеді. Қазіргі кездегі әлеуметтік мәселелердің өзектілігін тұлғаның қоғамдағы орнын және адам жөніндегі білімінің рөлін арттырады. Әлеуметтану адамдар өз өмірін қамтамасыз етіп, қоғамдық қатынастарды реттеу үшін, ұрпақ қалдырып, қоғамның біртұтастығын сақтапқалу мақсатында құрған күрделі әлеуметтік жүйені, институттарды түсінуге көмектеседі. Әлеуметтану кез келген құбылысты адамдық тұрғыдан қарастыруға, оның әлеуметтік механизмдері мен салдарын көруге мүмкіндік береді. Әлеуметтік бағытталған нарықтық экономика мен әлеуметтік мемлекеттің түпкі конституциялық қағидаларын тек әлеуметтану пәні арқыны нақты түсініктермен толығыады. Әлеуметтану қоғам туралы ғылым болғандықтан, бұл пәнді оқып студенттердің меңгеруі оларға өз ортасын тануына, қоғамдағы әртүрлі оқиғалар мен жағдайларды түсінуіне септігін тигізеді.

Күтілетін нәтижелері. Студент Қоғам мен саяси жүйе арасындағы қатынастарды және сол қатынастардағы жеке тұлғаның, қоғамдық саяси институттардың маңызы мен алатын орнын зерттейді. Саясаттану пәні қоғамның саяси саласын, оның даму заңдылықтарын, қазіргі саяси өмірді ұйымдастыруды, басқаруды, оның құрылысы мен жұмыс істеуін зерттейді. Ол адамзаттың демократиялық, қоғамдағы құқығы, еркіндігі мен міндеттері, жеке адамның саяси-құқықтық жағдайы, оның саяси өмірге қатынасу тәсілдері, саяси өзгерістердің түрлері, саяси мәдениетті қалыптастырудың мазмұны мен жолдары, қазіргі замандағы сан түрлі саяси идеялық көзқарасар, жаңаша саяси ойлаудың мәні, қазіргі дүниежүзілік дамудың қозғаушы күштері туралы түсінік береді. Сол арқыны өзінің танымын кеңейтеді.

Пререквизиттер: әлеуметтік психология

Постреквизиттер: менеджмент әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.

16.2. Пән атауы: Халықаралық қатынастар әлеуметтануы (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Халықаралық қатынастар дүниежүзілік шаруашылық бір-бірімен тауарларлы -ақша қатынастарымен байланысқан егеменді ұлттық мемлекеттердің жиыштығы. Дүниежүзілік шаруашылық нарықтық экономиканың заңдарына негізделген, өзара байланысты және бір біріне тәуелді ұлттық экономикалардың жиыштық әрекеттерін көрсететін экономикалық организм. Яғни бұл ұлттық шаруашылықтар бір бірімен халықаралық еңбек бөлінісі, өндіргіш күштер, өндірістік қатынастар арқылы әр түрлі деңгейде және әр түрлі сипатта көрінетін өндірістік, ғылыми-техникалық, ғылымдық, т.б. байланыстар арқылы біріккен ғаламдық экономика. Дүниежүзілік шаруашылықтың даму ерекшеліктерінің бірі тұйықталған ұлттық шаруашылықтың жүргізу тәжірибесінің бірте-бірте сыртқы нарыққа бағытталып, ашық экономикаға көшу.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). саяси және әлеуметтік-экономикалық өзгерістер нәтижесінде дүниежүзілік шаруашылықта өзгерістер боды. Соған байланысты бүкіл дүниежүзілік шаруашылық бір тұтас жүйе ретінде қалыптаса бастады. Бірақ елдердің даму деңгейлері бірдей емес. Дүниежүзілік шаруашылықтың болашағына және оның дамуына әсер ететін себептер:

- ғылыми-техникалық прогрестің жышдамдауы, жаңа технологияның тарауы;

- қоршаған ортаның проблемаларындағы ғаламдық өзгерістер;
- халықаралық өсу мен қоныстаудың қозғалысы;
- бай және кедей елдердің арасындағы алшақтықтың өсуі.

Халықаралық қатынастардың басты формаларына жататындар:

- халықаралық еңбек бөлінісі,
- тауарлар мен қызмет көрсетудегі дүниежүзілік сауда,
- халықаралық несие,

Халықаралық сауда - әртүрлі мемлекеттердің ұлттық шаруашылық-арының арасында жүретін тауар мен қызмет айырбасы. Халықаралық сауданың негізі - халықаралық еңбек бөлінісі. Халықаралық еңбек бөлінісі жеке елдердің мамандандырылуына сақтайды. Олардағы өндіріс қызметінің әртүрлі саласын белгілі түрге мамандандырады нәтижесінде өндіріс нәтижесін, ғылыми-техникалық қызметтер тауарлармен айырбастау жағдай туғызып, халықаралық сауда дами түседі.

Халықаралық еңбек бөлінісі жеке елдердің тауар өндіруге қалыптасқан дұрыс жағдайларымен түсіндіріледі. Халықаралық еңбек бөлінісімен тауар айырбасын ынталандыратын төрт негізгі факторларды атап өтуге болады.

Күтілетін нәтижелері. Халықаралық қатынастар дүниежүзілік шаруашылық бір-бірімен тауарларлы -ақша қатынастарымен байланысқан егеменді ұлттық мемлекеттердің жиынтығы. Дүниежүзілік шаруашылық нарықтық экономиканың заңдарына негізделген, өзара байланысты және бір біріне тәуелді ұлттық экономикалардың жиыстық әрекеттерін көрсететін экономикалық организм. Яғни бұл ұлттық шаруашылықтар бір бірімен халықаралық еңбек бөлінісі, өндіргіш күштер, өндірістік қатынастар арқылы әр түрлі деңгейде және әр түрлі сипатта көрінетін өндірістік, ғылыми-техникалық, ғылымдық, т.б. байланыстар арқылы біріккен ғаламдық экономика. Дүниежүзілік шаруашылықтың даму ерекшеліктерінің бірі тұйықталған ұлттық шаруашылықтың жүргізу тәжірибесінің бірте-бірте сыртқы нарыққа бағытталып, ашық экономикаға көшу. Көптеген саяси және әлеуметтік-экономикалық өзгерістер нәтижесінде дүниежүзілік шаруашылықта өзгерістер боды. Соған байланысты бүкіл дүниежүзілік шаруашылық бір тұтас жүйе ретінде қалыптаса бастады. Бірақ елдердің даму деңгейлері бірдей емес.

Пререквизиттер: шетелдік әлеуметтану тарихы, әлеуметтанудағы әлеуметтік статистика.

Постреквизиттер: қоғамның әлеуметтік құрылымы, оғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.

16.3. Құқық әлеуметтануы (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Мемлекет және құқық теориясы. Құқық және құқықтық туралы негізгі ұғымдар. Заңи мінез - құлық және құқық бұзушылық. Заңдық жауапкершілік. Қазақстан Республикасының негізгі құқық саласы - Конституциялық құқық. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқару және әкімшілік құқық. Мұрагерлік құқық,

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Құқық қорғау органдарының қызметін ұйымдастыру және қызметтерінің негіздері. ҚР еңбек құқығы. Еңбек құқығы негіздері және әлеуметтік қамсыздандыру құқығы. ҚР қылмыстық құқық негіздері. ҚР сақтандыру құқығы. Сақтандыру қызметін құқықтық реттеу. Қазақстан Республикасының экология құқығы негіздері. Қазақстан Республикасының жер құқығы негіздері. ҚР іс жүргізу құқығы. Қылмыстық іс жүргізу құқықтарының негіздері.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: басқару әлеуметтануы

Постреквизиттер: менеджмент әлеуметтануы

Оқытушы: Т.Ғ.К., доцент Жанысбеков Ә.

17.1 Пән атауы: Отбасы әлеуметтануы (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Қазақстан нарықтық қоғам орнаған мемлекеттердің бірі. Бұл жағдайларда қоғамның бар ірі әлеуметтік құбылысты зерттеу мүмкіндігі туады. Отбасы - әлеуметтік жүйе және әлеуметтік институт. Отбасы әртүрлі әлеуметтік жағдайлардың әсерінен өзгеріске ұшырайды. Бұған негізінен қоғамдағы экономикалық, саяси және рухани процестер әсер етеді. Нарыққа көшу, жаңа ұрпақтың бағдарын күшейтуге бағытталған түзетулер, этностың өзгеруіне алып келетін жаңа құндылықтардың пайда болуы да отбасының әлеуметтік әлеуметтік табиғатына әсер етеді. Дәстүрлі отбасы қала береді, бірақ отбасы жаңа стандарттарды қабылдауда. Нарықтық мемлекеттердегі отбасыға байланысты қабылданған көзқаратар мен қатынастар Қазақстанға еніп, біздің парадигмаларға өзгерістер енгізеді. Қазіргі жаңаша жағдайларда, «Отбасы әлеуметтануы» пәнінің логикасы мен мазмұнын терең оқуға, студенттерде өзіндік жұмысты дамытуға оқып отырған материалды қазіргі жағдаймен байланыстыруға итермелейді. Отбасы әлеуметтануының негіздерінің метаологиясын студенттерге түсіндіру.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Отбасы әлеуметтануы типтік бағдарламасында зерттеу пәні нақты анықталған. Отбасы әлеуметтануының зерттеу пәні отбасында жүретін әлеуметтік процестер, отбасы мен некенің қалыптасуының әлеуметтік механизмдері, отбасылық өмірге әсер ететін әлеуметтік процестермен тенденциялары болып табылады.

Бұл пәннің басқа ғылымдар арасындағы ролі мен орны оның өзектілігі мен анықталады. Отбасы біздің мемлекетіміздің дамуында басты роль ойнайды.

Отбасы мен неке проблематикасы қоғамның қызмет атқаруындағы ең маңызды салаларының бірі ретінде ғасырлар бойы нақты мәліметтер мен зерттеушілер мен ғылымдардың некелік-отбасылық қатынастарға байланысты түрлі көзқарастарын жинады. О.Конт, Г.Спенсер, Л.Морган, Э.Дюркгейм., М.Вебер, Ф. Энгельс, Ф. Ле-Пле осы пәннің дамуына көп үлес салған.

П. Сорокин отбасын қоғамның алғашқы негізі деп санады.

Отбасы әлеуметтануының екі негізгі бағыты бар:

- отбасы мен некенің тарихын зерттеу;
- қазіргі кездегі отбасы мен некені талдау.

Тарихи бағыт шеңберінде отбасының пайда болуы мен оның дамуы түрлі әлеуметтік – экономикалық формацияларда қарастырылады.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: Экономикалық әлеуметтану

Постреквизиттер: іс-тәжірибе

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

17.2 Пән атауы: Далалық зерттеу әдістемесі (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Далалық барлау жұмыстары барысында араб географтары атап өткен Субах, Искифағн, Наукад-Курейш атты қалалар мен елді мекендердің орны жобаланды. Бүкіл аудан аймағын зерттеуден алынған нақты археологиялық материалдар негізінде тіршілік мезгілі белгілі болған бір топ елді мекендер табылды. Осы аймақты зерттеу барысында антикалық дәуірде Қашқадария аңғарының жоғарғы бөлігінде халық пен елді мекендердің тығыз орналасқаны, б.з. I мың жылдықтың ортасында «халықтардың ұлы көші» кезінде тіршілік аймағының тарылғаны, жаңа жаңғыру кезеңі VI-VII ғғ. сай келгені, тіршілік

аймағының қайта тарылу кезеңі араб шапқыншылығына сай келетіні анықталды. XI-XII ғғ. қалалар мен ірі елді мекендердің белсенді дамуын монғол шапқыншылығы тоқтатты.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әмір Темір мен Ұлықбек кезінде біршама өсу байқалады, тіршілік XVI ғ. тоқтаған жоқ, бірақ ертеде игерілген көптеген жерлер бос қалды.

Экспедицияның Қашқадария аңғарындағы зерттеулері барысында Оңтүстік Соғдының астаналық орталықтары - Кеш (Китаб, Шахрисабз) және Нахшеб – Несеф (Қарши) зерттелді. КАТЭ-ның кешенді жұмыстары барысында Қашқадария аңғары және оған тиесілі таулы аймақтардың тарихи топографиясы, ең көне отырықшы елді мекендер, байырғы сауда жолдары, ортағасырлық қолөнер өндірісі мен сәулет өнері ескерткіштері (барлығы 600-ден аса түрлі кезеңдерге жататын жәдігерлер) зерттелді және аймақтың ерте темір дәуірі кезеңінен кейінгі ортағасырға дейінгі археологиясы мен тарихының көптеген мәселелері қайта жаңғыртылды.

Күтілетін нәтижелері. Далалық зерттеу әдістері курсына зерттеу оқып білу мақсатында студенттер біліктілік пен дағдылар жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады. Зерттеу әдістерін толық меңгеріп шығады.

Пререквизиттер: Экономикалық әлеуметтану.

Постреквизиттер: іс-тәжірибе

Оқытушы: Ахметова Ж.

17.3 Басқару теориясы. (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Басқару қызметі тек басшы – бағынышты тік қатынастарын ғана қамтымайды. Ұйымдарға сондай-ақ өзін-өзі ұйымдастыру тән. «Өзін-өзі басқару» ұғымы әдетте екі мағынада болады: кең және тар. Кең мағынада «өзін-өзі басқару» ұғымы белгілі бір ұйымдастырушылық жүйенің автономды функциялануын, өзінің ішкі проблемаларына байланысты шешімдерді қабылдауға құқылылығын білдіреді. Бұл мағынада өзін-өзі басқарудың кейбір деңгейі кез-келген кәсіпорын, мекеме, т.б. тән. Бірақ әлеуметтік көзқарас бойынша, яғни тар мағынада, өзін-өзі басқару – ұжымдық басқару, ұйымның барлық мүшелерінің сәйкес басқару органның жұмысына қатысуы, атқарушыларды шешімдерді қабылдау процесіне жұмылдыру болып табылады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Басқару – бұқаралық, ұжымдық немесе топтық ауқымдағы әлеуметтік ықпалдың өнімі.

Басқаруда өзін-өзі ұйымдастыруды қолдану соңғысының тиімділігін арттырады және еңбек ұйымдарындағы маңызды даму факторын құрайды. Өзін-өзі басқару процестері конструктивті де, деконструктивті де рөл атқаруы мүмкін, яғни, дезорганизация ретінде байқалады.

Басқару циклының соңғы ұғымы – бұл «әлеуметтік реттеу». Ол басқару объектісінің тұрақтылығын сақтау және оған реттеушілерді (нормалар, ережелер, мақсаттар, байланыстар) енгізу арқылы дамыту арасындағы тепе-теңдікті сақтауға бағытталған, мақсатты басқарушылық ықпалды білдіреді.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі. Басқару іс- әрекетінің теориясы - әлеуметтік функцияның қазіргі кездегі негізі тарауларының бірі, ол әртүрлі әлеуметтік құрылымдағы адамдардың бір- бірімен қарым- қатынасы мәселесін зерттейді. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады.

Пререквизиттер: Әлеуметтік психология.

Постреквизиттер: іс-тәжірибе

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

18.1. Пән атауы: Мәдениет әлеуметтануы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Мәдениет әлемі өте күрделі және алуан түрлі. Сондықтан оны философия, тарих, өнертану, этнография, мәдениеттану, әлеуметтану зерттейді, бірақ олардың әрқайсысы бұл құбылысты қарастырғанда өзінің ерекше пәнін тауып зерттейді. Ең алдымен әлеуметтануды қоғамның өмір сүруімен дамуындағы мәдениеттің рөлі зерттейді. Мәдениет социумде болып жатқан барлық өзгерістерге, бірден көңіл аударады. Мәдениет көптеген әлеуметтік процестерді қалыптастыру мен анықтауда өзі де оларға бегілі бір ықпал жасайды.

Мәдениет әлеуметтануы жалпы әлеуметтану ғылымының бір саласы. Оған әлеуметтанудың тұтас ғылым ретіндегі ортақ, жалпы заңдылықтары тән және оның өзіндік ішкі заңдылықтары, өзіндік ұғысдар жүйесі бар.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Мәдениет «адамзат тарихының кесіндісі», ол тарихи дамуы барысындағы, адамдағы өзгерісті көрсетеді. Мәдениет оның әлеуметтанулық құралы болып табылады. Оның қоғамдық тұтастықпен қарым-қатынас, қоғам мүшесі болып қалыптасуын білдіреді. Бірақ осы әлеуметтанудың өзі мәдениетті меңгеру барысында тұлғаның индивидуалдығы ретінде жүзеге асады. Оның өзгеге ұқсамайтын «Менің» игеру ретінде көрінеді. Әлеуметтендіру мен индивидуалдығы - мәдениетті меңгеру процесінің 2 жағы.

Мәдениет адамның еркіндік, бостандық саласы, өйткені мәдениет адамды өзінің қоршаған басқа адамдарға конформистік еліктеу шаблоны мен стереотиптерінен босатады. Өз бетінше әрекет етуге кепіл болады. Оның тұлғасын егеменді етеді.

Күтілетін нәтижелері. Мәдениет әлеуметтануы пәні бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: бұқаралық ақпарат құралдары әлеуметтануы

Постреквизиттер: этноәлеуметтану

Оқытушы: Ахметова Ж.

18.2. Пән атауы: Дінтану және конфессиялармен әлеуметтік жұмыс (3 кредит, 135 сағат)

Мақсаты: Қазіргі таңда Қазақстан Республикасында жүз отыздан астам ұлт тұрады, демек елде бірнеше діндердің өкілдері бар, олардың арасында бейбітшілік ел басының дұрыс әлеуметтік саясатының нәтижесінде сақталып келеді. Аталған пән осы жолдың барысында демеу жасап келеді. Дін дегеніміз не? және конфессиялармен әлеуметтік жұмыс деген не? Осы пікір таласының негізінде дүниеге көзқарас, адамдардың әлеуметтік жағдайлары жатыр.

Курстың қысқаша сипаттамасы:

Дінтану пәні. Дінтанудың ертедегі формалары. Конфуция. Даосизм. Индуизм. Иудизм. Буддизм. Ерте христианшылық. Православ діні. Католицизм. Протестантизм. Ислам. Дәстүрлі емес діни бағыттар. Діни экстремизм профилактикасының әдістері. Діни конфессиялармен әлеуметтік жұмыс.

Күтілетін нәтижелер: - Дінтану және конфессиялармен әлеуметтік жұмыс теориясы мен тарихы;

- Дінтанудың ертедегі формалары білу
- Дәстүрлі емес діни бағыттарды тау және айыру
- Діни экстремизм профилактикасының әдістері
- Діни конфессиялармен әлеуметтік жұмыс

Пререквизиттері: Өзін-өзі тану, Қазақстан тарихы, Дүниежүзі тарихы

Постреквизиттері: Отбасы әлеуметтануы

Оқытушы: Ахметова Ж.

18.3. Пән атауы: Әлеуметтік саясат (3 кредит, 135 сағат)

Мақсаты: әлеуметтік саясат қазіргі қоғамдардың маңызды мүдделері жайлы және қазіргі мемлекеттердің іс-әрекетінің негізгі маңыздылығын, әлеуметтік саясаттың рөлін

анықтау негізінде әлеуметтік қызметкер осы білімді толықтай жан-жақты меңгеруіне мүмкіндік беру.

Курстың қысқаша сипаттамасы:

Әлеуметтік саясат қоғамдық теория және тәжірибе ретінде. Әлеуметтік саясаттың мазмұны, мақсаты мен негізі. Қоғамның әлеуметтік құрылымы. Әлеуметтік трансформация және әлеуметтік қауіпсіздік. Әлеуметтік саясаттың объектісі, субъектісі және принциптері. Халықтың кіріс саясаты. Еңбек және еңбектік қатынастар саласындағы саясат. Демография мәселелері және демографиялық саясат. Еңбекке жарамсыз және аз қамтамасыз етілген адамдарды әлеуметтік қолдау және қорғау. Әлеуметтік салалардың дамуы және мемлекеттік саясат. Көмек қажеті ететін адамдарға әлеуметтік саясат. Әлеуметтік саясатты жүзеге асырудағы қаржы және кадр жағынан қамтамасыз етілу мәселесі. Әлеуметтік саясатты ақпараттық қамтамасыз етілуі. Әлеуметтік саясатта әлеуметтік серіктестік. Әлеуметтік саясатты жүзеге асырудағы шет елдердің тәжірибесі.

Күтілетін нәтижелер:

Әлеуметтік саясаттың мақсаты мен міндеттерін, негізгі бағыттарын, принциптерін және категорияларын, әлеуметтік қауіпсіздік және халықты әлеуметтік қорғау жүйелерімен байланысын зерттеу болып табылады; әлеуметтік жұмысты қоғамдық құбылыс ретінде білімді тереңдету және оның әлеуметтік саясатпен байланысын анықтау; әлеуметтік болжамға және жоспарлауға қажетті қабілеттерді дамыту.

- Пәнді оқу барысында «Әлеуметтік саясат» курсы мен меңгеру кезінде мемлекеттің әлеуметтік саясатының әлеуметтік- экономикалық өмір сүру жағдайын реттеудің бір бағытын, елдегі жалпы экономикалық жағдаймен тығыз байланыстылығын, әлеуметтік саясатта тікелей және жанама түрде экономикалық дамудың мақсаттары көрініс алғанын білуі тиіс.

- Осы пәнді оқытудың нәтижесінде келешек әлеуметтік қызметкерлер мемлекеттік әлеуметтік саясаттың жүзеге асуын қажетті қандай шаралар, бағыттарын, механизмдегі туралы білімді толық меңгереді.

- Курстың мақсаты әлеуметтік саясат және оның құралдарын меңгеру келешек маманманға қоғамның әлеуметтік дамуы, қандай жолдар арқылы жоғарғы әлеуметтік көрсеткіштерге қол жеткізуге болатыны туралы білім береді.

- Дамыған елдердің әлеуметтік саясат жүргізу тәжірибесінде бірнеше бағыттар қалыптасқан: әлеуметтік сақтандыру; жұмыскерлерді әлеуметтік қорғау; еңбекақы саясаты; еңбек нарығындағы әлеуметтік шаралар; тұрғын үй саясаты т.б. Әлеуметтік сақтандыру – мемлекеттің әлеуметтік саясатының ең бір маңызды бөлігі болғандықтан білу қажет.

Пререквизиттері: Қазақстан тарихы, Философия, Әлеуметтану, Саясаттану

Постреквизиттері: Отбасы әлеуметтануы

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

19.1. Пән атауы: Тұлға әлеуметтануы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Тұлға мәселесі философия, психология, әлеуметтану және сол сияқты қоғамдық ғылымдардың негізгі көңіл аударатын мәселесі болып табылады. Бұл мәселе адамның әлемде, қоғамда алатын орны туралы ғылыми негізделген түсініктер алуға толық мүмкіндік береді. Ерекше көңіл аударарлық жағдай - бұл тұлға мен қоғамның өзара қарым-қатынасы мәселесі. Тұлғаның қоғамға тәуелді екені анық нәрсе емес. Ал, керісінше оның тәуелсіздігі, әлеуметтік жүйелердің даму немесе тоқырау жағдайына әсер етуі - пікірталас тудыратын сұрақ болып табылады. Осыған опай көптеген теориялық бағыттардың, мектептердің орын алып отырғандығын атап көрсетуге болдады.

Адам қоғамға әлеуметтік жіктер мен топтар арқылы ене отырып белгілі бір әлеуметтік жүйелердің элементі ретінде күрделі жүйені және құрылымды бейнелейді. Осы күрделі құбылым туралы толық негізделген мәліметтерді әлеуметтанудың «тұлға әлеуметтануы» курсынан алуға болады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Тұлға әлеуметтануы арнайы әлеуметтанулық теория ретінде XIX және XX ғасырларлардың аралығында пайда болды. Бұл теория топтық, қоғамдық және жеке сананың ролі, олардың әлеуметтік мінез - құлықта

жүзеге асыруылуының жолдары мен әдістері ерекше көрініс тапты. Тұлғаның қалыптасу процесінің әрқырлығы әлеуметтанудағы оның түрлі концепцияларының қалыптасуына әсерін тигізеді.

Тұлғаның әлеуметтік қатынастардың субъектісі ретінде қалыптасуына көп көңіл бөлу тенденциясының күшеюі бұл пәнді өте өзекті етіп отыр. Бұл бағдарлама арқылы студенттер курстың жалпы мазмұны мен теориялық методология негіздерімен таныса алады.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер Философия, Әлеуметтану, Мәдениеттану,

Постреквизиттер: отбасы әлеуметтануы, мәдениет әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.

19.2. Пән атауы: Отбасы және балалармен әлеуметтік жұмыс(3 кредит, 135 сағат)

Мақсаты: әлеуметтік қызметкерлердің негізгі бағыттары –азаматтарға нақты мүмкіндіктерді орынды пайдалану, өз бетіше айқынды шешімге келе алмайтын, сырттан біреудің көмегін қажетсінетін, еңбек ету кезеңіндегі түрлі себептерге байланысты өзін-өзі қамсыздандыра алмайтындарға жағдай жасау.

Курстың қысқаша сипаттамасы:

- Отбасымен әлеуметтік жұмыс ғылым ретінде. «Отбасымен әлеуметтік жұмыс» пәнін оқып, үйрену курсы. Адам қоғамы тарихындағы отбасының эволюциясы. Әлеуметтік қызметкер отбасымен іс-әрекеттің негізгі түре ретінде. Отбасымен әлеуметтік жұмыс жүргізу тарихынан. Отбасымен әлеуметтік жұмыстың шетелдік тәжірибедегі әдістемелер мен әдістік аспектілері. Отбасымен жұмыс жүргізудегі отандық тарихы. Отбасының әлеуметтік мәселелері. «Қауіп-қатері бар тобындағы» отбасылардың әлеуметтік проблемаларының ерекшеліктері. Отбасымен жұмыс жүргізетін әлеуметтік қызметкердің кәсіби және рухани адамгершілік қасиеттері. Ана болу қазіргі әйелдердің басты ролі. Отбасы мен балаларға әлеуметтік педагогикалық көмек беру орталығы әлеуметтік тәрбие институты. Отбасылық қатынастардың мәселелері (отбасылық келіспеушіліктер және ажырасу). Психоәлеуметтік кеңес беру әлеуметтік жұмыстың технологиясы ретінде. Студент жастарды отбасылық өмірге дайындау.

Күтілетін нәтижелер:

- Пәнді оқыту кезінде студенттер “Отбасы және балалармен жүргізілетін әлеуметтік жұмыс” және әдістемелерінің теориялық негіздерін студенттердің тоқталып толық түсініктерді меңгереді.;

- Пәнді “Отбасы және балалармен жүргізілетін әлеуметтік жұмыс” барысында игерген білімді тәжірибеде шығармашылық түрде қолданады. Студенттердің пән бойынша “Отбасы және балалармен жүргізілетін әлеуметтік жұмыс” дұрыс қолдана білуге дағдыланады.;

- Отбасымен әлеуметтік жұмыс ғылым ретінде, адам қоғамы тарихындағы отбасының эволюциясы_мен бағдарламалардың қызметін ролдік ойындарға келтіру арқылы жүзеге асыру. Әлеуметтік қызметкер отбасымен іс-әрекеттің негізгі түре ретінде, отбасымен әлеуметтік жұмыс жүргізу мен даму алғышарттарына анализ жасау: осыған байланысты студенттерге қазақстандық ғалымдардың монографиялық зерттеулері мен саласындағы мәселелер бойынша мерзімді баспасөзде жарияланған мәліметтермен жұмыс жүргізіп, мақалаларға талдау жасау, ондағы идеяларды бағалай білуі қажет.;

- Отбасымен жұмыс жүргізудегі отандық тарихы мен ана болу қазіргі әйелдердің басты ролі тек теориялық тұрғыдан ғана емес, сонымен қатар дағдылық маңызы бар. Осыған байланысты оқытудың маңызды нысаны интерактивті оқу әдістеріне негізделген қазақ жеріндегі жеке меншіктің, жер меншігінің, жекелеген объектілеріне және де мемлекеттік

құрылым мен әлеуметтік құрылымның жүзеге асырудың ерекшеліктерін көрсететін презентациялар, баяндамалар, эссе дайындау болып табылады.;

- Тұрақты түрде кәсіби өсуге қажеттілік

Пререквизиттер Философия, Әлеуметтану, Мәдениеттану,

Постреквизиттер: отбасы әлеуметтануы, мәдениет әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.

19.3. Пән атауы: Тұлғааралық коммуникация теориясы (3 кредит, 135 сағат)

Мақсаты: жеке коммуникативті формалардың ерекшеліктері туралы білімді тереңдету және кеңейту және көп деңгейлі білімге сүйене отырып келіссөздер жүргізу, әңгіме жүргізу, жиналыс өткізу, көпшілік алдында сөз сөйлеу болып табылады.

Курстың қысқаша сипаттамасы:

Педагогтың коммуникативті мәдениеті. Жеке бағдарланған педагогикадағы оқытушы мен оқушының қарым-қатынасының диалогтық сипаттамасы. Педагогикалық қарым-қатынастар стильдері.

Педагогикалық жанжал және оны шешу жолдары. Қазіргі заманауи жағдайда педагогтың жеке басына қойылатын талаптар . Оқытушының сөз сойлеу және мамандық педагогикалық мәдениеті. Өзаралық қатынастың теориясы ғылым және оқыту пәні ретінде. Коммуникация теорияларының негізгі этаптары методологиялық аспектілері . Коммуникация функциялары. Өзаралық қатынастардағы жағдайлы және психологиялық негіздер. Ресми қарым-қатынас этикасы келіссөз жүргізу . Ресми қарым-қатынастың топтық формалары. Ресми келіссөздерді жүргізу теориясы Іскерлік келіссөз және хат алмасу. Ресми қарым-қатынас жүйесін басқару

Күтілетін нәтижелер: Өзаралық коммуникация теориясы төңірегіндегі білімді көрсету; араласудың техникалық коммуникациясы туралы білу, сөз сөйлеу этикетін білу, коммуникация процесін ұйымдастыру, оны басқару;

- Кәсіби қызметте коммуникативті технологияларды пайдалана білу; дәйекті түрде негіздеу, сынау, дәлелдеу, сендіре білу, жоққа шығару, келісімге қол жеткізу және мәмілеге келу қабілеттердің болуы;

- Пәндік тапсырмаларды шешу кезінде ақпаратты-іздеу және аналитикалық-синтетикалық қызмет әдістерін пайдалану; ой-пікірлерін жеткізе білу, әлеуметтік, ғылыми және этикалық мәселелер бойынша шешімдер шығару және әлеуметтік процестерді, құбылыстарды, ғылыми критикалық анализдің негізіндегі фактілерді талдай білу;

- Аудиторияның ерекшеліктерін ескере отырып, хабарландырудың әртүрлі түрінде ақпараттар жеткізу, көрсету; әңгіме, іскелік әңгіме, дау, дискуссия, дебаттар, дөңгелек үстелдер, іскерлік жиналыс, топтық іскерлік ойындар, келіссөздер жүргізе білу;

- Өзін-өзі тану, өз дегенін іске асыру әдістерін білу, өзінің жұмысының сапасын көтеруге ұмтылу, маманданды көтерілуге дайын болу, қабілеттерін дамыту.

Пререквизиттер Философия, Әлеуметтану, Мәдениеттану,

Постреквизиттер: отбасы әлеуметтануы, мәдениет әлеуметтануы.

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жаньисбеков Ә.

20.1 Пән атауы: Этноәлеуметтану (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Этнос әлеуметтануы - бұл қазіргі саяси-әлеуметтік салаға енгізілген социология ғынымының ерекше бөлімі.

Бұрынғы КСРО-ның саяси және әлеуметтік кеңістігі дамуының посткеңестік кезеңі жаңа мемлекеттердің құрылуы, олардың территорияларының бөлінуі, саяси қатынастар, әлеуметтік құрылымдар, мәдени өзара әрекеттің орнауы процесіндегі этникалық құрамның шұғыл артуымен сипатталады. Этносаяси, этноәлеуметтік, этнопсихологиялық феномендер посткеңестік адамның санасы мен мінез - құлқының жалпыға бірдей элементіне және саяси - әлеуметтік процестердің дамуын анықтайтын елеулі факторға айналды.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). «Этносоциология» пәнінің зерттеу объектісі болып этнос, ұлт, категориялары жатады. Берілген оқу пәнінің қарастыратын тақырыбы

әлеуметтанудың этноәлеуметтік, этносаяси этномәдени процестерінің ауқымды салаларын қамтиды.

Бағдарламада ұлттық — тіл саясатына, ұлтаралық қақтығыстар, ұлттық өзіндік танымға басты назар аударылады. Әлеуметтік, экономикалық, саяси, құқықтық, ғылыми-техникалық, мәдени, тілдік байланыстар сияқты әр түрлі этникалық қатынастар формаларын ашуға акцент қойылған.

Этносоциология болашақ социологтарды даярлауда практикалық өзектілігі құнды курстардың бірі болып табылады. Соңғы он жылдықта ұлттық сана сезімнің өсуіне байланысты оның ролі біршама жоғарылады. Этноәлеуметтік процестер қазіргі ғылымда пән аралық зерттеудің объектісі мен феномені ретінде алға шығуда.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пререквизиттер: әлеуметтік институттар және процестер

Постреквизиттер: әлеуметтік зерттеулерді жүргізудің әдіснамалық негіздері

Оқытушы: Ахметова Ж.

20.2 Пән атауы: Аймақтық әлеуметтану (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Курстың негізгі мақсаты - студенттерге аймақтық социология саласындағы білімнің негізін беру. Бұл курсты зерттеп білуде жоғарырақ көрсетілген мақсатқа сәйкес келесі міндеттер қойылады.

Аймақтық әлеуметтану - адамдарда қалалық және ауылдық әлеуметтік территориялық қауымдастығының қалыптасу заңдылығын, қызмет етуін және дамуын, олардың әлеуметтік -экономикалық табиғатын, құрылымын, өмір салтын, табиғатпен материалдық-заттық ортамен байланысын, сонымен қоса типологиясы зерттеуші әлеуметтанудың саласы. Өкінішке орай, Қазақстандық әдебиеттерде әлеуметтану ғылымшы бұл саласы бойынша оқу құралдары, хрестоматия мен монографиялар әлі жеткіліксіз.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Аймақтық социология салалық социология ғылымы ретінде. Аймақтық әлеуметтанудың объектісі мен пәні. Негізгі категориялары және түсініктік аппараты. Әлеуметтік-территориялық айырмашылық және әлеуметтік-территориялық бөлінушілік.

Аймақтық әлеуметтанудың даму кезеңдері. Әлеуметтанудағы орналасу мәселелері. Аймақтарды бөлудің және классификациялаудың принциптері мен әдістері. Аймақтарды қарастырудың экономикалық және әлеуметтік — демографиялық параметрлері.

Қала мен ауыл аймақтық әлеуметтанудың оқыту объектісі ретінде. Қала әлеуметтік - экономикалық жүйе ретінде. Қалалардың түрлері мен құрылымы. Ауылды қарастырудың әлеуметтік-экономикалық өлшемдері. Ауылдық дамудың әлеуметтік мәселелері.

Қазақстандағы аймақтар дамуының ерекшеліктері. Аймақтық дамуды реттеудің мәселелері. Қазақстанда аймақтық социология дамуының болашағы.

Күтілетін нәтижелері. Білім алушы осы пәнді игеру нәтижесінде Аймақтық әлеуметтану бойынша білімнің сапасы қалыптасады. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пререквизиттер: әлеуметтану

Постреквизиттер: шетелдік әлеуметтану тарихы.

Оқытушы: Ахметова Ж.

20.3 Пән атауы: Жастар арасындағы субмәдениет әлеуметтануы (2 кредит, 90 сағат) **Оқытудың мақсаты:** Жастар барлық социогуманитарлық ғылымдардың зерттеу

объектісі больш табышады. Оған философия, педагогика, психология, демография әсіресе әлеуметтану мен әлеуметтік жұмыс сияқты ғылымдардың қызығушылықтарын атап өткен жөн. Зерттеушілердің жас ұрпаққа қызығушылығының негізгі себебі әлеуметтік ескертілген талаптардың өсуімен байланысты, өйткені қоғам олардың жоғарғы мамандырылғанына, өзін азамат деп санауына, олардың өзіндік және шығармашылық ойлай білуіне, жағдайды дұрыс бағалауына, жауапкершілікті өз мойнына алуға, тағы басқаларына мүдделі.

Әлеуметтік құқықтармен жастар мәселесі, олардың қоғамға кірулері барлық әлемдік қауымдастықты қызықтырады. БҰҰ шеңберінде жастардың қазіргі қоғамдағы орнының ерекшелігі анықталған, жастардың қызығушылықтары әлеуметтік қорғау бойынша мемлекет пен қоғамдық ұйымдардың іс-әрекеттерінің негізгі бағыттары көрсетуге, олардың құқықтары жасалынып және мүмкіншіліктері бағаланады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Жастар әлеуметтануы - жастарды әлеуметтік қауымдастық ретінде олардың ұрпақ өміріне кірген әлеуметтану және тәрбие ерекшеліктерін, аға ұрпақтан білім мен тәжірибейі жастардың мұрагерлікпен алу және әлеуметтік орын басушының үрдісін, жастардың өмір сүру бейнесін, олардың өмірлік жоспарлары мен құндылық бағдарларын, сонын ішінде кәсіби, әлеуметтік мобильділік, жастардың әртүрлі топтарымен әлеуметтік ролдердің орындауын зерттейтін әлеуметтанушылық ғылымның саласы.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі. Қазірдің қоғамдағы жастардың рөлін, олардың қоғамдағы орнын танып біледі.

Пререквизиттері : отандық әлеуметтану тарихы, әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі мен әдістері.

Постреквизиттері: тұлға әлеуметтануы, білім беру әлеуметтануы.

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ж.

21.1 Пән атауы: Жастар әлеуметтануы (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Жастар барлық социогуманитарлық ғылымдардың зерттеу объектісі болып табылады. Оған философия, педагогика, психология, демография әсіресе әлеуметтану мен әлеуметтік жұмыс сияқты ғылымдардың қызығушылықтарын атап өткен жөн. Зерттеушілердің жас ұрпаққа қызығушылығының негізгі себебі әлеуметтік ескертілген талаптардың өсуімен байланысты, өйткені қоғам олардың жоғарғы мамандырылғанына, өзін азамат деп санауына, олардың өзіндік және шығармашылық ойлай білуіне, жағдайды дұрыс бағалауына, жауапкершілікті өз мойнына алуға, тағы басқаларына мүдделі.

Әлеуметтік құқықтармен жастар мәселесі, олардың қоғамға кірулері барлық әлемдік қауымдастықты қызықтырады. БҰҰ шеңберінде жастардың қазіргі қоғамдағы орнының ерекшелігі анықталған, жастардың қызығушылықтары әлеуметтік қорғау бойынша мемлекет пен қоғамдық ұйымдардың іс-әрекеттерінің негізгі бағыттары көрсетуге, олардың құқықтары жасалынып және мүмкіншіліктері бағаланады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Жастар әлеуметтануы – жастарды әлеуметтік қауымдастық ретінде олардың ұрпақ өміріне кірген әлеуметтану және тәрбие ерекшеліктерін, аға ұрпақтан білім мен тәжірибейі жастардың мұрагерлікпен алу және әлеуметтік орын басушының үрдісін, жастардың өмір сүру бейнесін, олардың өмірлік жоспарлары мен құндылық бағдарларын, сонын ішінде кәсіби, әлеуметтік мобильділік, жастардың әртүрлі топтарымен әлеуметтік ролдердің орындауын зерттейтін әлеуметтанушылық ғылымның саласы.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі. Қазірдің қоғамдағы жастардың рөлін, олардың қоғамдағы орнын танып біледі.

Пререквизиттері : Отандық әлеуметтану тарихы, әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі мен әдістері.

Постреквизиттері: Менеджмент әлеуметтануы, Тұлға әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш.

21.2 Пән атауы: Социология және әлеуметтік психология (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Социология және әлеуметтік психологияны оқып үйренудегі мақсаты – студенттер өзімізге бейтаныс адамдар мен олар ұйымдасқан бірлестіктер арасындағы күнде кездесетін әдетті қатынастарды жаңа тұрғыдан дұрыс түсінуі, әлеуметтік мәселелерді зерттеуге деген ынта – жігерді арттыру.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Жоғары кәсіби мамандар - әлеуметтанушыларды психологиялық процесімен таныстыру мақсатымен әлеуметтану бөлімінің студенттеріне «Социология және әлеуметтік психология» деп аталатын арнаулы курс оқылады.

Социология және әлеуметтік психология - адам мен қоғам арасындағы қарым-қатынас мәселелерімен айналысады. Бұл салада адамдардың белгілі бір негізде ұйымдасқан топтары мен кездейсоқ топтары арасындағы өзара қарым – қатынастағы құбылыстардың сырын зерттейді. Социология және әлеуметтік психология пәнін түсіну үшін жалпы психология және социология пәндерін қаншалықты түсінумен тығыз байланысты. Сөйте тұра әлі күнге дейін социология және әлеуметтік психология пәніне психология мен социологияға арналып жазылған әдебиеттерде бір бағыт түсінік жоқ .

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады. Социология және әлеуметтік психология – пәні, оның адам және қоғам туралы ғылымдар жүйесіндегі алатын орны болып табылады.

Пререквизиттері : Отандық әлеуметтану тарихы, Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі мен әдістері.

Постреквизиттері: Менеджмент әлеуметтануы, Білім беру әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.

21.3 Пән атауы: Мемлекеттік тілде іс жүргізу (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Бағдарламаның қысқаша курсының мақсаты Мемлекеттік тілде іс - қағаздарын жүргізу.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Қазақ тілінің мекемелерде қолданылуы. Қазақстан Республикасында қазақ тілі – мемлекеттік тіл. Еңбек қатынастарын реттейтін құжаттардың үлгілері. Азаматтық қарым – қатынасты реттейтін құжаттар. Қолхат, Сенімхат. Келісім-шарт. Шарт. Ақпараттық – анықтамалық құжаттар. Қызмет хат. Жедел хат. Баяндау хат. Анықтама. Акт. Түсініктеме. Есеп. Басқару қызметтерін ұйымдастыру.

Күтілетін нәтижелері. Жалпы қоғамдық орталарда кездесетін құжаттарға деген сауаттылық және өз бетінше толтыра білу. Ең бастысы қазақ тілінің қолданыс аясын кеңейту.

Пререквизиттері : Кәсіби мақсаттарға арналған қазақ тілі

Постреквизиттері: Қазақ тілі және әдебиет

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

Цикл атауы: Кәсіптік пәндер циклы – 15 кредит (675 сағат)

22.1 Пән атауы: Менеджмент әлеуметтануы (3 кредит,135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Менеджментте қолданылатын теориялық бағыттар мен әлеуметтанулық әдістерді зерггеу. Студенттерге қоғамдық ғылымдар жүйесінде және әлеуметтанудағы менеджмент әлеуметтануының рөлін дұрыс тануға көмектесу; ғылыми теориялар мен концепциялардағы менеджменттің мазмұны мен түрлеріне байланысты

көзқарастар эволюциясын талдау; студенттердің менеджменттегі диагностика әдістеріне қатысты танымдарын арттыру;

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Студенттерге менеджмент әлеуметтануының теориялық-әдістемелік негіздерін таныту; әлеуметтанулық зерттеулерде қолданылатын нақты тәсілдерді меңгеру арқылы студенттерді әлеуметтік менеджменттің деректерін дұрыс талдауға үйрету; студенттерге қоғамдық ғылымдар жүйесінде және әлеуметтанудағы менеджмент әлеуметтануының рөлін дұрыс тануға көмектесу; ғылыми теориялар мен концепциялардағы менеджменттің мазмұны мен түрлеріне байланысты көзқарастар эволюциясын талдау; студенттердің менеджменттегі диагностика әдістеріне қатысты танымдарын арттыру; әлеуметтік жоспарлау, жобалау және болжау функцияларының мәнін қарастыру; студенттерге басқару саласындағы процестерді қолданбалы әлеуметтанулық зерттеуді меңгеруге көмектесу болып табылады.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: басқару әлеуметтануы

Постреквизиттер: Саяси әлеуметтану

Оқытушы: Ахметова Ж.

22.2 Пән атауы: Әлеуметтік ақпаратты талдау және қайта өңдеу әдістері. (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Әлеуметтік ақпаратты сараптаудың объектісі ретінде. Нарықтық ұйымдастыру жүйесі. М.Вебер нарықтық жағдай туралы. Әлеуметтік ақпаратта талдау және қайта өңдеу әдістері реттеудің ерекшеліктері. Нарықтық және бюджеттік басқарылатын экономика. Нарықтық жағдайда таптық жағдайдың детерминациясы. Нарықты экономикалық - Әлеуметтанулық түсіну. Нарық институционалдық шектеулердің жиынтығы ретінде. Шаруашылық агенттер арасындағы әлеуметтік құраушы қатынастар.

Шаруашылық агенттер арасындағы келісім - шарттық қатынастар. Мемлекеттік өкілдерімен типтік қатынас. Келісімдердің орындалуын іскерлік бақылаудың қажеттілігі. Нарықтық пайда болу жағдайындағы формальды міндеттемелерді бұзудың ерекшеліктері.

Қазақстандағы нарықтық қатынастардың дамуы. Қазақстандағы нарықтың құрылымы. Нарықтық дамудың мемлекеттік реттеу.

Жеке меншік пен жекешелендірудің әлеуметтік мәселелері. Реформалар жүріп жатқан қоғамда жекешелендіру процесінің қажеттілігі. Меншікке белсенді және белсенсіз түрдегі қатынас.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Халықаралық туристік нарық экономикалық категория ретінде өзінің тауар-ақша қатынас сферасы есебінде ұсынады, оның өзіне тән ерекшеліктерін келесі қағидалармен анықтауға болады: нарықтың кешенді сипаты болады, яғни онда көрсетілетін қызмет пен тауарларға сұранс пен ұсыныс орын алады; көрсетілетін қызмет пен тауарларды пайдалану өндіретін елде болады. Бұл жағдайды сыртқы сауда операциясының пайдалы түрі ретінде қарауға болады, өйткені ішкі нарықта сауда жеке бағамен жүргізіледі және ол көтерме бағадан едәуір жоғары; сұраныс субъективті түрде болады. Тұтынудың түрі ретінде сұраныс тура тұтынушылардың жеке табысына тәуелді.

Әлеуметтік ақпаратта қатынастар саласы ретінде соңғы кезде социологтардың назарын өзіне аударуда. Экономикалық социология шеңберінде соңғы он жылдықта нарық әлеуметтану қалыптасуда. Нарық бұл жерде экономикалық институттардың бірі ретінде қарастырынады. 90-жылдардан бастап Қазақстанда нарықтық қатынастардың қалыптаса бастауы қоғамның әлеуметтік - экономикалық құрылымының едәуір өзгеруіне, жаңа экономикалық және әлеуметтік институттардың қалыптасуына, стратификациялық қоғамның қалыптасуына, адамдардың экономикалық мінез-құлқының, шаруашылық мотивациясының терең өзгеруіне алып келді. Нарықтық реформалар шаруашылық субъектілерінің

экономикалық тиімділігін арттыруға, олардың икемділігін және бәсекеге төзімділігін арттыруға алып келді. Дегенмен қоғамдағы барлық топтар мен жеке адамдар бәрі бірдей нарыққа икемді бейімделді, жоғары жетістіктерге не тұрақтылыққа жетті деп айтады.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушысы талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырын іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттері : отандық әлеуметтану тарихы, әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі мен әдістері

Постреквизиттері: менеджмент әлеуметтануы, білім беру әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.

22.3 Пән атауы: Социологиялық классикалық теориясы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Таным барысында ойлау әдісінің дамуы мен дифференциясы әдіс туралы ілімге - әдіснамаға алып келді. Әдіснама - теориялық және тәжірибелік іс-әрекетті құру мен ұйымдастырудың тәсілдері мен принциптер жүйесі, сонымен қатар, осы жүйе жайлы ілім. Әдіснамалық ғылымның негізінде практикалық іс-әрекетті жүзеге асырудың және білім алудың тәсілі ретінде көрінетін әдіс туралы ілім жатыр. Әдіснамалық талдау объект туралы білім алу қалайша мүмкін, объект туралы қорытындылардың негізділігі мен білімнің дұрыстығын қандай әдістер қамтамасыз етеді, объектінің табиғатына білім алудың қанай поцедуралары адекватты деген сұрақтарға принципіалды жауаптар беруге негізделген.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). социологиялық классикалық теориясы - біздің еліміз үшін салыстырмалы түрде ғылыми-тәжірибелік іс-әрекеттің жаңа аймағы болып табылады және де оның көптеген аспектілері теориялық жағдайда әлі де болса "даулы" мәселе күйінде қалуда. Сондықтан да әлеуметтік классикалық теориясын анықтау, оның классификациясы және мазмұнды сипаты үнемі ғалымдар мен практиктердің талқылау пәні болып табылуы кездейсоқ емес. Жалпы ғылыми мағынада классикалық теория - философиялық және ғылыми білім жүйесінің негізделуі мен құрылу тәсілі, сонымен қатар болмыс, шындықты меңгерудің теориялық және тәжірибелік операциялары мен амалдардың жиынтығы.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: саяси әлеуметтану, мәдениет әлеуметтануы.

Постреквизиттер: менеджмент әлеуметтануы

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

23.1 Пән атауы: Девиантты мінез-құлық әлеуметтануы. (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Студенттерге девиантты мінез-құлық әлеуметтануы жөнінде толық мағлқмат беру және оның қоғамда танып – білудегі орнын қарастыру, аталған ғылымның пәндік-түсініктік аппаратын, мамандықтың теориялық-методологиялық және практикалық мәселелерін оқыту болып табылады.

Әлеуметтік ауытқу процесін талдау үшін маңызды белгі ретінде қарастырылатын негізгі түсініктер мен ұғымдармен таныстыру;

Ауытқымалы мінез – құлық талдайтын және зерттейтін негізгі методикалық тәсілдерін игеру;

Ауытқымалы мінез – құлықтың негізгі түрлерін талдаудың негізгі әдістері мен принциптерін оқыту;

Студенттің өзіндік талдау жасау білімін, негативті әлеуметтік құбылыс саласындағы бағалай және болжау тенденциясын қалыптастыру.

Девиантты мінез – құлықтың зерттеу бірқатар аспектілерін студенттер «Тұлға әлеуметтануы», «Құқық әлеуметтануы» пәндерінде танысады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Девиантты мінез – құлық проблемасы қазіргі заманда дүние жүзілік қауымдастық үшін өте өткір болып табылады. Европа және Америка елдерінің статистикасы біртіндеп девианттық мінез-құлық, деструктивті жүріс-тұрыстан бастап ауыр қылмысқа дейінгі түрлерінің өсіп отырғанын көрсетуде.

Девиантты мінез – құлықтың динамикасы мен тенденциясы бұл проблеманы елімізде де өзектендіре де түседі. Оның үстіне статистика қылмыстың жасарп бара жатқанын көрсетуде. Жасөспірімдер арасындағы топтық ұйымдасқан сипаттамасы қылмыстар өсуде. Өкінішке орай қазіргі Қазақстан көптеген девианттық факторлар жиынтығын туғызып отыр. Осыған байланысты девиантты мінез – құлықтық тенденциясымен осы заманғы сипатын ғылыми тұрғыдан саналау ерекше маңызды болып отыр.

Девиантты мінез-құлықты әлеуметтанулық зерттеудің теоретикалық негіздері. Девиантты мінез-құлық әлеуметтанулық зерттеудің пәні ретінде. Девиантты мінез-құлықтың негізгі концепциялары.

Жағымсыз девиантты мінез-құлықтың кейбір формалары. Кәмелетке толмағандар арасындағы қылмыс жасауының арту себептері. Қазіргі қоғамда балалар мен жасөспірімдердің әлеумет-тенуінің негізгі әлеуметтік институттарының өзгеруі. Қазақстан Респуб-ликасындағы жастардың девиантты мінез-құлықтарының динамикасы мен тенденциясы. Девиантты мінез-құлықтың алдын-алуының стратегиялары. Девиантты мінез-құлықты әлеуметтік бақылау жүйесі. Ауытқу мінез-құлықты жасөспірімдерді әлеуметтік реабилитациялау. Балалар мен жасөспірімдерді әлеуметтік қорғау ұйымдастыру.

Күтілетін нәтижелері. Білім алу Девиантты мінез-құлықты әлеуметтанулық зерттеудің теоретикалық негіздері. Девиантты мінез-құлық әлеуметтанулық зерттеудің пәні ретінде. Девиантты мінез-құлықтың негізгі концепциялары.

Жағымсыз девиантты мінез-құлықтың кейбір формалары. Кәмелетке толмағандар арасындағы қылмыс жасауының арту себептері. Қазіргі қоғамда балалар мен жасөспірімдердің әлеумет-тенуінің негізгі әлеуметтік институттарының өзгеруі. Қазақстан Респуб-ликасындағы жастардың девиантты мінез-құлықтарының динамикасы мен тенденциясы. Девиантты мінез-құлықтың алдын-алуының стратегиялары.

Пререквизиттер: Қоғамның әлеуметтік құрылымы, Қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы.

Постреквизиттер: Отбасы әлеуметтануы, Мәдениет әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

23.2 Пән атауы: Қазіргі қоғамдағы әлеуметтік мәдени процесстер (2 кредит,90 сағат)

Оқытудың мақсаты: «Қазіргі қоғамдағы социомәдени процесстер» пәнінің мақсаты қазіргі қоғамдағы әлеуметтік және мәдени процесстер туралы біртұтас білім қалыптастыру. Сонымен қатар мәдени құбылыстардың әлеуметтік негізін ал әлеуметтік құбылыстардың мәдени негіздерін айыра білу болып табылады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Қазіргі адамзат қоғамының даму кезеңінің сипаты ол мәдениет мәселелерәне бет бұрғанында. Бұндай жағдай кейбір елдерде мәдениеттің күйзеліске ұшырағандығынан болса, керісінше кейбір елдерде оның әлеуметтік мәселелерге мәдениет тұрысынан қарастырудан туындап отыр. Қоғамның осындай жағдайда ұшырауы осы социомәдениет мәселелерін арнайы зерттеуге мәжбүрлеуде.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Қазіргі қоғамдағы әлеуметтік мәдени процесстер – пәні сонымен қатар жергілікті және аймақтық мәдениеттердің сапалы ерекшеліктерін, олардың өзара байланыстары мен

мәдениеттің басқа түрлерімен мирасқорлығын, қарым-қатынасын зерттей отырып, адамзат баласының бір тұтас мәдени даму процесінің жалпы заңдылықтарын анықтайды..

Пререквизиттер: Қоғамның әлеуметтік құрылымы, Қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы.

Постреквизиттер: Саяси әлеуметтану, Мәдениет әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

23.3 Пән атауы: Әлеуметтік мектептер мен бағыттар (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Әлеуметтік мектептер мен бағыттар "Тіл туралы жана ілім" өз қадамын революциядан бұрынғы үндіеуропалық тіл білімін Кеңестік дәуір талабы тұрғысынан қайта карап, үндіеуропа тіл біліміндегі сол кездегі кайшылықтардың, тоқыраушылықтардың біразын дұрыс көре білді. Бұл бағыттын буржуазиялық елдерде бірсыпыра мәселеде реакциялық, нәсілдік сипатта болып, отар елдер мен аз ұлттарды, олардың тілдерін кемсітіп, қарайтындықтарын ашық айтты. Бірақ осы сын келе-келе салыстырмалы-тарихи тіл білімінің пайдалы жағынан бас тартып, тіл біліміне марксизмге тән емес дәрежелік, асқақтаушылық, менмендік әуен енгізді. Кеңес Одағы Коммунистік партиясының орталық органы "Правда" газеті бетінде 1950 ж. ұйымдастырылған айтыстан кейін "Тіл туралы жаңа ілімнің" кателіктері, онынтигізген зиянды зардаптары жан-жақты ашып көрсетілді

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Кеңестік тіл білімінде жалпы және жеке тіл білімі салалары бойынша жүйелі түрде ұжымдық зерттеулер іске асырылды. Олар негізінен мынадай салаларға катысты: Көп көңіл бөлінген күрделі теориялық мәселелердің бірі ұлттық және әдеби тілдердің қалыптасып дамуын зерттеуге байланысты. Кеңесғалымдары (И. К.Белодед, Л.А.Булаховский, В.В.Виноградов, В.М.Жирмунский, Н.И.Конрад, Ф.П.Филин, В.Н.Ярцева және ұлттық республикалардағы ғалымдар) тарихи жағдайлармен байланысты КСРО-дағы ұлт тілдерінің және ұлттық әдеби тілдерінің тарихи даму заңдылығын ашты. мұның өзінде халық тілі мен ұлт тілінің арақатынасын, жалпыхалықтық тіл мен ондағы жергілікті диалектілердің арақатынасын, әдеби тілдер қалыптасуының алғашқы кезінде диалектілік базаның мәнін айқындау мәселесіне көңіл аударылды. КСРО-дағы тіл құрылысының күрделі мәселелерін шешуде ұлттық әдеби тіл теориясын қалыптастырудың маңызы өте жоғары болды - Тілдің типологиялық проблемаларын зерттеу жұмысы И.И.Мещаниновтың, сонымен бірге М.М.Гухман, С.Д.Кацнельсон, В.З.Панфилов, В.И.Солнцевт.б. еңбектерінде кеңейтілді. Типологияның негізгі ұғымдары және басқа пәндерге катысы анықталды. Бұрын дәстүрлі типологиялықтоптастыру тек морфологияға негізделсе, енді синтаксистік және семантикадық топтастырулар жасау жұмысы қолға алынды.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: Қоғамның әлеуметтік құрылымы, Қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы.

Постреквизиттер: Отбасы әлеуметтануы, Мәдениет әлеуметтануы.

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Юлдашева Ф.

24.1 Пән атауы: Кәсіпкерлік әлеуметтануы (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Кәсіпкерлік әлеуметтануы пәні индивид әрекеті мен оның экономикалық мотивациясын зерттеуді қамтиды. Экономикалық мотивация зерттеулерімен қатар кәсіпкерлік әлеуметтануы пәнінің зерттеу сферасына енетіндер: кәсіпкерліктің тарихи типтері, кәсіпкерлік мәдениеттің элементтері, әр түрлі кәсіпкерлік топтардың өзін - өзі

теңдестіру тәсілдері, кәсіпкерлік топтардың әлеуметтік құрамы, шаруашылық іс - әрекеттің құндылықтары - нормативтік негіздері, мемлекеттің кәсіпкерлікті қолдау саясаты.

Курс мақсаты болып жатқан кәсіпкерлік туралы кең түрдегі сипаттамаларымен таныстыру, кәсіпкерлік жайлы жүйелі жолмен өңделген экономикалық, әлеуметтанулық ойлар арқылы жаңа зерттеулік бағыттарды қарастыру.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Бұл пәннің объектісі - әлеуметтік феномен ретіндегі кәсіпкерлік, сонымен қатар мемлекеттің экономикалық дамуының негізгі ретінде кәсіпкерлік топ болып табылады. Көптеген экономика - әлеуметтанулық бағыттарды біліп, әр түрлі методологиялық құралдарды меңгеріп алу қажет. Оның методологиялық негізгі болып батыс пен отандық кәсіпкерліктің теоретикалық және эмпирикалық зерттеулерінің қорытындысы қызмет етеді.

Бұл пәннің орны мен ролі және бұл пәннің басқа ғылымдардың арасындағы орны, оның өзектілігімен анықталады. Кәсіпкерлік — қазіргі қоғамның нақты құбылысы ретінде әлеуметтанулық талдаудың зерделі пәні болмады.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: басқару әлеуметтануы

Постреквизиттер: менеджмент әлеуметтануы

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

24.2 Пән атауы: Рынок әлеуметтануы (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Студенттерге рыноктың әлеуметтік негіздері мен жақтары туралы және рынок институттарын зерттеудің әлеуметтанулық ерекшеліктері туралы тұтас түсінік қалыптастыру. Бұл пәнді оқыту барысында келесі міндеттер шешіледі: рынок түсінігін, оның экономикалық және әлеуметтанулық мазмұнын, атқаратын қызметін ашып көрсету; рынокты қазіргі қоғамдағы басты экономикалық институт ретінде талдау, оның негізгі элементтерін талдау; нақты тақырыпқа байланысты студенттерді рыноиістық қатынастарды әлеуметтанулық зерттеулер методологиясына үйрету; студенттердің назарын қазақстандық қоғамда рыноктық қатынастарды қалыптастырудың өзекті мәселелріне аудару рыноктық институттардың ерекшеліктерін ашып көрсету оларды зерттеудің әлеуметтанулық зерттеулердің әлеуметтанулық бағыттарымен таныстыру.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Рынок шаруашылық өмірдің басты саласы ретінде қоғамдық өмірдің барлық саласында маңызды ықпал етуде. Екінші жағынан, рыноктық қатынастар әлеуметтік-экономикалық қатынастардың маңызды құрамдас бөлігі. Индивидтер мен әлеуметтік топтар нарықта күнделікті қарым-қатынасқа түседі. Олар өндірушінің, тұтынушының, делдалдың, жұмысшының және де басқа ролдерді орындайды. Сондықтан да рынок көп жағдайда әлеуметтанулық зерттеулердің объектісіне айналуға.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде рынок әлеуметтануын игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі. Сауда саттыққа жете мән береді.

Пререквизиттері : отандық әлеуметтану тарихы, әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі мен әдістері.

Постреквизиттері: менеджмент әлеуметтануы, тұлға әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

24.3. Пән атауы: Ауыл социологиясы (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Ауылдың шығу тегін, қалыптасуын, дамуы мен қоғамдық мәнін және жалпы заңдылықтарын зерттейтін әлеуметтану ғылымшыц саласы. Ауылдың әлеуметтануы жүргізетін зерттеулердің негізгі бағыттары мыналар: қаланың қоғамдағы және

қоныстану ролі, оның дамуына ықпал ететін негізгі факторлары, тұрғыдарының әлеуметтік құрылымы, қалалық өмір мен қала мәдениетінің ерекшеліктері, қоршаған ортамен байланыстары, қалалардың дамуын жобалау, болжау және жоспарлау, оны басқару жолдары мен әдістері, халықтың көші-қонның негізгі әлеуметтік факторлары мен нәтижелері, т.б.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Ауыл әлеуметтанушының қаланың әлеуметтік рөлін зерттеуде оның қалыптасуы мен дамуына табиғи және материалдық ортаның тікелей ықпалы есепке алынады. Ауыл әлеуметтанушының қаланы нақтылы тарихи қоғамның құрамдас бөлігі ретінде қарастырады, өйткені қала осы қоғамға ортақ құндылықтарды бойыша сіңіретін, сол қоғамға тән әлеуметтік құрылымның, қарым-қатынастардың шағын үлгісі болып табылады. Әлеуметтану ғылымында қала тарихына, оның әлеуметтік - экономикалық және саяси рөліне ғылыми талдау жүргізген көрнекті ойшындар қатарында неміс әлеуметтанушысы М. Вебер болды.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойыша алған білімдер жүйесі білім алушысы талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптаст. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі. Мақсаты: халықаралық экономиканы қарастыру арқылы, оның ішкі ұлттық экономикаға әсерін, оның негізгі түрлерін көрсете білу. Әсіресе сыртқы сауданың негізгі макроэкономикалық көрсеткіштерге қалай әсер ететіндігін талдау.

Пререквизиттер: шетелдік әлеуметтану тарихы, әлеуметтанудағы әлеуметтік статистика.

Постреквизиттер: қоғамның әлеуметтік құрылымы, қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы.

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

25.1 Пән атауы: Білім беру әлеуметтануы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Қоғамның әлеуметтік - экономикалық саласындағы өзгерістер қоғамдағы білім беру жүйесінің түбегейлі өзгертеріне алып келуде. Қазақстан Республикасы Президенті 10 қазан 2004 жылы бекіткен. «2005-2010» жылдарға арналған Қазақстан Республикасындағы білімді дамытудың мемлекеттік бағдарламасына сәйкес білім реформасы басталды. Республикада білімді реформалау 2 кезеңде жүзеге асырылатын болады: Бірінші кезең - 2005-2007 жылдары, екінші кезең - 2008-2010 жылдары. Реформаның негізгі Қазақстандағы білімді жаңа сапалық деңгейге көтеру, білімді дүние жүзіндегі дамыған елдердің білім беру стандартына жақындату. Қоғамдағы жаңа білім беру жүйесінің қалыптасуы білім беру саласында және жеке адамдармен топтардың білімге деген қатынастарының әлеуметтік процестерге әсер етуін ЖОО - ның студенттеріне өз уақытында түсіндіруді талап етеді. Білімнің көп сатыны түріне көшу бакалаврлер білуге тиісті жаңа оқу курстарын мемлекеттік білім беру стандартына негіздеді. Білімнің және білім беру модельерін, анықтамасын, мәнін, олардың функцияларымен орнын және қызметтерінің ерекшеліктерін ашын көрсететін «Білім беру әлеуметтануы» курсы ерекше орынға ие. Қ.Р-да бұл пән әлеуметтанудың бір бөлігі оқу пәні ретінде қалыптасты. Әлеуметтанудың осы саласының айналысатын мәселелерінің анықтау. Бұл пәнді оқытудың принциптеріне тағы да үңілу қажет.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). «Білім беру әлеуметтануы» пәнінің зерттеу объектісі қоғамның білім беружүйесі және білім беру институттары мен ұйымдары болып табылады.

Ал, зерттеу пәні ретінде әлеуметтанудың кең көлемін қамтитын қоғамның білім беру жүйесінің дамуынан келіп туындайтын мәселелер алынады. Білімді әлеуметтанулық талдауда қарастырылған категориялар, жалпы алғанда, жекеше дербес болып табынады және олардың әрқайсысы жеке курстың зерттейтін пәні бола алады. Бағдарламада Қазақстан қоғамындағы білім беру институттары мен ұйымдарындағы өзгерістері мен ауысуларына аса көп көңіл бөлінеді.

Аталған пәнде бакалавр білім беру жүйесінің элементтерін зерттеудің жаңа бағыты туралы, көрсетілген категориялар байланысы жайында жаңа білімдер мен мәліметтер туралы айтынын, біріктірілген, жинақталған жалпылама сипаттағы білім алады. Жалпы алғанда, курс, әлеуметтанудың теориялық міндеттеріне негізделген және білім беру саласындағы субъектілердің өзара әрекеттерін зерттеуге негізделген теориялық методологиялық сипатта.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдынарын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Білім беру әлеуметтануының құрамдас бөлік-терінің сипаттамасы. Өз бетінше білім алу. Білім берудің тиімділігі және әлеуметтанулық тұрғыдан қарастырудың әдістері. Білім беру қызметтері. Білім беру саласындағы әлеуметтік болжаудың принциптері. Жалпы және кәсіби білім беру. Үздіксіз білім беру қоғамдық қажеттілік ретінде. Жоғарғы және орта мектеп түлектерінің кәсіби әлеуметтену проблемаларын жет біліп шығу.

Пәннің қысқаша сипаттамасы: Білім беру әлеуметтануының құрамдас бөлік-терінің сипаттамасы. Өз бетінше білім алу. Білім берудің тиімділігі және әлеуметтанулық тұрғыдан қарастырудың әдістері. Білім беру қызметтері. Білім беру саласындағы әлеуметтік болжаудың принциптері. Жалпы және кәсіби білім беру. Үздіксіз білім беру қоғамдық қажеттілік ретінде. Жоғарғы және орта мектеп түлектерінің кәсіби әлеуметтену проблемалары.

Пререквизиттері: әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі мен әдістері.

Постреквизиттері: тұлға әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

25.2. Пән атауы: Бұқаралық коммуникациялар әлеуметтануы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Әлемнің әр түрлі елдерде БАҚ даму концепциялары және негізгі тенденцияларын тарихи қалыптасуын айқындау, сонымен қатар, халықтың қоғамдық пікірін қалыптастыруда БАҚ қолданылатын арнайы технологияларды зерттеу болып табылады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Бұқаралық коммуникациялар әлеуметтануы – қазіргі әлеуметтанудың негізгі бағыттарының бірі. Коммуникация, қарым-қатынас, БАҚ, бұқаралық мәдениет. БАҚ функциялары. БАҚ адамның әлеуметтенуінің маңызды институты. Бұқаралық коммуникацияның заңдылықтары және тетіктері. Кино, интернет, театр, радио, теледидар және олардың өзара байланысы. Бұқараға арналған коммуникация құралдары. БАҚ және мәдениет. Ақпараттық коммуникация жүйесінің әлеуметтік мәдени рәлі. Ақпараттық қоғам және оның басты алғышарттары. БАҚ-ты зерттеудегі контент- талдау. Қала мен ауыл арасындағы ақпараттық теңсіздік мәселесі

Күтілетін нәтижелері. Білім алушы осы пәнді игеру нәтижесінде БАҚ қазіргі БАҚ жүйесінде әлеуметтік зерттеулерді жүргізу жөнінде тұтастай ақпараттар алуы. Прогрессивті технологияларды қолдана отырып әлеуметтік зерттеулерді жүргізу мақсатта тұтастай ақпараттар арқылы әлемнің әр түрлі елдеріндегі БАҚ жетістіктерімен таныстыру.

Пререквизиттер: әлеуметтанудың ғылыми мәртебесі мен құрынымы, қоғамның әлеуметтік жүйелері.

Постреквизиттер: отандық әлеуметтану тарихы, әлеуметтанулық зерттеудің әдістемесі мен әдістері.

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

25.3. Пән атауы: Әлеуметтік зерттеу методы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Отандық әлеуметтанудың қазіргі ғылыми ой мен қызметтің жетекші бағыттарының біріне айналуы әлеуметтанулық білім беру мен әлеуметтанушыларды кәсіби дайындауға қойылатын талаптардың күрт өсуіне алып келді. Қолданбалы зерттеулердің әдістемесі мен практикасының дамуы, әлеуметтанулық қызметтің әлеуметтанушы-мамандарды оқытудың дамып келе жатқан жүйесіне ие мамандыққа айналуының белгісі. Бұл әлеуметтік білімдерді, зерттеу және ұйымдастыру жұмыстарының

әдістерімен ережелерін игерген білікті маманға деген сұраныс тудығыш, сонымен қатар әлеуметтанулық білімнің дамуы мен еліміздегі әлеуметтанудың институционалдануына түрткі болды.

«Әлеуметтанулық зерттеулердің методологиясы мен әдістері» пәні қоғам дамуының қазіргі жағдайындағы әлеуметтанулық зерттеулердің өзектілігін толық ашып, бұл мәселенің әлеуметтанулық білім құрылымындағы орныш анықтап, әлеуметтанулық зерттеудің негізгі әдістерін көрсететін тақырыптарды қамтиды.

«Әлеуметтанулық зерттеулердің методологиясы мен әдістері» пәнінің мақсаты студенттерге қолданбалы зерттеулері іске асыфу қабілеті мен білімін қалыптастыфу.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтанулық зерттеу әлеуметтанулық мәліметтерді сандық және сапалық жинақтауға, өлшеуге, жалпылауға және талдауға мүмкіндік беретін әдістерді пайдалана отырып, нақты жағдайдағы әлеуметтік құбылыстарды зерттеудің құрамы

болып табылады. Әлеуметтанулық зерттеу бір-бірін әлеуметтанулық мәліметтерді жинау, жиналған мәліметтерді өңдеуге эзірлеу және өңдеу; алышған мәліметтерді сараптау, зерттеу нәтижесін шығару, қорытындылар мен ұсыныстар жасау. Жоғарыша көрсетілген кезендер әрбір зерттеуде орын алатынына қарамастан, күрделілігі әр түрлі мәселелерді зерттеу үшін әлеуметтанулық сараптаудың бәріне ортақ формасы жасалмаған.

Әлеуметтанулық зерттеудің объектісі адамдардың іс әрекеті мен осы әрекеттің материалды иелері - адамдар болып табылады.

Объектінің тікелей зерттелетін жағы, зерттеудің пәні больш есептеледі. Бұл теориямен практика тұрғысынан объектінің ең маңызды жағы.

Зерттеушінің алдыша қойған мақсаты, нақты әлеуметтанулық объектінің қызмет етуімен дамушыщ эмпирикалық заңдылықтарының толық жиынын тану болған жағдайда, әлеуметтанулық зерттеудің объектісі мен пәні бір жерден шығады.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады. Әлеуметтік зерттеу методы қазіргі информациялық технология кезеңіндегі больш жатқан өзгерістерге сәйкес, мамандардың кәсіби біліктілігімен қатар қоғамдық ортадағы әлеуметтік-экономикалық процестердің дағдыларын игеру мәселесі туышдап отырғандықтан, олардың жабыдану саясатының алдыша жетекшінің әлеуметтендірудегі мәселелерін шеше білуге үйрету, әлеуметтік ортадағы коммуникативті қатынастарын қалыптастыру.

Пререквизиттер: шетелдік әлеуметтану тарихы, әлеуметтанудағы әлеуметтік статистика

Постреквизиттер: қоғамның әлеуметтік құрылымы, қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы

Оқытушы: т.ғ.к., аға оқытушы Юлдашева Ф.

26.1. Пән атауы: Бұқаралық ақпарат құралдары әлеуметтануы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Нарық әлеуметтанулық сараптаудың объектісі ретінде. Нарықтық ұйымдаешру жүйесі. М.Вебер нарықтық жағдай туралы. Нарықтық реттеудің ерекшеліктері. Нарықтық және бюджеттік басқарынатын экономика. Нарықтық жағдайда таптық жағдайдың детерминациясы. Нарықты экономикалық - Әлеуметтанулық түсіну. Нарық институционалдық шектеулердің жиынтығы ретінде. Шаруашылық агенттер арасындағы әлеуметтік құраушы қатынастар.

Шаруашылық агенттер арасындағы келісім - шарттық қатынастар. Мемлекеттік өкілдерімен типтік қатынас. Келісімдердің орындалуын іскерлік бақылаудың қажеттілігі. Нарықтың пайда болу жағдайындағы формальды міндеттемелерді бұзудың ерекшеліктері.

Қазақстандағы нарықтық қатынастардың дамуы. Қазақстандағы нарықтың құрылымы. Нарықтық дамудың мемлекеттік реттеуі.

Жеке меншік пен жекешелендірудің әлеуметтік мәселелері. Реформалар жүріп жатқан қоғамда жекешелендіру процесінің қажеттілігі. Меншікке белсенді және белсенсіз түрдегі қатынас.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Халықаралық туристік нарық экономикалық категория ретінде өзінің тауар-ақша қатынас сферасы есебінде ұсынады, оның өзіне тән ерекшеліктерін келесі қағидалармен анықтауға болады:

- нарықтың кешенді сипаты болады, яғни онда көрсетілетін қызмет пен тауарларға сұранс пен ұсыныс орын алады;
- көрсетілетін қызмет пен тауарларды пайдалану өндіретін елде болады. Бұл жағдайды сыртқы сауда операциясының пайдалы түрі ретінде қарауға болады, өйткені ішкі нарықта сауда жеке бағамен жүргізіледі және ол көтерме бағадан едәуір жоғары;
- сұраныс субъективті түрде болады. Тұтынудың түрі ретінде сұраныс тура тұтынушылардың жеке табысына тәуелді.

Нарық шаруашылық өмірдің басты саласы ретінде қоғамдық өмірдің барлық салаларына маңызды ықпал етуде. Екінші жағынан, нарықтық қатынастар әлеуметтік-экономикалық қатынастардың маңызды құрамдас бөлімі. Индивидтер мен әлеуметтік топтар нарықта күнделікті қарым-қатынасқа түседі. Олар өндірушінің, тұтынушының, делдалдың, жұмысшының және басқада ролдерді орындайды. Сондықтан да нарық көп жағдайда социологиялық зерттеудің объектісіне айналуға мұмкін. «Нарық әлеуметтануы» пәнін оқытудың мақсаты: студенттерге нарықтың әлеуметтік негіздері мен жақтары туралы және нарық институттарын зерттеудің социологиялық ерекшеліктері туралы түсінік қалыптастыру. Нарық әлеуметтік қатынастар саласы ретінде соңғы кезде социологтардың назарын өзіне аударуда. Экономикалық социология шеңберінде соңғы он жылдықта нарық әлеуметтануы қалыптасуда. Нарық бұл жерде экономикалық институттардың бірі ретінде қарастырылады. 90-жылдардан бастап Қазақстанда нарықтық қатынастардың қалыптасуы бастауы қоғамның әлеуметтік-экономикалық құрылымының едәуір өзгеруіне, жаңа экономикалық және әлеуметтік институттардың қалыптасуына, стратификациялық қоғамның қалыптасуына, адамдардың экономикалық мінез-құлқының, шаруашылық мотивациясының терең өзгеруіне алып келді. Нарықтық реформалар шаруашылық субъектілерінің экономикалық тиімділігін арттыруға, олардың икемділігін және бәсекеге төзімділігін арттыруға алып келді. Дегенмен қоғамдағы барлық топтар мен жеке адамдар бәрі бірдей нарыққа икемді бейімделді, жоғары жетістіктерге не тұрақтылыққа жетті деп айтады.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттері: қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы

Постреквизиттері: Менеджмент әлеуметтануы, Білім беру әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш.

26.2. Пән атауы: Дін әлеуметтануы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты. Дінтану мамандығы бойынша білім берудің жалпы ұлттық мақсаты- дінтану саласында кәсіби құзіреттілікті, толық, сапалы кәсіби білім алуды қамтамасыз ету

Жалпы білім беру пәндерін оқытудың мақсаты - жоғары жалпы интеллектуальды деңгейді дамыту, сауатты сөйлеу, гуманитарлы ойлау мәдениетін қалыптастыру, еңбекті ғылыми тұрғыша ұйымдастыру. Базалық пәндерді оқыту мақсат - студенттердің шығармашылық потенциалының дамуына жағдай жасау, инициативасының және жаңашылдығының ашылуына, студенттердің жоғарғы кәсіби білім жалғастыруларына бағыт беру.

Кәсіби пәндерді оқытудың мақсаты жұмыс күші рыногында бәсекелес мамандарды дайындаумен байланысты, оларды тез жұмысқа орналастыру, білім алу және кәсіби біліктілік саласында студенттердің жеке бағдарламаларды таңдауына мүмкіндік беру.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Социологияның негізін қалаушы Г.Спенсер мен О.Конттың еңбектеріндегі діни зерттеулер, дін социологиясының дінтану саласы ретінде қалыптасуы: М.Вебер, Э.Дюркгейм, Г.Зиммель социологиясы; дін социологиясындағы негізгі бағыттар мен мектептер; теология және социология; дін социологиясындағы феноменологиялық бағыттар; дін социологиясындағы салыстырмалылық, құрамды - функциональді талдау, діншілдікті нақты социологиялық зерттеудің әдістемелері мен тәсілдері, дінді социологиялық зерттеулердің нәтижелері. Дін әлеуметтік құбылыс ыәм қоғамды қалыптастыратын ұйытқы ретінде адамзат өмірінде аса маңызды рөл атқарады. Кейбір идеологиялар мен саяси ағымдар діннің осы рөлін пайдаланғысы келеді. Бүгінгі күні дүниежүзінде орын алып жатқан саяси, әлеуметтік, мәдени ҺЭМ экономикалық уақиғалардың негізінде діни факторлардың бар екенін айту жаңсақтық болмас. Әсілі, дін осы салаларға бағыт-бағдар беретін күштің бірі, тіпті ең бастысы. Қоғам құрылымының анатомиясында діннің алатын орны ерекше. Қоғамдарды басқа қоғамдардан ажырататын ең негізгі қасиеттің бірі осы діннің өзі болып табылады. Заманауи әлеуметтану ғылымдарынан социология, психология, антропология, мәдениеттану, философия, филология, саясаттану, өнертану дінді зерттеумен шұғылданады. Бұлар дінге әлеуметтік феномен, қоғамдық уақиға және қоғамға пішін беретін құдірет ретінде қарайды. Халық арасында кең таралған хұрафи сенімдер мен ырым-секемдердің өзі қаншалықты эсерлі екені баршаға белгілі. Діннің мәдениетті қалыптастырушы басты күш екеніне дау жоқ. Әсіресе, бүгінгі өтпелі кезеңде азаматтардың өзін-өзі таныш-білуі, ортақ ұлттық мұраны қалыптастыруы және ХХІ-ғасырдағы халқымыздың өсіп-өркендеуінің басты құралы дініміз. Маркс еңбектерінде идеология мәселесіне өзін жетектеген күштің дін болғанын жазған. Мұндай жағдайды Людвиг Фейербахтың (1804-1872) еңбектерінен де табуға болады. Мысалы, Фейербахтың ой жүйесі сезім арқыны білінетін нәрселердің ғана бар екендігіне негізделуші еді. Сол себепті Құдайдың барлығын растайтын нақтыны дәлел болмайынша Оның барлығын дәлелдеуге болмайды деген философ. Фейербах дін экелген дәлелдерді ғылыми айғақтарға жатқызбай, жай қараңғы сенім қатарына қосқан. Сөйтіп, ол Карл Маркс пен Фридрих Энгелске (1820-1895) қатты ықпал жасаған. Осы материалист-атеист Фейербах философиясының эсеріне шалдыққан адамдар бізде де жеткілікті. Маркстің дінді «халықтың апиынына» теңеуі және Гегельдің «құқық философиясыша сыш» атты мақаласы осы сарында жазылғаны белгілі. Маркстің пікірінше дін адамды белгілі қағидалардың құлына айналдырады, діннен ада болған адам осы алданыштан да азат болады. Мұнымен, Маркс дін мен идеологияның арақатынасын мойындайды. Дегенмен Маркстің йанұди (еврей) және христиан қоғамда өскенін және оның пікірлеріндегі дін туралы ойлардың осы екі дін төңірегінде шоғырланғаньш айта кеткеніміз жөн. Әлеуметтану ғылымдары ішінде ең көп дау-дамай туғызғандардың бірі мәдениеттану. Мәдениет дегенде кейбіреулердің есіне тек Пабло Пикассо (1881-1973), Вольфганг Моцарт (1756-1791), Петр Чайковский (1840-1893) түседі. Ал, шындығына келгенде мәдениет ұғымы өте кең ауқымды қамтиды. Әр қоғамның қоғамдық қасиеттерінің материалдық және рухани тамырлары бар. Мәдениет дегеніміз осы дүнияуи және рухани қатынастардың ғасырлар бойы етене араласуы нәтижесінде қалыптасатын нәрсе. Сондықтан, заман өзгеріп мәдениеттің кейбір тұстары өзгеріске ұшырағанымен, қоғам өзінің мәдениеті мен оның өзегін сақтап қалуға тырысады.

Күтілетін нәтижелері Білім алушы осы пәнді игеру нәтижесінде Аймақтық әлеуметтану бойышша білімнің сапасы қалыптасады. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пререквизиттер: әлеуметтанудың ғылыми мәртебесі, қоғамның әлеуметтік жүйелері

Постреквизиттер: әлеуметтанулық зерттеудің әдістемесі мен әдістері.

Оқытушы: **Ахметова Ж.Ш**

26.3. Пән атауы: Эмпирикалық әлеуметтану (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Лебіздер, нақты жобалар немесе тіпті ғылыми зерттеулерге жалпы көзқарастар жөнінде қолдануға болатын «эмпирикалық» термині сезімдік тәжірибемен, байқаумен немесе эксперименттерпен тығыз өзара байланысты аңғартады. Бұл ғылым жағынан абстрактты немесе теориялық, кейде догматтық, енді бірде ғылыми деген ұғымдарға қарама-қарсы болып табылады. Мақұлдау термині ретінде мысалы эмпиризм түрғысынан бұл термин практикалық қатынасты яки практика жүзінде тексеру мүмкіндігін білдіріп теориялық схоластика терминіне немесе негізделмеген априори пайымдауға қарсы мағынада қолданылады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). XX ғасыр басында Батыс Еуропа мен АҚШ-та социологияның дамуы эмпирикалық социологияның күрт өсуімен ерекшеленеді. Бұл дегеніміз -арнаулы әдістерді қолданумен өмірдің нақты факторларын жинау мен анализіне бағытталған әлеуметтік зерттеулер жиынтығы. Бұл үрдіс, ең алдымен, қоғамның тез және қарама-қайшы әлеуметтік-экономикалық дамуының шарттарымен белгіленеді, әсіресе, американық. Эмпирикалық социологияның тарихи көздері XIX ғасырдың ерте эмпирикалық зерттеуінде жағф, әлеуметтік статиска мен әлеуметтік гигиенаның мағлұматтары мен әдістерінде белгіленеді. Статистиканың А. Кетле, Ч. Бут, А. Левенштайн сияқты ғалымдаы бұл зерттеулерді эмпирикалық әлеуметтанулық әлеуметтанудың арсеналына кейін кірген әдістерді пайдалану арқыл өткізді. Бұл әдістерге: құжаттар анализі, анкеталық сұрау, енгізілген бақылау.

Қазіргі заманда эмпирикалық әлеуметтану ғылыми білім саласында сандық өзгерістермен байланысты болды. XX ғасырдың 20-30 жылдарында алғаш рет АҚШ-та құрылып, бірте-бірте басқа елдерге кеңтарады.

Әлеуметтанушылар эмпириктер кәсіпті әрекеттің жаңа түрін қалыптастырды. Бұл эмпирикалық әлеуметтану саласынан социологиялық қағидаларды ығыстырудың басталуына әкелді. Осы уақытта социологиялық қағидалық ойдың қарқында даму кезеңі өтті. Дәл осы кезеңде әлеуметтануда теориялық және эмпирикалық зерттеудің деңгейлері - макро және микроәлеуметтану арасында қарама-қайшылық туындады.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: Қоғамның әлеуметтік құрылымы, қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы

Постреквизиттер: Саяси әлеуметтану, мәдениет әлеуметтануы.

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

27.1 Пән атауы: Басқару әлеуметтануы (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Басқару қызметі тек басшы - бағынышты тік қатынастарын ғана қамтымайды.

Ұйымдарға сондай-ақ өзін-өзі ұйымдастыру тән. «Өзін-өзі басқару» ұғымы әдетте екі мағынада болады: кең және тар. Кең мағынада «өзін-өзі басқару» ұғымы белгілі бір ұйымдастырушылық жүйенің автономды функциялануын, өзінің ішкі проблемаларына байланысты шешімдерді қабылдауға құқылылығын білдіреді. Бұл мағынада өзін-өзі басқарудың кейбір деңгейі кез-келген кәсіпорын, мекеме, т.б. тән. Бірақ әлеуметтік көзқарас бойынша, яғни тар мағынада, өзін-өзі басқару – рқымдық басқару, ұйымның барлық мүшелерінің сәйкес басқару органның жұмысына қатысуы, атқарушыларды

шешімдерді қабылдау процесіне жұмылдыру болып табылады

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Басқару - бұқаралық, ұжымдық немесе топтық ауқымдағы әлеуметтік ықпалдың өнімі.

Басқаруда өзін-өзі ұйымдастыруды қолдану соңғысының тиімділігін арттырады және еңбек ұйымдарындағы маңызды даму факторын құрайды. Өзін-өзі басқару процестері

конструктивті де, деконструктивті де рөл атқаруы мүмкін, яғни, дезорганизация ретінде байқалады.

Басқару циклының соңғы ұғымы - бұл «әлеуметтік реттеу». Ол басқару объектісінің тұрақтылығын сақтау және оған реттеушілерді (нормалар, ережелер, мақсаттар, байланыстар) енгізу арқылы дамыту арасындағы тепе-теңдікті сақтауға бағытталған, мақсатты басқарушылық ықпалды білдіреді.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі. Басқару іс- әрекетінің теориясы - әлеуметтік функцияның қазіргі кездегі негізі тарауларының бірі, ол әртүрлі әлеуметтік құрылымдағы адамдардың бір- бірімен қарым- қатынасы мәселесін зерттейді. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады.

Пререквизиттер: басқару әлеуметтануы

Постреквизиттер: әлеуметтік зерттеулерді жүргізудің әдіснамалық негіздері

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

27.2. Парламент социологиясы (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Парламент социологиясында мемлекеттік мәртебесі туралы конституциялық қағидамыз бар. Тіл туралы заңымыз да бар. Оларды іс жүзіне асырудың он жылға арналған мемлекеттік бағдарламасын да жасадық. Міндетті түрде орындалуға тиісті осы заңнамалық актілеріміздің іске асырылу шамасы қалай екен?. Бүгін барымызды да, жоғымызды да ашып айтып, болашаққа бағдар болатын, алдағы он жылға арналған бағдарламаға енгізілуге тиіс іс-шаралар жөнінде ұсыныс-пікірлерімізді ортаға салуымыз керек. Сондықтан, бүгінгі конференция тіл төңірегіндегі бұрынғы жиындарымыздан өзгешелеу болады деп сенемін. Мемлекеттік тіл тарихының тап қазіргі кезеңінде бізге жалпы әңгімені қойып, нақты іске көшетін кез жетті. Тілдің қоғамда кеңінен қолданылуына қол жеткізу үшін бірінші міндет — оны үйрету. Тіл үйретудің тетігі, ең алдымен, балабақша, мектеп, сосын жоғары оқу орны, тіл үйрету орталықтары болып жалғаса беретіні белгілі. Ендеше, мемлекеттік тілді республика азаматтарының меңгеруі ісіндегі жетістіктерімізді немесе олқылықтарымызды нақ осы буындардан іздеуіміз керек болар

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Мәжіліске заң жобаларының дені Үкіметтен түсетін болғандықтан сөзіміз содан бастауға тура келеді. Үкімет заң жобаларын мемлекеттік тілде дайындау ісінде әлі күнге ескі әдеттен арыла алмай келеді. Заң жобалары алдымен орыс тілінде әзірленіп, содан кейін ғана мемлекеттік тілге аударылып жүр. Заң шығарушы орган болғандықтан, біз үшін ең үлкен шешілмеген мәселе — осы. Оның үстіне, бұл проблеманың төңірегінде істен гөрі сөз көп. Іс демекші, мемлекеттік тілде заңнамалық актілер әзірлеу қолдан келмейді екен, ендеше, тым болмаса оларды аудару сапасын жақсарту жөніндегі әңгіменің айтылып келе жатқалы қашан?! Алайда, Үкімет Кеңесі өз ішінен Мәжіліске енгізілетін заңнамалық актілердің мемлекеттік тілдегі нұсқасына сараптама жүргізіп, аударма сапасын тексеретін бір құрылым жасақтай алмай-ақ қойды. Осы мәселелерде алдағы уақытта Үкімет тарапынан нақты іс-шаралар күтілуде.

Күтілетін нәтижелері. Парламент социологиясында мемлекеттік мәртебесі туралы конституциялық қағидамыз бар. Тіл туралы заңымыз да бар. Оларды іс жүзіне асырудың он жылға арналған мемлекеттік бағдарламасын да жасадық. Міндетті түрде орындалуға тиісті осы заңнамалық актілеріміздің іске асырылу шамасы қалай екен?. Бүгін барымызды да, жоғымызды да ашып айтып, болашаққа бағдар болатын, алдағы он жылға арналған бағдарламаға енгізілуге тиіс іс-шаралар жөнінде ұсыныс-пікірлерімізді ортаға салуымыз керек. Тілдің қоғамда кеңінен қолданылуына қол жеткізу үшін бірінші міндет — оны үйрету. Тіл үйретудің тетігі, ең алдымен, балабақша, мектеп, сосын жоғары оқу орны, тіл үйрету орталықтары болып жалғаса беретіні белгілі. Ендеше, мемлекеттік тілді республика азаматтарының меңгеруі ісіндегі жетістіктерімізді немесе олқылықтарымызды нақ осы буындардан іздеуіміз керек болар.

Пререквизиттер: қоғамның әлеуметтік құрылымы, қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы.

Постреквизиттер: саяси әлеуметтану, отбасы әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

27.3. ҚР тұрғындарының өзекті мәселелері (2 кредит, 90 сағат)

Оқытудың мақсаты: Тұрғындарды әлеуметтік қорғау әлеуметтануы еліміздің Президенті Н.Назарбаевтың 2010 жылғы 29 қаңтардағы «Жаңа онжылдық - жаңа экономикалық өрлеу -Қазақстанның жаңа мүмкіндіктері» атты Қазақстан халқына арналған Жолдауында көрсетілгендей, Қарағанды қаласының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімінің қызметі Қазақстанның барлық азаматтарының тұрмысын жақсартуға, әлеуметтік тұрақтылықты қамтамасыз етуге бағытталған тапсырмаларды орындаумен байланысты. Мемлекеттік әлеуметтік саясаттың басты мақсаты халықты жұмыспен қамту, жұмыссыздықты азайту, экономикалық дамуға жағдайлар жасау, жаңа жұмыс орындарын ашу жолымен жұмыспен қамту арқылы халықтың әлеуметтік «әлжуаз» топтарының мәселелерін жеке талдау, кедейлердің денсаулық сақтау және білім беру қызметтеріне қол жеткізуін қамтамасыз ету, атаулы әлеуметтік көмекпен қамту және нарық жағдайында халықты әлеуметтік қорғауды жақсарту болып табылады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). ҚР тұрғындарының өзекті мәселелерін үй қорының басым бөлігі күрделі жөндеуді қажет етеді не авариялық жағдайда және бұзуды талап етеді. Азаматтардың тұруы үшін қауіпсіз жағдайларды қамтамасыз ету мақсатында жергілікті атқарушы органдар:бұзуға немесе күрделі жөндеуге жатқызылатын авариялық тұрғын үйлерді анықтау мақсатында тұрғын үй қорына түтендеу жүргізуі; авариялық тұрғын үйлерді бұзу жөнінде іс-шаралар әзірлеуі қажет. Авариялық үйлерді бұзуды қаржыландыру мынадай қаржы көздерінен жүзеге асырылуы тиіс: жергілікті бюджеттердің есебінен - жер учаскелерін мемлекет мұқтаждықтары үшін алып қойған кезде иесіз (тастап кеткен) тұрғын үйді және меншік иелері ерікті түрде бас тартқан тұрғын үйді бұзған кезде; пәтер иелері есебінен - олардың ғимаратты бөлшектеген кезде алған құрылыс материалдарын қайта пайдалану ниеті болған кезде. Тұрғын үйлердегі жөндеуге немесе ауыстыруға біржолғы шығындарды дереу талап ететін лифтілердің көпшілігі қауіптілігі жоғары объектілерге жатады. Облыстық әкімдіктер мен кәсіпкерлік құрылымдар кондоминиум объектілерінің лифт шаруашылығын оны жөндеу мен қызмет көрсетуге тиісті қаржышандырумен меншігіне қабылдауға дайын. Сонымен қатар лифтілер кондоминиум объектілерінің ортақ меншігіне жатады және пәтер иелерінің жалпы меншігі болып табылады. Бұл лифтілерді коммуналдық меншікке немесе жеке меншік құрылымдардың меншігіне беруге кедергі болып табылады. Кондоминиум объектілерінің лифт шаруашылығын жөндеуді қамтамасыз ету екі бағытта жүргізілуі мүмкін: кондоминиум объектілерінде тұратын пәтер (үй-жай) иелерінің келісімімен лифтілерді жергілікті атқарушы органдардың коммуналдық меншігіне немесе кәсіпкерлік құрылымдардың меншігіне берудің заңнамалық мүмкіндіктерін қарау; лифт шаруашылығын жөндеу жөніндегі іс-шараларды ТКШ жаңғыртудың өңірлік бағдарламаларына енгізу. Осы мәселелерді шешу азаматтардың ауданы 5,8 млн. ш. метр тұрғын үй қорында тұруының қауіпсіздік жағдайларын жасай отырып, 3 мыңнан астам лифтінің ауыстырылуы мен күрделі жөндеуін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Күтілетін нәтижелері. Білім алушы осы пәнді игеру нәтижесінде алған білімінің сапасы ЖОО студенттеріне қойылатын МСЕ талаптарына сай қалыптасады. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: әлеуметтану

Постреквизиттер: Әлеуметтанудағы әлеуметтік статистика

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

1 траектория бойынша өтілетін пәндер 12 кредит (540 сағат)

28.1 Пән атауы: Әлеуметтік ақпаратты талдау және қайта өңдеу әдістері (SPSS базасында) (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты. Социологияны оқып үйренудегі мақсаты — студенттер өзімізге бейтаныс адамдар мен олар ұйымдасқан бірлестіктер арасындағы күнде кездесетін әдетті қатынастарды жаңа тұрғыдан дұрыс түсінуі, әлеуметтік міселелерді зерттеуге деген ынта — жігерді арттыру. Байыбына бармай, адасуды алданыш етуге апарып соғатын себептердің бірі - күрделі қоғамдық қатынастарға жеңіл қарау, олардың мән - жайын терең түсінуден іргені аулақ салу, еңжарлық, немқұрайлылық қарамау. Осылардан арылу тұрғысынан студенттердің ынтасын әлеуметтік мәселелерді ғылым тұрғысынан қарауға бағыт сілтеу керек.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтанудың пәні, құрылымы, қызметі. Әлеуметтанулық білімнің құрылымы. Әлеуметтік әрекет және өзара әрекет. Социеталды және әлеуметтік байланыстар. Қоғам, тұлға, мәдениет. Әлеуметтік институттар, әлеуметтік ұйымдар, қауымдастықтар және топтар. Әлеуметтік құрылым және әлеуметтік мобильділік. Әлеуметтанулық зерттеудің әдісі мен әдістемесі. Әлеуметтанулық ақпаратты талдау және қорыту. Теоретикалық және қолданбалы әлеуметтану. Әлемдік және Қазақстандық әлеуметтанудың даму болашағы. Қазіргі әлеуметтанулық білімнің құрылымы. Әлеуметтанудың ғылыми мәртебесі, оның адам және қоғам туралы пәндер жүйесінде алатын орны және атқаратын ролі. Заңдары мен категориялары, зерттеу әдістерінің ерекшелігі. Әлеуметтанулық білімнің өзгеруінің негізгі тенденциялары, бірігу және бөлінушілік мәселелері. Әлеуметтанулық білімнің әлеуметтік және жекелік-тұлғалық дамуға әсерінің сипаты. Социум мен әлеуметтік білімнің өзара әсері. Әлеуметтанушының қазіргі қоғамда алатын орны және жауапкершілігі. 21 ғасырдағы тұлғаның әлеуметтік мәдениеті: әлеуметтік өмірдің мәдениетін дамытудағы әлеуметтанушының атқаратын ролі.

Күтілетін нәтижелері. Білім алушы осы пәнді игеру нәтижесінде Әлеуметтанудың ғылыми мәртебесі мен құрылымының ерекшеліктерін оқын үйреніп, осы білім нәтижесінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттырады.

Пререквизиттер: әлеуметтану.

Постреквизиттер: әлеуметтік ғылымының өзекті мәселелері.

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

28.2 Шетелдік теориялық әлеуметтану тарихы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты. Шетелдік теориялық әлеуметтануды оқып үйренудегі мақсаты - студенттер өзімізге бейтаныс адамдар мен олар ұйымдасқан бірлестіктер арасындағы күнде кездесетін әдетті қатынастарды жаңа тұрғыдан дұрыс түсінуі, әлеуметтік міселелерді зерттеуге деген ынта - жігерді арттыру. Байыбына бармай, адасуды алданыш етуге апарып соғатын себептердің бірі - күрделі қоғамдық қатынастарға жеңіл қарау, олардың мән - жайын терең түсінуден іргені аулақ салу, еңжарлық, немқұрайлылық қарамау. Осылардан арылу тұрғысынан студенттердің ынтасын әлеуметтік мәселелерді ғылым тұрғысынан қарауға бағыт сілтеу керек.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтік философия тарихындағы әлеуметтанулық ойдың қалыптасуы. XIX ғасыр ортасы және XX ғасырдың басындағы Франциядағы Германиядағы Англиядағы әлеуметтану. Марксистік әлеуметтанудың пайда болуы және оның Еуропалық ойдағы эволюциясы, неомарксизм. Марксистік әлеуметтанудың Ресейдегі даму ерекшелігі. Ғасырлар тоғысындағы американдық әлеуметтанудың қалыптасуы. Эмпирикалық әлеуметтану. XX ғасырдың ортасы мен екінші жартысындағы әлеуметтанулық мектептер: структурализм, неофункционализм, этнометодология, коммуникативтік әрекет теориясы.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан

біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады

Пререквизиттер: әлеуметтану

Постреквизиттер: шетелдік әлеуметтану тарихы

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

28.3. Саяси технологияның әдістемесі (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Саясаттанудың бұл мәселелер мен айналысатынында дау жоқ. Дегенмен, оның өрісін тек солармен шектеуге эсте болмайды, Себебі, ол солармен қатар жалпы, саяси теориялар мен нақтылы саяси іс-әрекеттерді, саяси процестер мен жүйелерді, халықаралық қатынастарды да зерттейді, еларалық салыстырмалар да жүргізеді. Сондықтан мұнда көзқарас саясаттануға тар мағынасында қараған болып шығады. Ғалымдардың екінші тобы саясаттануды ғылымға қатаң негізделген, әсіресе тәжірибелік (эмпирикалық) әдіс-тәсілге сүйенген, нәтижесін тексеріп білуге болатын ілім ретінде түсінеді. Оны жақтаушыларды. бихевиористер дейді (олар туралы кейінірек сөз балады). Олар бұл ғылымды математика, кибернетика және т.с.с нақтылы ғылымдарға теңиді.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Ауқымы мен мазмұны, қарастыратын мәселелер шеңбері, жеке ғылыми пән ретінде ерекшелендіретін белгісі, өлшемі не болуы кере деген сауалдар төңірегінде бірталай көзқарастар бар. Кейбір ғалымдар оған қоғамда билікті жүргізетін немесе оған әсер ететін мемлекет, партиялар және басқа саяси институттар туралы ғылым ретінде қарайды. Әлбетте, саясаттанудың бұл мәселелер мен айналысатынында дау жоқ. Дегенмен, оның өрісін тек солармен шектеуге эсте болмайды, Себебі, ол солармен қатар жалпы, саяси теориялар мен нақтыны саяси іс-әрекеттерді, саяси процестер мен жүйелерді, халықаралық қатынастарды да зерттейді, еларалық салыстырмалар да жүргізеді. Сондықтан мұнда көзқарас саясаттануға тар мағынасында қараған болып шығады. Ғалымдардың екінші тобы саясаттануды ғылымға қатаң негізделген, әсіресе тәжірибелік (эмпирикалық) әдіс-тәсілге сүйенген, нәтижесін тексеріп білуге болатын ілім ретінде түсінеді. Оны жақтаушыларды. бихевиористер дейді (олар туралы кейінірек сөз балады). Олар бұл ғылымды математика, кибернетика және т.с.с нақтылы ғылымдарға теңиді.

Күтілетін нәтижелері. Білім алушы осы пәнді игеру нәтижесінде алған білімінің сапасы ЖОО студенттеріне қойылатын МСЕ талаптарына сай қалыптасады. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: әлеуметтанудың ғылыми мәртебесі мен құрылымы ,қоғамның әлеуметтік жүйелері

Постреквизиттер: отандық әлеуметтану тарихы, әлеуметтанулық зерттеудің әдістемесі мен әдістері.

Оқытушы: т.ғ.к.,доцент Жанысбеов Ә.

29.1. Пән атауы: Әлеуметтік зерттеулерді жүргізудің әдіснамалық негіздері. (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: «Әлеуметтанулық зерттеулердің әдісі мен әдістемесі» пәнінің мақсаты студенттерде қолданбалы зерттеулерді іске асыру қабілеті мен білімін қалыптастыру болып табылады. Әлеуметтанулық зерттеудің методологиясы, әдістемесі мен техникасы туралы түсінік қалыптастыру;Өтпелі қоғамның қазіргі жағдайындағы әлеуметтанулық зерттеулердің ролін қалыптастыру.Әлеуметтанулық зерттеудің мүмкіндіктері туралы білімді тереңдету.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтанулық зерттеу әлеуметтанулық мәліметтерді сандық және сапалық жинақтауға, өлшеуге жалпынауға және талдауға

мүмкіндік беретін әдістерді пайдалана отырып нақты жағдайдағы құбылысты зерттеудің құралы болып табылады.

Әлеуметтанулық зерттеулердің әдісі мен әдістемесі пәні қоғам дамуының қазіргі жағдайындағы әлеуметтанулық зерттеулердің өзектілігін толық ашып, бұл мәселенің әлеуметтанулық білім құрылымындағы орнын анықтап, әлеуметтанулық зерттеудің негізгі әдістерін көрсететін тақырыптарды қамтиды.

Күтілетін нәтижелері. Социологиялық зерттеу - методологиялық, методикалық және ұйымдастырмалы - техникалық процедуралардың логикалық жалғастырмалы жүйесі, бір-бірімен ортақ мақсатпен байланысты: зерттеу құбылысы немесе үрдісі жөнінде мәлімет алу және оны әлеуметтік басқару тәжірибесінде қолдану. Социологиялық зерттеу төрт өзара байланысқан кезеңнен тұрады:

- зерттеуге дайындық; - бастапқы ақпаратты жинақтау; - жиналған ақпаратты өңдеу және ЭВМда өңдеуге дайындау;

- өңделген ақпаратты талдау. Зерттеу нәтижелері бойынша, есеп дайындау, қорытындыларды және кепілдемені тұжырымдау.

Пререквизиттер: басқару әлеуметтануы

Постреквизиттер: менеджмент әлеуметтануы

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

29.2. Пән атауы: Зерттеудің сапалық әдістері (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Әлеуметтанудағы сапалық зерттеулердің ерекшеліктері мен түрлері. Сапалық зерттеулер методологиясының ерекшеліктері. Сапалық әдістің танымдық мүмкіндіктері. Зерттеудің сапалық әдістемелерінің стратегиялары. Далалық жағдайларда зерттеуші ойларын жүзеге асыру. Мәліметтерді «тығыз» сипаттаудың - концептуалдандыру негізінде талдау, оның әдістемесі. Кластерлеу және сараптамалық индукциялар әдісі.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтанудағы әлеуметтік ақпараттарға сапалық және сандық ыңғайлары. Сандық талдауға жататын мәліметтерді жинаудың әдістері мен операциялары: тікелей бақылау, құжаттық мәлімет көздері, анкеталық сұраулар және сұхбат. Эмпирикалық әлеуметтанулық зерттеулер жүргізу кезінде сандық талдаудың ролі.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады. Сапалық әдістерін оқытудың мақсаты қазіргі динамикалы заманның мәселелерін ұғынып, оларды зерттеу үшін осы әдістердің қажетті деп түсіну. Заманның талабы бойынша адамдардың өмірде, соның ішінде өндірісте ролі артпақ, ал олай болса адамдардың ішкі рухани дүниесін зерттеуде сапалық әдістердің орны ерекше.

Пререквизиттер: басқару әлеуметтануы

Постреквизиттер: менеджмент әлеуметтануы

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

29.3 Пән атауы: Әлеуметтік зерттеудің бағдарламасын жасау әдісі (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Әлеуметтану пәнін оқыту мақсаты студенттерге негізгі теоритикалық бағыттар мен ғылымда қолданылатын эмпирикалық әдістер жөнінде кешенді білімдерді беру. Бағдарлама авторларының алдында «Әлеуметтану» пәнінің фактілерге, өлшемдерге және болжамдарға сүйенетін, әлеуметтік қатынастарды зерттейтін ғылым ретінде пәндік зерттеу саласын ашу міндеттері тұр. Берілген пән әлеуметтік құрылым туралы, әлеуметтік институттар - қоғам дамуының өте маңызды элементтері ретінде, әр түрлі әлеуметтанулық бағыттар мен мектептер, жинау әдістемесі және әлеуметтік ақпараттарды өңдеу жөнінде жүйеге келтірілген білімдерді алуға бағытталған.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Жалпы теориялық және методологиялық принциптерді тану. Әлеуметтанулық зерттеу бағдарламасы ұғымы. Оның құрылымы және функциясы. Әлеуметтік зерттеу объектісінің ерекшеліктері. Ғылыми проблема ұғымы. Әлеуметтік зерттеудің мақсаты (теориялық, қодданбалы). Әлеуметтік зерттеудің міндеттері (негізгілер және негізгі емес). Зерттеу объектісі және пәнін таңдау талаптары. Зерттеудің объектісі жүйелік талдау фактілері. Әлеуметтік зерттеуде ұғымдардың түсіндірілуі, оның түрлері: теориялық, эмпирикалық, операциялдық. Әлеуметтанулық зерттеулердің критерийлері және болжамдардың түрлері. Көрсеткіштер, индикаторлар, шкала - әлеуметтік құбылыстардың сандық-сапалық параметрлерін өлшеу қозғалыстары ретінде.

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі. Зерттеу нәтижелері бойынша, есеп дайындау, қорытындыларды және кепілдемені тұжырымдау. Барлау зерттеу - социологиялық зерттеулердің ең қарапайым түрі. Ол шағын зерттеу жиынтығыш қамтиды және қарапайым бағдарлама мен көлемі қысылған инструментарийге негізделеді. Барлау зерттеу терең және көлемді зерттеудің алдын ала сатысы ретінде қолданылуы мүмкін (егер қиындық аз немесе мүлде зерттелмеген жағдайда). Бастапқы ақпарат жинаудың ең қарапайым әдісі қолданылады (әдейі әдебиеттің анализі, эксперттерді сұрау). Суреттеу зерттеу.

Пререквизиттер: әлеуметтік жұмыс

Постреквизиттер: әлеуметтік зерттеулерді жүргізудің әдіснамалық негіздері

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

30.1 Пән атауы: Әлеуметтанулық зерттеудің әдістемесі мен әдістері (Зкредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Отандық әлеуметтанудың қазіргі ғылыми ой мен қызметін жетекші бағыттарының біріне айналуы әлеуметтанулық білім беру мен әлеуметтанушыларды кәсіби дайындауға қойылатын талаптардың күрт өсуіне алып келді. Қолданбалы зерттеулердің әдістемесі оның практикасының дамуы әлеуметтанулық қызметтің әлеуметтанушы – мамандарды оқытудың дамып келе жатқан жүйесіне не мамандыққа айналуының белгісі. Бұл әлеуметтік білімдерді зерттеу және ұйымдастыру жұмысының әдістері мен ережелерін игерген білікті маманға деген сұраныс тудырып, сонымен қатар әлеуметтанулық білімнің дамуы мен еліміздегі әлеуметтанудың институтционалдануына түрткі болды.

«Әлеуметтанулық зерттеулердің методологиясы мен әдістері» пәні қоғам дамуының жағдайындағы әлеуметтанулық зерттеулердің өзектілігін ашып, бұл мәселенің әлеуметтанулық білім құрылымындағы орнын анықтап, әлеуметтанулық зерттеудің негізгі әдістерін көрсететін тақырыпты қамтиды.

«Әлеуметтанулық зерттеулердің методологиясы мен әдістері» пәнінің мақсаты студенттерге қолданбалы зерттеулерді іске асыру қабілеті мен білімін қалыптастыру.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтанулық зерттеу әлеуметтанулық мәліметтерді сандық және сапалық жинақтауға, өлшеуге, жалпылауға және талдауға мүмкіндік беретін әдістерді пайдалана отырып нақты жағдайдағы әлеуметтік құбылыстарды зерттеудің құралы болып табылады. Әлеуметтанулық зерттеу бір – бірін әлеуметтанулық мәліметті жинау; жиналған мәліметтерді өңдеуге әзірлеу және өңдеу; алынған мәліметтерді сараптау, зерттеу нәтижесін шығару-қорытындылар мен ұсыныстар жасау. Жоғарыда көрсетілген кезеңдер әрбір зерттеуде орын алатынына қарамастан, күрделілігі әр түрлі мәселелерді зерттеу үшін әлеуметтанулық сараптаудың бәріне ортақ формасы жасалмаған.

Әлеуметтанулық зерттеудің объектісі адамдардың іс әрекеті және осы іс әрекеттің материалды иелері – адамдар болып табылады.

Объектінің тікелей зерттелетін жағы, зерттеудің пәні болып есептеледі. Бұл теория мен практика тұрғысынан объектінің ең маңызды жағы.

Зерттеушінің алдына қойған мақсаты, нақты әлеуметтанулық объектінің қызмет етуімен дамуының эмпирикалық заңдылықтарының толық жиынын тану болған жағдайда әлеуметтанулық зерттеудің объектісі мен пәні бір жерден шығады. Әлеуметтану классиктері (М. Вебер, Э. Дюркгейм, В. Парсонс және т.б) оның пәнінің ортақ түсінігін берген жоқ, бірақ ғылымды, кейіннен оның методологиясы болуына үміткер болған эмпирикалық әдістермен «қаруландырылды».

Күтілетін нәтижелері. Студент алған білім нәтижесінде пәнді игеріп, осы білім негізінде пән ауқымында іскерлік дағдыларын толық игеріп, біліктілігін арттыра біледі.

Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады.

Пререквизиттер: Шетелдік әлеуметтану тарихы, Әлеуметтанудағы әлеуметтік статистика.

Постреквизиттер: Қоғамның әлеуметтік құрылымы, Қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы.

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш.

30.2 Пән атауы: Әлеуметтік зерттеу методы (3кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Отандық әлеуметтанудың қазіргі ғылыми ой мен қызметтің жетекші бағыттарының біріне айналуы әлеуметтанулық білім беру мен әлеуметтанушыларды кәсіби дайындауға қойылатын талаптардың күрт өсуіне алып келді. Қолданбалы зерттеулердің әдістемесі мен практикасының дамуы, әлеуметтанулық қызметтің әлеуметтанушы-мамандарды оқытудың дамып келе жатқан жүйесіне ие мамандыққа айналуының белгісі. Бұл әлеуметтік білімдерді, зерттеу және ұйымдастыру жұмыстарының әдістері мен ережелерін игерген білікті маманға деген сұраныс тудырып, сонымен қатар әлеуметтанулық білімнің дамуы мен еліміздегі әлеуметтанудың институционалдануына түрткі болды.

«Әлеуметтанулық зерттеулердің методологиясы мен әдістері» пәні қоғам дамуының қазіргі жағдайындағы әлеуметтанулық зерттеулердің өзектілігін толық ашып, бұл мәселенің әлеуметтанулық білім құрылымындағы орнын анықтап, әлеуметтанулық зерттеудің негізгі әдістерін көрсететін тақырыптарды қамтиды.

«Әлеуметтанулық зерттеулердің методологиясы мен әдістері» пәнінің мақсаты студенттерге қолданбалы зерттеулері іске асыру қабілеті мен білімін қалыптастыру.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтанулық зерттеу әлеуметтанулық мәліметтерді сандық және сапалық жинақтауға, өлшеуге, жалпылауға және талдауға мүмкіндік беретін әдістерді пайдалана отырып, нақты жағдайдағы әлеуметтік құбылыстарды зерттеудің құрамы болып табылады. Әлеуметтанулық зерттеу бір-бірін әлеуметтанулық мәліметтерді жинау, жиналған мәліметтерді өңдеуге әзірлеу және өңдеу; алынған мәліметтерді сараптау, зерттеу нәтижесін шығару, қорытындылар мен ұсыныстар жасау. Жоғарыда көрсетілген кезеңдер әрбір зерттеуде орын алатынына қарамастан, күрделілігі әр түрлі мәселелерді зерттеу үшін әлеуметтанулық сараптаудың бәріне ортақ формасы жасалмаған.

Әлеуметтанулық зерттеудің объектісі адамдардың іс әрекеті мен осы әрекеттің материалды иелері – адамдар болып табылады.

Объектінің тікелей зерттелетін жағы, зерттеудің пәні болып есептеледі. Бұл теориямен практика тұрғысынан объектінің ең маңызды жағы.

Зерттеушінің алдына қойған мақсаты, нақты әлеуметтанулық объектінің қызмет етуімен дамуының эмпирикалық заңдылықтарының толық жиынын тану болған жағдайда, әлеуметтанулық зерттеудің объектісі мен пәні бір жерден шығады.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке

бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады. Әлеуметтік зерттеу методы қазіргі информациялық технология кезеңіндегі болып жатқан өзгерістерге сәйкес, мамандардың кәсіби біліктілігімен қатар қоғамдық ортадағы әлеуметтік-экономикалық процестердің дағдыларын игеру мәселесі туындап отырғандықтан, олардың жаһандану саясатының алдында жетекшінің әлеуметтендірудегі мәселелерін шеше білуге үйрету, әлеуметтік ортадағы коммуникативті қатынастарын қалыптастыру.

Пререквизиттер: Шетелдік әлеуметтану тарихы, Әлеуметтанудағы әлеуметтік статистика,

Постреквизиттер: Қоғамның әлеуметтік құрылымы, Қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

30.3 Пән атауы:Әлеуметтік экология (Зкредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты:Социологияны оқып үйренудегі мақсаты – студенттер өзімізге бейтаныс адамдар мен олар ұйымдасқан бірлестіктер арасындағы күнде кездесетін әдетті қатынастарды жаңа тұрғыдан дұрыс түсінуі, әлеуметтік мәселелерді зерттеуге деген ынта-жігерді арттыру. Байбына бармай, адасуды алданыш етуге апарып соғатын себептердің бірі – күрделі қоғамдық қатынастарға жеңіл қарау, олардың мән-жайын терең түсінуден іргені аулақ салу,еңжарлық, немқұрайдылық қарамау.Осылардан арылу тұрғысынан студенттердің ынтасын әлеуметтік мәселелерді ғылым тұрғысынан қарауға бағыт сілтеу керек.

- студенттерге қазіргі қоғамның келбетін, әлеуметтік бейнесін, құрылымын түсіндіру.

- қоғамды талдаудағы, әлеуметтік қауымдастық пен әлеуметтік топтардың пайда болуы табиғатындағы, әлеуметтік процестердің түрлері мен бағыттарын талдаудағы әлеуметтанулық түсініктерден хабардар ету:

- әлеуметтік қозғалыстардың пайда болуы мен дамуының негізгі шарттары мен жіктелуін, әлеуметтік дамудың факторларын, әлеуметтік өзара әрекет формаларын біліп, оларды талдай алуға үйрету.

- тұлға жөнінде, әлеуметтік формаларын, бағыттары мен ерекшеліктерін, әлеуметтік жүріс-тұрысты реттеудің негізгі заңдылықтары мен формаларын талдаудағы әлеуметтанулық түсініктерден ғылыми хабар беру:

- әлеуметтанулық зерттеу жүргізудің әдістемесі мен әдістерін үйрету.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары).Адам мен қоғам жөніндегі ғылымдардың ішінен, әлеуметтік дүние, тұлғаның әлеуметтік өзара қатынастары жөніндегі ғылым-әлеуметтану маңызды орынды иеленеді. Қазіргі кездегі әлеуметтік мәселелердің өзектілігін тұлғаның қоғамдағы орнын және адам жөніндегі білімнің рөлін арттырады. Әлеуметтану адамдар өз өмірін қамтамасыз етіп, қоғамдық қатынастарды реттеу үшін, ұрпақ қалдырып, қоғамның біртұтастығын сақтап қалу мақсатында құрған күрделі әлеуметтік жүйені, институттарды түсінуге көмектеседі. Әлеуметтану кез келген құбылысты адамдық тұрғыдан қарастыруға, оның әлеуметтік механизмдері мен салдарын көруге мүмкіндік береді. Әлеуметтік бағытталған нарықтық экономика мен әлеуметтік мемлекеттің түпкі конституциялық қағидаларын тек әлеуметтану пәні арқылы нақты түсініктермен толығыады. Әлеуметтану қоғам туралы ғылым болғандықтан, бұл пәнді оқып студенттердің меңгеруі оларға өз ортасын тануына, қоғамдағы әртүрлі оқиғалар мен жағдайларды түсінуіне септігін тигізеді.

Күтілетін нәтижелері Пәнді оқып үйрену барысында білімгерлер экологиялық қажеттіліктің мінездемесін, адамның әлеуметтік ортаға бейімделуін, адамның әлеуметтік ортадағы мінез-құлқын реттейді. Осы пәнді игеру барысында алған білімдер болашақта студенттерге мамандық пәндерін оқып үйренуге негіз бола алады, әлеуметтік тұрмыстық және қалалық орта және тұрғын үй ортасымен жұмыс істеу ортасын бөліп көрсетеді.

Пререквизиттер: Шетелдік әлеуметтану тарихы, Әлеуметтанудағы әлеуметтік статистика,

Постреквизиттер: Қоғамның әлеуметтік құрылымы, Қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

31.1 Пән атауы: Қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтануы (Зкредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: қоғамдық өмір феномені – қоғамдық пікір туралы толық мәлімет беру, оларды қоғамдық пікірді өз бетінше талдауға үйрету.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Қазіргі қоғамда және ғылыми білімдер жүйесіндегі қоғамдық пікірдің ролі мен мәні. «Қоғамдық пікір» ұғымының қалыптасуы және дамуы. Қоғамдық пікір ұғымының анықтамасы. Қоғамдық пікірді зерттеудегі методологиялық қадамдарды таңдау мәселесі. Қоғамдық пікірдің объектісі және субъектісі. Теориялық талдау мен қолданбалы зерттеулерде оларды анықтаудың шегі. Қоғамдық пікір жүйе ретінде. Қоғамдық пікір әлеуметтік институт ретінде. Қоғамдық пікір әлеуметтік үрдіс ретінде. Қоғамдық пікірдің функциялары. Оларды жүйелендіру мәселесі. Қоғамдық пікірді талдауда әрекеттік қадам. Қазіргі әлеуметтануда қоғамдық пікірді зерттеудің әдістемелік мәселелері. Қоғамдық пікірді өлшеу технологиясы. Қоғамдық пікір және ғаламдану. Қоғамдық пікірді қалыптастырудағы бұқаралық коммуникациялар мен БАҚ ролі. Қоғамдық пікір және ақпараттық технологиялар. Әлемдік желі. Қазіргі замандағы қоғамдық пікірді қалыптастыру механизмдері. Имидж.

Күтілетін нәтижелері: білім алушы пәнді меңгергеннен кейін білуі керек -қоғамдық пікір әлеуметтануының объектісін, пәнін, әдістері мен міндеттерін; арнайы әлеуметтік институт ретіндегі қоғамдық пікірдің мәні мен ерекшеліктерін; қоғамдық пікірді зерттеудегі әлеуметтанулық зерттеу әдістерін қолдану ерекшеліктерін.

Пререквизиттер: Әлеуметтанудың әдіснамасы мен әдістері, Теориялық әлеуметтану тарихы

Постреквизиттер: Өндірістік (педагогикалық) практика

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

31.2 Пән атауы: Қоғамдық пікір әлеуметтануы теориялық- әдістемелік мәселелері

(Зкредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: ерекше қоғамдық институт ретінде қоғамдық пікірдің қалыптасуы, қызмет ету механизмдері, объектілері мен субъектілері, құрылышы туралы мәлімет беру.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Қоғамдық пікір әлеуметтануы- арнайы әлеуметтанушылық теория ретінде. Қоғамдық пікір әлеуметтануы нені зерттейді. Қоғамдық пікір және қоғам. Қоғамдық пікірді зерттеу ерекшеліктері. Қоғамдық пікірді зерттеудің теориялық негіздері. Қоғамдық пікірдің даму тарихы. Ресей мен Батыс елдерінде қоғамдық пікірді зерттеу. Қоғамдық пікірдің қызметтері. Қоғамның әлеуметтік құрылымы және қоғамдық пікір. Қоғамдық пікірдің қалыптасу механизмі. Қоғамдық пікірді әлеуметтанушылық зерттеулер. Әлемдік қоғамдық пікір. Қоғамдық пікірді зерттеудің мәселелерін әлеуметтанушылық талдау.

Күтілетін нәтижелері: білім алушы пәнді меңгергеннен кейін білуі керек - қазіргі кездегі өзекті мәселелер бойынша қоғамдық пікірді зерттеу нәтижелерін талдай алуы; қоғамдық пікірді зерттеу нәтижелерін тәжірибеде және кәсіби салада пайдалана білуі керек.

Пререквизиттер: Әлеуметтанудың әдіснамасы мен әдістері, Теориялық әлеуметтану тарихы

Постреквизиттер: Өндірістік (педагогикалық) практика

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

31.3 Пән атауы: Қоғамдық пікірді зерттеудің мәселелерін әлеуметтанушылық талдау (3кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: дүниежүзілік мәдениетінің даму кезеңінің бірі ретінде, қоғамдық пікір мәселелерін зерттеу әлеуметтанушының әртүрлілігін зерттеу және біртұтас түсіну.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Қоғамдық пікірді әлеуметтанушылық зерттеулер.Әлемдік қоғамдық пікір. Қоғамдық пікірді зерттеудің әлеуметтанушылық методологиясы. Қоғамдық пікір әлеуметтануанда зерттелінетін құбылыстың табиғатын және сипатын талдау. Зерттеудің теоретикалы методологиялық негізі. Қоғамдық пікірді зерттеудің сапасын қамтамасыз етудің негізгі факторлары. Қоғамдық пікірді зерттеуде алғашқы мәліметтердің сапалығы мен сенімділігінің маңызы.

Күтілетін нәтижелері: білім алушы пәнді меңгергеннен кейін білуі керек - қоғамдық пікірді өлшеудің әдістемесі мен техникасын пайдалана алуы; әлеуметтанулық сұраулардағы таңдаудың репрезентативтілігін өз бетінше анықтай алуы, арынатын ақпараттың шынайлығын максималды түрде қамтамасыз ете білуі;.

Пререквизиттер: Әлеуметтанудың әдіснамасы мен әдістері, Теориялық әлеуметтану тарихы

Постреквизиттер: Өндірістік (педагогикалық) практика

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

2 траектория бойынша өтілетін пәндер 12 кредит (540 сағат)

28.1 Пән атауы: Деликвентті мінез-құлық әлеуметтануы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Студентгерге девиантты мінез-құлық әлеуметтануы жөнінде толық мағлұмат беру және оның қоғамда танып - білудегі орнын қарастыру, аталған ғылымның пәндік-түсініктік аппаратын, мамандықтың теориялық-методологиялық және практикалық мәселелерін оқыту болып табылады.

Әлеуметтік ауытқу процесін талдау үшін маңызды белгі ретінде қарастырылатын негізгі түсінікгер мен ұғымдармен таныстыру; Ауытқымалы мінез-құлық талдайтын және зерттейтін негізгі методикалық тәсілдерін игеру; Ауытқымалы мінез - құлықтың негізгі түрлерін талдаудың негізгі әдістері мен принциптерін оқыту;

Студенттің өзіндік талдау жасау білімін, негативті әлеуметтік құбылыс саласындағы бағалай және болжау тенденциясын қалыптастыру.

Девиантты мінез - құлықтың зерттеу бірқатар аспектілерін студентгер «Тұлға әлеуметтануы», «Құқық әлеуметтануы» пәндерінде танысады.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Деликвентті мінез - құлық проблемасы қазіргі заманда дүние жүзілік қауымдастық үшін өте өткір болып табылады. Европа және Америка елдерінің статистикасы біртіндеп девианттық мінез-құлық , деструктивті жүріс-тұрыстан бастап ауыр қылмысқа дейінгі түрлерінің өсіп отырғанын көрсетуде.

Деликвентті мінез - құлықтың динамикасы мен тенденциясы бұл проблеманы елімізде де өзектендіре де түседі. Оның үстіне статистика қылмыстың жасарп бара жатқанын көрсетуде. Жасөспірімдер арасындағы топтық ұйымдасқан сипаттамасы қылмыстар өсуде. Өкінішке орай қазіргі Қазақстан көптеген девианттық факторлар жиыштығын туғызып отыр. Осыған байланысты девиантты мінез - құлықтық тенденциясымен осы заманғы сипатын ғылыми тұрғыдан саналау ерекше маңызды болып отыр.

Деликвентті мінез-құлықты әлеуметтанулық зерттеудің теоретикалық негіздері. Деликвентті мінез-құлық әлеуметтанулық зерттеудің пәні ретінде. Деликвентті мінез-құлықтың негізгі концепциялары. Жағымсыз девиантты мінез-құлықтың кейбір формалары. Кәмелетке толмағандар арасындағы қылмыс жасауының арту себептері. Қазіргі қоғамда балалар мен жасөспірімдердің әлеумет-тенуінің негізгі әлеуметтік институттарының өзгеруі. Қазақстан Респуб-ликасындағы жастардың девиантты мінез-құлықтарының динамикасы мен тенденциясы. Деликвентті мінез-құлықтың алдын-алуының стратегиялары. Деликвентті

мінез-құлықты әлеуметтік бақылау жүйесі. Ауытқу мінез-құлықты жасөспірімдерді әлеуметтік реабилитациялау. Балалар мен жасөспірімдерді әлеуметтік қорғау ұйымдастыру.

Күтілетін нәтижелері. Білім алу Деликвентті мінез-құлықты әлеуметтанулық зерттеудің теоретикалық негіздері. Деликвентті мінез-құлық әлеуметтанулық зерттеудің пәні ретінде. Деликвентті мінез-құлықтың негізгі концепциялары. Жағымсыз девиантты мінез-құлықтың кейбір формалары. Кәмелетке толмағандар арасындағы қылмыс жасауының арту себептері. Қазіргі қоғамда балалар мен жасөспірімдердің әлеумет-тенуінің негізгі әлеуметтік институттарының өзгеруі. Қазақстан Респуб-ликасындағы жастардың деликвентті мінез-құлықтарының динамикасы мен тенденциясы. Деликвентті мінез-құлықтың алдын-алуының стратегиялары.

Пререквизиттер: Әлеуметтану.

Постреквизиттер: Өндірістік практика

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

28.2 Пән атауы: Топ және ұжым социологиясы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Кең мағынада топ социологиясы теориялық концепциялар деп карауға болады. Әр ұжым өзіндік талғампаздық симатымен ерекшеленеді. Олардың қоғамдағы әртүрлі факторларға, адамдардың мінез-құлықтарына талдау жасауда маңызы зор. Сондықтан олардың ешқайсысы жеке-дара қоғамға толық сипаттама бере алмайды. Бірақ олардың әрқайсысының қоғамды тануда білгілі бір қосатын үлесі бар.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Топ және ұжым социологиясы кез келген ғылым белгілі бір теориялық жүйелерге сүйеніп қалыптасады. Мұндай жүйелер жалпы мойындалған бір немесе бірнеше теорияларды қамтып отыруы мүмкін. Сол сияқты өзінің қалыптасу сәтінен бастап, социология бірнеше теорияларға негізделіп дамып отырды. Социолог-ғалымдардың әр топтары өздерінің ғылыми бағыт-бағдарына қарай, идеялық мақсат, мұраттарына қарай ор түрлі теорияларды басшылыққа алып отырды. Олардың әрқайсысының өз методологиялық және методикалық принциптік негіздері болды. Міне, сол теорияларға негіз болған басты шарттар мен принциптердің жиыстығын топ және ұжым деп атайды.

Күтілетін нәтижелері Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушышы талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады. Топ және ұжым социологиясы кез келген ғылым белгілі бір теориялық жүйелерге сүйеніп қалыптасады. Мұндай жүйелер жалпы мойындалған бір немесе бірнеше теорияларды қамтып отыруы мүмкін. Сол сияқты өзінің қалыптасу сәтінен бастап, социология бірнеше теорияларға негізделіп дамып отырды. Социолог-ғалымдардың әр топтары өздерінің ғылыми бағыт-бағдарына қарай, идеялық мақсат, мұраттарына қарай ор түрлі теорияларды басшылыққа алып отырды. Олардың әрқайсысының өз методологиялық және методикалық принциптік негіздері болды. Міне, сол теорияларға негіз болған басты шарттар мен принциптердің жиыстығын топ және ұжым деп атайды. Кең мағынада топ социологиясы теориялық концепциялар деп карауға болады.

Пререквизиттер: Әлеуметтану.

Постреквизиттер: Өндірістік практика

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

28.3 Пән атауы: Социология және әлеуметтік психология (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Социология және әлеуметтік психологияны оқын үйренудегі мақсаты - студенттер өзімізге бейтаныс адамдар мен олар ұйымдасқан бірлестіктер арасындағы күнде кездесетін әдетті қатынастарды жаңа тұрғыдан дұрыс түсінуі, әлеуметтік мәселелерді зерттеуге деген ынта-жігерді арттыру.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Жоғары кәсіби мамандар – әлеуметтанушыларды психологиялық процесімен таныстыру мақсатымен әлеуметтану бөлімінің студенттеріне

«Социология және әлеуметтік психология» деп аталатын арнаулы курс оқылады. Социология және әлеуметтік психология - адам мен қоғам арасындағы қарым-қатынас мәселелерімен айналысады. Бұл салада адамдардың белгілі бір негізде ұйымдасқан топтары мен кездейсоқ топтары арасындағы өзара қарым - қатынастағы құбылыстардың сырын зерттейді. Социология және әлеуметтік психология пәнін түсіну үшін жалпы психология және социология пәндерін қаншалықты түсінумен тығыз байланысты. Сөйте тұра әлі күнге дейін социология және әлеуметтік психология пәніне психология мен социологияға арналып жазылған әдебиеттерде бір бағыт түсінік жоқ.

Күтілетін нәтижелері. Пән бойынша алған білімдер жүйесі білім алушыны талапқа сай дағдыларды игеріп іске асыруға дайын болады. Пәнді игеру арқылы қалыптасқан біліктілік пен дағдылар студентке жүйелі білім бағытын қалыптастырып іскерлікке бейімдейтін кешенді білім-білік қалыптастырады. Социология және әлеуметтік психология - пәні, оның адам және қоғам туралы ғылымдар жүйесіндегі алатын орны болып табылады.

Пререквизиттер: Әлеуметтану.

Постреквизиттер: Өндірістік практика

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

29.1. Пән атауы: Жасөспірімдер әлеуметтануы (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Жасөспірімдердің әлеуметтік бейімделуінің түсінігін ғалымдар әлеуметтік өдерістің бұзылуы, индивидтің әлеуметтенуі деп түсіндіру. Әлеуметтік бейімделудің әлеуметтік белгілеріне — моральдың жалпылама қабылданған нормалық бұзылуы және құқықтық, асоциалды мінез-құлық формасы мен құндылықты бағдарлардың деформациялық жүйесі, мектеппен және отбасымен әлеуметтік байланыстың жұмсалуы, нервтік-психологиялық денсаулықтың төмендеуі, суицидке икемделу және т.б. қарастыру

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). “Тәуекел топ” адамдар тобымен әлеуметтану. әлеуметтанукерге жасөспірімдерге ішкізуге қарсы белгілі бір құқықтық шаралар қоғаммен қарастырылғаны туралы білу қажетті. Спирттік ішімдікті ішуге және сатуға тиым салынған. Оқушылардың мас кнйде болуына ата- аналар жауапты. Кәмелеттік жасқа толмағандарды ішкізу әкімшілік жауапқа тартылады, бұл қызметіне әсер етеді немесе қылмыс жасағанда қылмыстық жауапкершілікке тартылады. Жұмыссыз жастармен жүргізілетін әлеуметтанулар. Девиантты мінез-құлық мәселелері. Қараусыз қалған балалармен әлеуметтану. Маскүнемдермен және нашақорлармен әлеуметтану. Тәуекел топ адамдар тобымен әлеуметтану (мәселелік- бағыттаушылық). Мектеп жасындағы балалардың үйінен кетіп қалуы. Мүгедектермен әлеуметтану. Зорлық-зомбылық құрбандарымен әлеуметтану. Баспанасыздармен әлеуметтану

Күтілетін нәтижелері. Жастармен әлеуметтану және оның әлеуметтік қызмет көрсету жүйесі анықтау. Осы әлеуметтік-демографиялық топтың мәселесін шеше білу және көлемді болғаннан ғана емес сонымен бірге дәл осы жастар біздің тағдырды дәйектейтіндігін көрсете білу.

Пререквизиттері: Қоғамның әлеуметтік құрылымы

Постреквизиттері: басқару әлеуметтануы

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

29.2. Пән атауы: Психодиагностика негіздері (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: студенттердің теориялық және практикалық проблемасын меңгеру болып табылады. Бұл мақсатта оларға психологиялық қатынас заңдары мен категорияларын, альтернативті теория мен қазіргі іскерлік жағынан дәріс беру болып табылады.

Курстың қысқаша сипаттамасы: Психодиагностиканың тарихы. Психодиагностиканың әдістерінің жіктелуі. Әдістемелерді тексеруге және құрастыруға психометрикалық талаптар. Интеллект диагностикасы және ақыл-ойдың дамуы. Интеллект диагностикасы және ақыл-ойдың дамуы. Креативтік және оның диагностикасы. Қабілет диагностикасындағы тестердің жүзеге асырылуы. Жеке тұлға сауалнамасы. Жеке тұлға

сауалнамасы. Жобалық әдістемелер. Жеке әдістемелердің болжамдық нәтижесі. Психодиагностикадағы әлеуметтік -мәдени аспектілері. Психодиагностика жұмысындағы моралдік-этикалық мәселелері. Психодиагностика жұмысындағы моралдік-этикалық мәселелері. Психодиагностиканың даму болашағы.

Күтілетін нәтижелер: - Пәнді оқыту барысында студенттер негізгі түсініктер, принциптер, психологиялық ғылым әдістері және тәжірибені игеру, тұлғааралық қатынастар және кәсіби аймақтағы психологиялық білімнің рөлі;

- Пәнді оқу барысында кәсіби қызметте психологиялық білімді қолдануға қызығушылық арттыру. Психология салалары жайлы студенттердің білімін жүйелеу және жалпы психологиялық заңдылықтарды зерттеу;

- Психология ғылымының бағыттары, негізгі принциптерімен танысу; психологияның басқа ғылымдар жүйесіндегі ролі мен мәнін анықтау, оның пәні мен объектісін, негізгі түсініктері және әдістемелік позициясын анықтау;

- Психодиагностикалық әдістерді қолдауда тәжірибелік дағдыларды игеру;

-Студенттер қызметінде танымдық дағдылар мен шеберліктерді дамыту.

Пререквизиттері: Қоғамның әлеуметтік құрылымы

Постреквизиттері: басқару әлеуметтануы

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

29.3. Пән атауы: Жастармен әлеуметтік жұмыс (3 кредит, 135 сағат)

Пререквизиттері: Мәдениеттану, Әлеуметтану, Әлеуметтік жұмыс теориясы.

Постреквизиттері: Әлеуметтік қызметтің стандарттары мен мониторингі, Пенитенциарлы жүйелер ұйымдарындағы әлеуметтік жұмыс, Әйелдермен әлеуметтік жұмыс, Мүгедектермен әлеуметтік жұмыс, Отбасы және балалармен әлеуметтік жұмыс.

Оқытудың мақсаты: Пәнді оқытудың негізгі мақсаты болашақ әлеуметтік қызметкерлерді әлеуметтік - демографиялық, әлеуметтік- психологиялық және әлеуметтік-мәдени ерекшеліктер мен және жастар- қоғамның объектісі ретінде әлеуметтік жұмыстың әдістері мен принциптері мен таныстыру.

Курстың қысқаша сипаттамасы:

Жастар қоғамның әлеуметтік –демографиялық тобы ретінде. Жастардың әлеуметтік – психологиялық және әлеуметтік мәдени сипаттамалары. Жастардың әлеуметтік мәселелері, олардың табиғаты мен көкейкестілігі. Жастардың білім саласындағы әлеуметтік мәселелері. Еңбек нарығындағы жастар. Жастарды отбасылық тұрмыстық жайластыру мәселелері. Бос уақыт саласындағы жастар мәселесі. Жастардың девиантылығы әлеуметтік мәселеалер ретінде. Жастардың әлеуметтік саясаты. Жастар мен әлеуметтік жұмысқа дифференциалды көзқарас.«Қиын » жасөспірімдермен әлеуметтік жұмыс. Девиантты мінез – құлықты жастар меан әлеуметтік жұмыс. Жас мүгедектермен әлеуметтік жұмыс. Жас отбасылар мен әлеуметтік жұмыс. Бейресми біріккен жастармен әлеуметтік жұмыс.

Күтілетін нәтижелер:

-Жастар ортасында кездесетін қоғам топтарының әлеуметтік демографиялық жағдайы жайлы және әлеуметтік психологиялық, әлеуметтік мәдени жастар сипаттамасын, сонымен қатар жастар арасындағы әлеуметтік мәселелер, олардың табиғаты және өзектілігі жайлы түсінік қалыптастыру.

-Күрделі өмірлік жағдайларға тап болған жастарға әлеуметтік көмек көрсетудегі технологиялар мен әдістерді қолдана білу, әлеуметтік инновацияны тәжірибеге енгізу, ғылыми зерттеушілік қызмет атқару.

-Ақпараттық іздеушілік және талдаушы синтетикалық қызмет әдістерін қолдану, заттық міндеттерді шеше білу, әлеуметтік, ғылыми немесе этникалық мәселелер бойынша шешімдер қабылдау, оларды талдай алу.

-Аудитория ерекшеліктерін есепке ала отырып, әртүрлі ақпараттарды қабылдау, ұйымдастыру және кәсіби және топта жұмыс істей алу, ұжымдағы әлеуметтік рөлдерді игеру.

-Өзін-өзі тану, өзін-өзі жүзеге асыру және өзін дамыту әдістерін игеру, кәсіби өсуге дайын болу, өзіндік мотивациялану қабілеттіліктерін дамыту.

Пререквизиттері: Қоғамның әлеуметтік құрылымы

Постреквизиттері: басқару әлеуметтануы

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

30.1. Пән атауы: Әлеуметтік жұмыстың педагогикалық негіздері (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Қазіргі уақыттағы әлеуметтік – педагогикалық пікірлердің қалыптасу және даму деңгейі қарастырылады. Педагогика әлеуметтік жұмыс қызмет етуші компонентінің өзегі ролін атқарады, себебі қоғам туралы білімнің қалыптасуы, топтар арасындағы қатынастар, қорғана білуді тәрбиелеу, тұлғаның өз-өзіне жәрдем бере алу дайындығы және ақпараттық мәселелердің барлығы да педагогикалық әдістер арқылы шешіледі. Осыған байланысты әлеуметтік жұмыстың педагогикалық негіздері әлеуметтік жұмыс принциптері, мазмұны, әдістері, жолдары және құралдары туралы педагогикалық теориялардың элементтерін маңызды.

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Әлеуметтік – педагогикалық жұмыстың жалпы негіздері. ; Әлеуметтік жұмыстағы педагогикалық қызметтің рөлі. ; Әлеуметтік жұмыстағы педагогикалық қызметтің мазмұны мен принциптері. ; Әлеуметтік – педагогикалық зерттеулер. Социумдағы адамның дамуы. ; Әлеуметтік педагогикадағы «норма» және «нормадан ауытқу» ұғымдары. Әлеуметтік жұмыстағы әлеуметтік – педагогикалық қызметтің әдісі мен технологиялары. Отбасындағы әлеуметтік – педагогикалық қызметтің әдісі мен технологиялары.

Күтілетін нәтижелері. оқу және тәрбиелеудің әдістермен технологияларын білу; білім беру үдерісінің диагностикалау мен ұйымдастыру дағдыларын қалыптастыру және, студенттердің жеке ерекшеліктері негізінде басқа білу; Әлеуметтік – педагогикалық жұмысты талдау дағдысын дамыту

Пререквизиттері: Қоғамның әлеуметтік құрылымы

Постреквизиттері: басқару әлеуметтануы

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

30.2. Пән атауы: Жалпы және әлеуметтік педагогика (3 кредит, 135 сағат)

Мақсаты: болашақ әлеуметтік қызметкерлердің бойында жалпы және әлеуметтік-педагогика теориясы мен тәжірибесі туралы түсінік қалыптастыру.

Курстың қысқаша сипаттамасы:

Кіріспе. Жалпы педагогиканың теориялық негіздері. Тәрбие – қоғамдық құрылыс ретінде. Біртұтас педагогикалық үрдіс: негізі, ұйымдастыру формалары, жүзеге асыру әдістері. Әлеуметтік педагогиканың пайда болуы мен дамуы. Баланы қоғамда (социумда) дамыту. Әлеуметтік тәрбие. Әлеуметтендіру және оның факторлары. Әлеуметтік-педагогикалық виктимология. Әлеуметтік-педагогикалық қызмет, әдістемесі мен технологиялары. Халықтың әртүрлі топтарымен әлеуметтік-педагогикалық жұмыстар жүргізудің ерекшеліктері. Отбасыларымен жүргізілетін әлеуметтік-педагогикалық жұмыстар. Балалықты әлеуметтік қорғау – жалпы адамзаттық проблема ретінде. Девианттық мінез-құлық әлеуметтік проблема ретінде. Ерекше білім беруді қажет ететін балалар туралы әлеуметтік қамқорлық. Мектептер және әлеуметтік орта: өзара іс-қимыл жасау жолдары.

Күтілетін нәтижелер: - Жалпы және әлеуметтік-педагогиканың жалпы мағынасын түсіндіру.

- Пәнді оқу барысында жалпы және әлеуметтік-педагогика ілімін тәжірибеде қолдана отырып, әлеуметтік процестердің қазіргі таңда білуге және оны қажет уақытта тиімді қолдану.

- Жалпы және әлеуметтік-педагогика курсының меңгеру барысында студент қосымша мәліметтермен жұмыс жүргізіп, осыған байланысты талдаулар жасалынып, пәннің алатын орнын бағалай білуі қажет.

- Жалпы және әлеуметтік-педагогика оқудың тек теориялық тұрғыдан ғана емес, сонымен қатар дағдылық маңызы бар. Оқу әдістерінде негізінен әлеуметтанудың өзге

үрдістермен салыстырғанда ерекшелігіне мән беріп, студенттер тарапынан баяндамалар, эссе, кейс әзірлеу, кешендік сұрақтарға жауап беруге дағдылануы тиіс.

- Студенттердің кәсіби шеберлігін көтере отырып, өз бетімен қажетті ақпарат жинау мен әзірлеуге дағдылану.

Пререквизиттері: Қоғамның әлеуметтік құрылымы

Постреквизиттері: басқару әлеуметтануы

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанысбеков Ә.

30.3. Пән атауы: Әлеуметтік педагогика (3 кредит, 135 сағат)

Мақсаты: педагогика курсы болашақ маманды тәрбие жүйесіндегі өзгешеліктері мен ұлттық даралық жайлы біліммен қаруландырады. Көп ғасырлық тәрбие әрекеті нәтижесінде жинақталған педагогикалық байлықты практикада қолдана алу дағдысын игеруді көздейді. Курс мазмұнында этнос педагогикасының пайда болуы, дамуы және қазіргі жағдайы, оның халық өміріндегі орны мен адамзат педагогикалық мәдениеті дамуындағы рөлі жайлы ашып көрсетіледі.

Курстың қысқаша сипаттамасы:

Педагогика – адам туралы ғылымдар жүйесінде. Ғылыми-педагогикалық зерттеу әдіснамасы және әдістері. Тұлғаның дамуы, қалыптасуы және тәрбиесі. Оқушылардың жас және дара ерекшеліктері. Тәрбие мақсаты. Тұтас педагогикалық процесс. Тәрбие – қоғамдық құбылыс. Тәрбие әдістері, құралдары және формалары. Тұлғаны ұжымда тәрбиелеу. Тұтас педагогикалық процесс құрылымындағы оқыту. Қазіргі кездегі мектептегі білім беру мазмұны. Оқыту әдістеріне сипаттама. Оқытуды ұйымдастыру формалары. Оқытуды ұйымдастырудың негізгі формасы – сабақ. Оқыту технологиялары. Оқыту нәтижелерін бақылау формалары және әдістері. Педагогикалық жүйелерді бас-қару және мектептегі әдістемелік жұмысты ұйымдастыру.

Күтілетін нәтижелер:

- Пәнді оқыту кезінде студенттер ұлттық даралық жайлы, адам, қоғам ұйым, мекеме, жалпы қоғамда алатын орны туралы түсінікке теориялық негіздерін студенттердің тоқталып толық түсініктерді меңгереді. Педагогикалық құбылыстардың әдіснамалық заңдылықтар мен принциптерінің түсінігін қалыптастыру.

- Студенттердің пән бойынша ойларының даму этнопедагогика тарихын дұрыс қолдана білуге дағдыланады. Педагогикалық процестерді, жеке адам қасиеттері мен күйлерін ашып көрсету. Пәнді оқу барысында игерген білімді тәжірибеде шығармашылық түрде қолданады.

- Студенттерді педагогиканың жалпы білім негіздерімен қаруландыру, мектепті педагогикалық процесін ұйымдастыру іскерліктері мен дағдыларын, педагогикалық ойлауды және педагогикалық іс-әрекетке қызығушылықтарын қалыптастыру. Педагогикалық іс-әрекетті ұйымдастыру барысында педагогикалық басқару әдістерін қолдана білу.

- Студенттерге педагогикалық процестің негізгі заңдылықтарын меңгерту, оларды педагогикалық процестің әдістері, формалары және құралдары туралы білімдер негізімен қаруландыру.

- Тұрақты түрде кәсіби өсуге қажеттілік.

Пререквизиттері: Қоғамның әлеуметтік құрылымы

Постреквизиттері: басқару әлеуметтануы

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

31.1. Пән атауы: Әлеуметтану жүйесіндегі әлеуметтік педагогика және психология (3 кредит, 135 сағат)

Оқытудың мақсаты: Жастармен әлеуметтану бөлек жас адамға сонымен қатар жас адамдар тобына кәсіби көмек көрсету бойынша әлеуметтік функционалдыққа олардың қабілеттіліктерін қалпына келтіру немесе жақсарту мақсатында: осы мақсаттардың қоғамда ыңғайлы табысты болуына шарттар жасау, сонымен бірге жас адамдармен тұрақты тұрғын орнына байланысты немесе еңбек ұжымдарында жұмыс болып түсіндіріледі

Қысқаша мазмұны (негізгі тараулары). Бүгін "әлеуметтік жұмыс" мамандығы мамандандырулардың әр түрлілік тізімін ұсынады: әлеуметтік педагог-психолог, этнолог, әлеуметтік заңгер, эколог, валеолог, әлеуметтік аниматор, әлеуметтік заңгер, экологтар мамандандырылған әлеуметтік қызметкерлер (босқындармен, жарымжандармен, қатер топтармен, дәрігерлік әлеуметтік қызметкермен тағы басқалармен жұмыс)

Күтілетін нәтижелері. әлеуметтану әлеуметтік үрдістердің дамуы мен олардың қалыптасу принциптерін және заңнамасын зерттей білу, сонымен қатар, оның психолого-педагогикалық және басқарушылық факторларының, яғни, қоғамдағы азаматтардың құқықтарын және тұлғалардың тәуелсіздігінің динамикасын анықтай білу

Пререквизиттері: Қоғамның әлеуметтік құрылымы

Постреквизиттері: басқару әлеуметтануы

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

31.2. Пән атауы: Әлеуметтік коммуникация (3 кредит, 135 сағат)

Мақсаты әлеуметтік жұмыстың әдістері және технологияларының теориялық мәселелері мен мазмұнын ашып, әлеуметтік әрекеттің берілген саласындағы студенттердің өзіндік жұмыс жасауына алғышарттар қалыптастыру болып табылады.

Курстың қысқаша сипаттамасы:

Коммуникация теориясының пәні. Қарым-қатынас және коммуникация. Коммуникацияны үрдіс және құрылым ретінде түсіну. Коммуникатор тұлғасы. Коммуникация аудиториясы. Коммуникация түрлері. Бұқаралық коммуникация. Мамандандырылған коммуникация. Коммуникацияның вербальді құралдары. Жазбаша тіл. Іскерлік коммуникациядағы тыңдау. Коммуникацияның вербальді емес құралдары. Коммуникациялық әрекеттегі ойынның ролі. Дағдарыстық коммуникациялар. «Жұртшылықпен байланыс» саласындағы жарнама.

Күтілетін нәтижелер:

- Пәнді оқыту кезінде студенттер әлеуметтік жұмыстың технологиясы және әдістемелерінің теориялық негіздерін студенттердің тоқталып толық түсініктерді меңгереді. Пәнді оқу барысында игерген білімді тәжірибеде шығармашылық түрде қолданады.

Студенттердің пән бойынша әлеуметтік коммуникация кезеңдерінде әр түрлі ситуацияларға құқықтық нормаларды дұрыс қолдана білуге дағдыланады. Қарым-қатынас және коммуникация, коммуникация аудиториясы, бұқаралық коммуникация__мен бағдарламалардың қызметін ролдік ойындарға келтіру арқылы жүзеге асыру.

- Коммуникацияның вербальді құралдары, жазбаша тіл мен даму алғышарттарына анализ жасау: осыған байланысты студенттерге қазақстандық ғалымдардың монографиялық зерттеулері мен саласындағы мәселелер бойынша мерзімді баспасөзде жарияланған мәліметтермен жұмыс жүргізіп, мақалаларға талдау жасау, ондағы идеяларды бағалай білуі қажет.

- Коммуникатор тұлғасы мен мамандандырылған коммуникация оқудың тек теориялық тұрғыдан ғана емес, сонымен қатар дағдылық маңызы бар. Осыған байланысты оқытудың маңызды нысаны интерактивті оқу әдістеріне негізделген қазақ жеріндегі жеке меншіктің, жер меншігінің, жекелеген объектілеріне және де мемлекеттік құрылым мен әлеуметтік құрылымның жүзеге асырудың ерекшеліктерін көрсететін презентациялар, баяндамалар, эссе дайындау болып табылады.

- Тұрақты түрде кәсіби өсуге қажеттілік.

Пререквизиттері: Қоғамның әлеуметтік құрылымы

Постреквизиттері: басқару әлеуметтануы

Оқытушы: Ахметова Ж.Ш

31.3. Пән атауы: Отбасы және балалармен әлеуметтік жұмыс (3 кредит, 135 сағат)

Пререквизиттер:Әлеуметтік жұмыс теориясы, Әлеуметтік жұмыстың әдістері мен технологиялары, Әлеуметтік жұмыстағы әлеуметтік қызметтер.

Постреквизиттері: Өндірістік тәжірибие

Мақсаты: әлеуметтік қызметкерлердің негізгі бағыттары –азаматтарға нақты мүмкіндіктерді орынды пайдалану, өз бетіше айқынды шешімге келе алмайтын, сырттан біреудің көмегін қажетсінетін, еңбек ету кезеңіндегі түрлі себептерге байланысты өзін-өзі қамсыздандыра алмайтындарға жағдай жасау.

Курстың қысқаша сипаттамасы:

- Отбасымен әлеуметтік жұмыс ғылым ретінде. «Отбасымен әлеуметтік жұмыс» пәнін оқып, үйрену курсы. Адам қоғамы тарихындағы отбасының эволюциясы. Әлеуметтік қызметкер отбасымен іс-әрекеттің негізгі түре ретінде. Отбасымен әлеуметтік жұмыс жүргізу тарихынан. Отбасымен әлеуметтік жұмыстың шетелдік тәжірибедегі әдістемелер мен әдістік аспектілері. Отбасымен жұмыс жүргізудегі отандық тарихы. Отбасының әлеуметтік мәселелері. «Қауіп-қатері бар тобындағы» отбасылардың әлеуметтік проблемаларының ерекшеліктері. Отбасымен жұмыс жүргізетін әлеуметтік қызметкердің кәсіби және рухани адамгершілік қасиеттері. Ана болу қазіргі әйелдердің басты ролі. Отбасы мен балаларға әлеуметтік педагогикалық көмек беру орталығы әлеуметтік тәрбие институты. Отбасылық қатынастардың мәселелері (отбасылық келіспеушіліктер және ажырасу). Психоәлеуметтік кеңес беру әлеуметтік жұмыстың технологиясы ретінде. Студент жастарды отбасылық өмірге дайындау.

Күтілетін нәтижелер:

- Пәнді оқыту кезінде студенттер “Отбасы және балалармен жүргізілетін әлеуметтік жұмыс” және әдістемелерінің теориялық негіздерін студенттердің тоқталып толық түсініктерді меңгереді.;

- Пәнді “Отбасы және балалармен жүргізілетін әлеуметтік жұмыс” барысында игерген білімді тәжірибеде шығармашылық түрде қолданады. Студенттердің пән бойынша “Отбасы және балалармен жүргізілетін әлеуметтік жұмыс” дұрыс қолдана білуге дағдыланады.;

- Отбасымен әлеуметтік жұмыс ғылым ретінде, адам қоғамы тарихындағы отбасының эволюциясы_мен бағдарламалардың қызметін ролдік ойындарға келтіру арқылы жүзеге асыру. Әлеуметтік қызметкер отбасымен іс-әрекеттің негізгі түре ретінде, отбасымен әлеуметтік жұмыс жүргізу мен даму алғышарттарына анализ жасау: осыған байланысты студенттерге қазақстандық ғалымдардың монографиялық зерттеулері мен саласындағы мәселелер бойынша мерзімді баспасөзде жарияланған мәліметтермен жұмыс жүргізіп, мақалаларға талдау жасау, ондағы идеяларды бағалай білуі қажет.;

- Отбасымен жұмыс жүргізудегі отандық тарихы мен ана болу қазіргі әйелдердің басты ролі тек теориялық тұрғыдан ғана емес, сонымен қатар дағдылық маңызы бар. Осыған байланысты оқытудың маңызды нысаны интерактивті оқу әдістеріне негізделген қазақ жеріндегі жеке меншіктің, жер меншігінің, жекелеген объектілеріне және де мемлекеттік құрылым мен әлеуметтік құрылымның жүзеге асырудың ерекшеліктерін көрсететін презентациялар, баяндамалар, эссе дайындау болып табылады.;

- Тұрақты түрде кәсіби өсуге қажеттілік

Пререквизиттері: Қоғамның әлеуметтік құрылымы

Постреквизиттері: басқару әлеуметтануы

Оқытушы: т.ғ.к., доцент Жанымбеков Ә.